Noveller

Förord till den elektroniska utgåvan

Dessa *Noveller* av **Charlotta Berger** (1784-1852) har digitaliserats 2015 av Kungliga Biblioteket och anpassats för Projekt Runeberg i december 2015 av Ralph E.

Sidorna 200, 201, 224, 225, 228, 229, 238, 239, 248 och 249 saknas tyvärr i denna digitalisering och behöver kompletteras på något sätt.

M @> ¥ ® & 1® ® m

AFUCDXyaaiLIBlB

tlkköpikö,

c. f. ridderstad; 1846.! KAPTEN DUMRBGRGS FÖRSTA RESA.

Det

ar en vacker Septembermorgon; solen strålade så klart in genom fönsterna pä Östanby, en frisk vind skakade lönnarnes rika toppar och gungade syrenqvistarne, hvilkas blad med ett sakta buller slogo emot fönsterrutorna; under dess skiftande spel, som ömsom kastade dager och skugga på glaset, satt en och annan tätting, qvittrande i det gröna skyddet, ocü tycktes utan minsta räddhåga nyfiket titta in i sjelfva salen. Vid ett väl ordnadt frukostbord satt husets ägare, Kapiten Dunderborg, en lång, mager figur, med rödt, yfvigt hår, stora, ljusgrå ögon, beskuggade af ögonbryn af lika färg med håret; ett par mustacher, ofantligt stora, i samma nyans, gåfvo ett bistert utseende åt hans solbrända, koppärriga ansigte, der den stora örnlika näsan var det utmärkande draget,på hvars stolta, välborna bugt en näsvis vårta funnit för godt att taga sin plats.

Midtemot honoin satt församlingens vördige Pastor, Kaptenens granne, stjufbroder och, man kunde nästan tillägga, supbroder. Han var liten till växten, men rundeligen begåfvadaf naturen, ty han hade små, bruna, runda ögon, högröda randa kinder, rundade händer, väl rundad hakpåse, och högvälfd, rundad måge. Han brukade äfven en rundskuren svart peruk, men det var blott'vid högtidliga tilfällen; vanligen geck han med sin skalliga hjessa helt obetäckt, när det ej var kallt, då han bar den tofsbeprydda svarta klädesmössart, och hemma hos sig oftast åt med detta hedersplagg på hufvudet. Som prestgården låg helt nära Östflaby, brukade Pastorn af klok omtanka ofta under sin morgonpromenad besöka Kapite-nen just vid frukosttimman, då de båda bröderna först togo sig en apetitsup, och sedan emellan de bastanta rätterna en half, en perla, och sist en tankställare, som, tvärtemot sitt namns betydelse, någon gång gjorde de värda herrarnas tankar skäligt orediga. Pastor Lufveson hade nu intagit första supen, som lifvade hans oratoriska förmåga; ander det han väldigt antastade en juetvurst, ka-— 5

siade han ögonen på det bredvid honom liggande Aftonbladet, och sade:

— Jag tror att hela Stockholm blifvit för-yckt af den der Mamsell Tolgani eller Taglini,

hvad hon heter. Hvad kan det vara så beundransvärdt att se ett par skuttande ben? De narrarne, som betala sina pengar för att se sådant lappri! då är det hundrade gånger roligare och klokare, att sitta så här i godt mak vid flaskan och det goda frukostbordet; eller hvad säger min bror derom?

— Tänker olika i den saken; sätter värde på dansen, sedan min ungdom, då jag var den största dansör i hela

provincen och gjorde flickorna rasande med min dans.

= Ja, jag mins att yår salig fader alltid sade, att jror var en stor dansmästare, bi! hi! hi!

— Läst avisorna nu ett par postdagar, har gått och tänkt på den der Mamsell Taglioni och föreställt mig hennes dans — vore narraktigt att se ilen likväl — undrar just, om hon verkligen kan loppa högre än jag kunde i mina dansdagar. Nu ;aga vi oss en perla af detta kumminbränvinet, som är satans godt; se här min bror. För att nu komina tillbaka till min idé, funderar på attgöra en liten lustresa till Stockholm, att se den der underbara dansmästerskan — kunde väl be-hehöfva röra på mig litet, Itar aldrig gjort någon resa på ångüåt — vill försöka det en gång.

— Hvad säger min bror? resa till Stockholm på ångbåt? Se Mamsell Taglioni! Nå, jag kan säga; alltid har min bror sina roliga infall,

— Ja, ja, har min själ lust att se henne göra sina kaprioler —litet mera ost bror!

— En delicat ost, min bror; svägerskan har en dråplig gåfva att förfärdiga den. Apropos! skalf svägerskan resa med?

— Nej; skall vara hemma och se efter potatisupptagningen , som snart börjas — har blifvit en herrlig sküd i år: ypperligt hvete, sextonde kornet; torrbergad råg och korn, som bror atldrig sedt maken till; kan väl ha råd att förstöra några fyrkar på nöjen.

— Alldeles rigtigt, min bror, det har du sannerligen råd till.

—i- Hustrun min vore för besvärlig att ha med sig; passar bäst att hon sitter hemma och vaktar huset, när jag är borta.

— Än din lilla Ingeborg, får hon följa med?

— Lilla Ingrid! du säger någonting, min bror;bar verkligen lust att taga henne med mig. Efter min gamla svägerska, Lagmanskan Sladderhjertaj så många gånger bedt min Iiustru fara upp flickan till henne, kan jag nu göra det sjelf och lemna Ingrid hos gumman några dagar, till dess jag reser ned -igen; hon får då se sig omkring litet, hoppas1 hon då förglömmer den förb.... Löjtnanten , som nu spökar i hufvudet på flickan.

— Jaså, min bror menar Löjtnant Hoppenfelt? men han tycks mig vara en hygglig ung man, hvad har bror emot honom?

— Hvad jag har emot honom; att haij är ens ung vildhjerna, och framför allt, att han intet tiger mera än rocken, ban-bär: tackar så mycket! har intet i tjugo år suttit här och spårat iliojv capitaler, för att en- slarf till' måg skulle förstöra dem,

— Ja, men, bror lilla, flickan tycker så mycket om honom; det är synd! att neka det söta barnet; hon kan-sörja sig till döds.

— Får dö: men får intet bli. fattig,, som är det sämsta af allt. Resan skall göra henne godt; vill slå vad att hon dèr glömmer den gunstige hern, verkligen ett bra påfund den der resan, när jag tänker derpå. Nu taga vi oss en perla på-saken,(när perlan togs sinfann sig alltid det muntra-iynnet och förslagerno) ha! ha! ha! Löjtnanten har gjort sina kurbetter här alldeles förgäfves. Bror kan följa med oss på resan, om bror har lust; kan röka våra pipor och språkas vid under vägen; fri resa bjuder jag.

— Kära bror, det var en för hjertans rolig proposition; jag antager den tacksamligen, såvida min gumma intet har någonting deremot.

— Din gumma? hvad angår det henne? låt mig alldrig höra det ordet om igen, utan lär dig af mig att vara karl för din hatt och herre i ditt hus; ville just se att min hustru skulle göra invändningar vid mina resor! skull,e, min själ, snart lära. henne att vänja sig af dermed.

Nu kom hans dotter Ingeborg just in i sälen med en nystfot, satte sig vid fönstret och började nysta flitigt. Medan

hon sitter der, hafva vi det bästa tillfälle att betrakta den hulda flickan® vackra gestalt; den smårutiga, röda oeh hvita, hemväfda klädningen klär henne så väl, med det'nätta, svarta sidenförklädet, och en tyllschav-lett, kastad kring den fylliga, bländande halsen. Ett skönt kastaniebrunt hår faller i naturliga lockar kring det täcka ansigtet, som blomstrar af ungdom— 9 —;

öch helsa, och har ett rörande uttryck af oskuld och känsla. Med förvåning hörde hon nu sin far säga till farbrodren:

Yi resa bitttida på morgonen till Linköping med egna hästar och taga skjuts till Norrköping. Jag och Ingeborg sitta i suflettsätet, och bror torde sitta i det främsta med den, som kör. Ifrån Norrköping begifva vi oss andra morgonen på ångbåt till Stockholm; lemna Ingrid samma afton hos sin mostei;, och så går bror med mig att se oss om och skaffa billjetter till spektaklet, som torde bli svårt kanske att få. Fredags afton äro vi i Stockholm; ty, ser bror, Fredagen derpå måste vi ovilkorligt vara hemma igen? har låtit lysa ut auktion på tjugo ungnöt till Lördagen; min hustru kan ej -bestyra med auktion; dertill har ingen mer än jag hufvudet på rätta stället. Apropos! tankställare, kära bror! tankställaren få vi ej glömma.

— Nej, vasserra! tankställaren är det nödvändigaste af allt; dën glömmer jag alldrig; ej en gäng då jag skall gå upp på predikstolen; hi! hi! hi! god morgon! fru svägerska! vi må förträffligt här och prisa svägerskans goda anrättning, sade han till Kaptenskan, som i det samma inträd-de i sälen mod nyckelknippan i' ena handen och en liten korg sommar-pergamotter i den andra, hvaraf hon vänligt bjüd sin gemål.

— Nej; åter alldrig sådant der slarf; kan passa for barn och fruntimmer, men intet åt förståndigt folk. Talar om för bror, att jag i öfver-morgon- reser till Stockholm, tillade han sträft. Är mitt linne och öfriga saker i ordning, Gunilla?

— Till Stockholm, så snart!

— Ja; skulle kanske begära lof af dig innan resan decideras? sade han vresigt och såg triumferande på Pastorn, som om han velat säga: ser du att jag håller husbondeväldet'i respekt!

— Allt är i ordning, när du vill, min vän; sade hans fru suckande.

—• Ingeborg skall följa med mig och bror till Stockholm, sade Kapten lakoniskt och fixerade sin hustru, som bleknade vid denna Underrättelse; nu gjorde det honom litet ondt om henne, men för stolt att vilja visa sin afsigt att trösta, vände han sig till Ingeborg och tillade: om Fredag åtta dagar till äro vi tillbaka här; laga dig i ordning, flicka, och var precis, du vet att jag väntar ej en minut på någon; kl. sex Thorsdags morgoB sitter jag i vagnen och du med.Ingeborg lemnade nu sitt arbete, gick till modren, tog henne ömt i famn och sade glädtigt: om åtta dagar är jag tillbaka hos min lilla mamma igen, gud ske lof!

— Ack! har jag föröfrigt litet glädje i verlden, så är jag ändå en lycklig mor; det. bör jag tacka gud för! tänkte fru Gunnilla vid sig sjelf, och gick, åtföljd af den goda dottern, att bestyra om allt till resan.

Klockan half sex Thorsdags nforgon voro alla samlade i salen; Pastorn i sin svarta peruk och nya surtout, Kapten i gammalmodiga Bigechen, mössan med gula kokarden, och mustascherna behörigen svärtade, och,lilla Ingeborg med sin bruna sidenkapott och ljusröda hatt. Kaptenskan gick sä vänligt och pysslade om dem alla; frukosten var förtärd, en kostlig matsäck inlagd och allt i ordning till resan. Lars hade putsat upp selarne så blanka, satt helt stolt på kusksätet med gula piskan i handen och smällde dermed, så att de trummande foxarna ville taga till farten, och han med väldig hand måste hålla dem tillbaka.

Kaptenen steg nu upp, gick med ägta mannens tillbörliga värdighet fram till sin fru, och lemnado henne åtskilliga nycklar med tillsägelse att nogaförvara dem; sjelf skall du ha ögat på potatisplåck-ningen occh vara mig ansvarig att den rigtigt mätes och inlägges. Hästarne få ej tagas ut under min frånvaro; sedan de nu gått med mig, behöfva de hvila till dess]ag kommer hem, skall då begagna dem till vedhämtning. Skulle du sjelf villja bort, så kan du gå när det är vackert väder, och grannarna i alla fall bo så nära; ser likväl helst att du häller dig hemma, farväl med dig, kära Gunilla! se väl efter gässen, hönsen och alla små-kreatur.

Med dessa ord steg han upp i vagnen. Pastorn tryckte svägerskans hand och slutade att arbeta sig upp uti sätet, men Ingeborg omfamnade och kyste hjertligt sin goda mor; med tårar i ö-gonen hoppade hon lätt som en fjäder upp i vagnen och satte sig bredvid sin alfvarsamme fader.

— Min själ! tror jag icke du gråter, sade han sjräft; Gunnilla har skämt bort flickan och gjort henne så der pjåltig; det duger intet, min kära Ingrid.

Då de körde ut genom porten ropade Kaptenen åt sin rättare att noga se efter den sjuka oxen och den brutna hästen, och förmanade hönsgumman, som han mötte, att väl akta kalkoner-HMS

— 13 —;

na för räfven, sist tillsade han stallpojken att ej låta pigorna taga för mycket huggen ved — det får bara brännas ris i köket.

Nu rullade ^vagnen af genom grinden och Kaptenen sade sjelfürnöjd till Pastorn: Ser du bror, om man intet sjelf tänker på allting, så gör det dumma tjenstefolket alldrig sin skyldighet, Får lof sjelf bestyra det största som de(t minsta, ty i hela gården finnes ingen, som liar hufvudet på rätta stället, mera än jag sjelf. Under dessa reflexioner hade pipan slocknat, som han nu tände vid Pastorns: röken pustades ut i tjocka hvirflande moln, hvilka alldeles insvept den stackars Ingeborg. Ilon satt der emellan tobakspipornas korjande eld, och hennes lilla, vackra ansigte skymtade vänligt fram då och då, likt Amors i en sky.

Vädret var vackert, daggens perlor glänste på blad och gräs, foglarne uppstämde sina glada körer, och dammet sväfvade kring vagnen i ljusa moln, hvarutur pilarne oredigt visade sinä knöli-ga stammar med glesa kronor, och de mötande vagnarne, liksom ur en fantas magori, hastigt framträdde. Kaptenen och Prosten språkade om årsväxten och bergningen; klöfver och vicker, blandsäd— '14 —

och potatis spirade upp ur deras samtalsfüräd, tillika med en öfversigt af bränvinsbränningen för förra vintern, och förslag till samma]öfliga yrkes fortsättning och drifvande för den kommande.

Ingeborg hade dragit sig så långt in, hon kunde, uti'vagnshörnet, hvarifrån hon med nöje betraktade den glada morgonens landtliga scéner, tänkte ibland på den hemmavarande goda modrens ensligbet; och stundom (sanningen till ära måste jag medgifva det) hoppade den unga, vackra Hoppenfelt fram i hennes tankar och minne! han kunde ju en gång vinna på lotteri, bli General om ett par år, pappa kunde väl gifva med sig — med ett ord, hon hoppades; och så länge menniskan ännu hoppas på ödet, är hon alltid glad.

Man nalkades. Linköping; redan hade de passerat det vackra Lambohof, och under de höga, rika kastanieträdens skugga låtit hästarna pusta .en stund, betraktat den smakfulla byggnaden och hört Pastorn berätta, huruledes salig Konung Adolf Fredrik, glorvördig i åminnelse, der gästat 1771 hos Kungliga Rådet Grefve Sinclair, nuvarande ägarinnans morfader. Klockan var tolf, då man ankom till Linköping; öfver den behagligt planterade borggården, ocii förbi gamla slottet, dec— 15 —;

länets höfdingar residera, kommo våra resande iill torget ocb stadnade vid gästgifvaregården. Här skulle man spisa middag; kantinen inbars, ocü Ingeborg gick förut, att bestyra den vigtiga serveringen. Då Kapten och Pastorn efterhand begifvit sig in i förstugan, sågo de en Grenadier-officer, som vände ryggen till , men utan att fästa någon uppmärksamhet vid denna ganska vanliga omständighet, fortsatte de sin vandring till det rum,, der Ingeborg var sysselsatt att utbreda alla mammas omtänksamma inpackningär. På bordet stod den kokta skinkan så inbjudande, och Kapten hade redan med välbehag fästat sin blick på den stekta kalkonen; pomerans-bränvinet och persiko-liqeuren voro ej heller glömda och nu började man en allvarlig måltid med sin apetit-sup, sin halfva, perla, tankstäliare o. s. v.

Smakar satans så godt att äta, när man åkt sina fyra mil, sade Kaptenen, är både hungrig och trott; skål, min bror!

Pastorn besvarade skålen och gjorde heder åt måltiden, men Ingeborg åt endast en bakelse, syntes orolig, och frågade rodnande sin far, hvad det var ban befallt henne uträtta i staden.

Kapten drog upp en lång promemoria på det— IG —

som skulle köpas och med hästarne henlsändas till mamma; socker kaffe, bomullsgarner och alla dessa leqvisita, fruarne alltid äro tillreds att begära vid hvarje stadsbud; han lemnade henne en 50 R:dr, förmanade hepne att växla rätt, pruta noga och taga goda varor, samt befallte Lars att följa med och från bodarne hembära det, hon hade handlat.

— Är trött, som jag sagt; skulle annars rätteligen göra uppköpen sjelf; går väl nu rasande pä något vis, kan jag tro, när man skickar en annan, som intet har hufvud på rätta stället.

Ingeborg begaf sig ut, åtföljd af Lars och hade ej vårp ätande herrar varit så angenämt och ifrigt sysselsatta, skulle dé sett, att när hon passerade torget, gick samma officer, de vid ankomsten märkt, bredvid henne och tycktes stadd i ett interessant samtal. Det var just den fruktade Löjtnant Hoppenfelt, som händelsevis befann sig i staden, såvida man ej vill förutsätta, att den lilla gud, som så ofta med de unga sammansvärja sig emot föräldrars beslut, just med flit utsändt den vackra Grenädieren i en för honom så lycklig stund. Sedan Ingeborg slutat sin handel, föreslog Löjtnanten henne, att göra en promenad— 17 —;

omkring Domkyrkan på den sköna kyrkogården. Ingeborg kunde ej neka lionom denna bön, och nu se vi de unga älskande arm i arm vandra omkring det gamla vördnadsbjudande Templet och beundra dess åldriga utseende och bildthug-geri, på hvilket tidens förstörande hand allt mer sätter sin omisskänneliga stämpel. Sedan de gått omkring i de skuggrika alleèrna, satte de sig på en bänk, framför hvilken några täcka barn lekte och jagade hvarandra. Här var det, som Ingeborg gjorde sin Löjtnant bekant med resans ändamål, att pappa ville se Mamsell Taglioni, och att hon, sjelf skulle tillbringa några dagar hos sin rika moster, Lagmanskan Sladderhjerta, som var en hjertans beskedlig och rar gumma, den enda pappa hade litet respekt för, i anseende till hennes "stora förmögenhet. Hvad planer de föröfrigt uppgjorde kunde jag ej höra, dels i anseende till barnens stoj framför dem, dels emedan det tysta Lviskandet ej nådde mitt spejande öra; samtalet tycktes dock ganska lifligt, hvad de sade: "Vet Freja, och skalden det vet, J som älsken,

J veten det Jl" Troligtvis hade de kunnat sitta så förtroligt språkande ända till aftonen, om ej en liten flic—ta bland de lekande barnen sagt belt högt: "nej, det går ej an att vara här längre, då får jag bannor af pappa.11 Dessa ord verkade elektriskt på Ingeborg, som hastigt tog afsked af sin kavaljer och skyndade till gästgifvargården, der hon fann de båda reskamraterna ännu sittande vid bordet, men båda ganska hårdt insomnade i den vanliga middagsluren.

Lars kom snart och tillsade att sjutshästarne voro förspända, och att bonden knotade. Kapten vaknade genast och begärde eld på pipan, Pastorn tog upp sin stora silfversnusdo.sa och bjöd bror Bengt'en pris att morna sig med, samt yttrade: jäg borde verkligen gjort min uppvaktning hos Högvördigste Herrn, men bror har väl ej tid -att dröja-, jag ärnade göra det, medan bror lurade-middag, men då somnade jag också af gammal vana; ja, ja, gamla Adam vill alltid taga öfverhand hos en syndig menniska; flaskan och middags-sömnen kan jag ej emotstå, om det också gäller min prostfuümagt.

Sedan Kapten affärdat Larsmeden mängd behöriga instructioner, satte han sig i vagnen, och ropade derifrån ännu åt Lars, om den nya gärdesgården, hvartill stafver skulle tagas, ej af deri

Ihögra, utan af den venstra stafverhögen. Vet väl ändå att de göra rasande, finnes ingen i gården, som kan skilja höger och venster mer än jag, ingen som har hufvudet på rätta stället. Farväl, kära Lars, rid långsamt hem, det säger jag dig, kamparne äro trötta; fordra dem väl, och helsa min hustru.

Om aftonen kommo de i god tid till Norrköping', sedan Ingeborg med förtjusning sedt det stolta Löfstad på dess sköna, beväxta höjd, och frågat Pastorn, tror farbror verkligen att Stockholms slott kan vara större och prägtigare?

Herrarne befallte fram aftonvard, och Ingeborg satte sig nyfiket vid fönstret och blickade utåt deri vackra saltängen,

På hvem helsade du, flicka? sade Kapten, då han såg henne småleende helsa utåt gatan.

Ingeborg rodnade ända upp till hvitögat, och svarade med osäker röst:

En officer! jag kunde ej rätt se, hvem det var.

— Kan väl alldrig förmoda, att det var den satans Löjtnapten heller, "sade Kapten halfhögt till pastorn. -

— Det gör ingenting, hvem det också vore, kära bror Bengt; vi resa ju i morgon bittida, kl.— 20 —;

6r ocli taga flickan med oss; då får han i alla fall stå der med fång näsa. Men ångbåtsbillet-terna skulle, jag gå ut att låta köpa, tillade han, samt låta nedbära våra saker.

— Här liar bror contanter, går emellertid sjelf till en Grosshandlare, som plär köpa mitt bränvin, och sedan lägga vi oss tidigt, så man ej i morgon försofver sig,

— Jag åtager mig att väcka bror och Ingeborg precist kl. fem,

— Väcker nog sjelf — bror behöfver intet göra sig besvär; har alldrig försummat min tid, hvarken då jag var i kronans tjenst eller sedan.

Kaptenen höll ord ; kl. 5 väckte han Pastorn och sin dotter; man drack caffe i största hast och började äta frukost, då en gammal officer inträdde i..salen, fixerade Kapten och utropade : nål min hederliga bror Dunderborg l det var rätt roligt att få råka dig, som jag ej sedt på tjugo årl

— God morgon, bror Silfverspån, fägnar mig! fägnar mig I att se dig min hjertans bror L skall nu i minuten gå ombord på ångbåten; förargligt att. ej längre fä språkas vid.

— Ah! du behöfver ej fjäska, det är ännu en god halftimme innan ångfartyget löper ut.— Dä sätta vi oss här, bror Silverspan! och du smakar på mitt sköna pommérans; är nu bra längesedan vi sutto och poeulerade tillsamman. Får presentera min dotter för bror, hon följer med upp, roli-gt för ungdom att se sig litet om-tring i verlden.

— Gratulerar bror; en söt flickunge; hon är mycket lik sin mor. Hennes skål min vackra Fröken! det fägnar mig att se henne, ehuru jag annars just intet är så road af fruntimmers-sällskap.

— På samma sätt med mig, kära bror; trifs aldrig väl tillsammans med de gässena. Hör på, bror Nils, du kan verkligen göra mig den tjensten och följa flickan ned till ångfartyget, så får bon inqvartera sina schatuller och askar bäst hon gitter, kom sedan bit igen att dricka ett glas med oss mnan fi ge oss utaf.

Sagdt och gjordt. Pastorn vandrade af med sin vackra brorsdotter, lemnade henne på fartyget och vände genast om, för att få siii behöriga del af frukosten. De gamla krigsbussarna voro ganska upprymda, .påminte hvarandra många fordna äfventyr, och hade tagit in ett par buteljer funsch att fira det glada återsendet. Pastor Luf-veson täflade muntert med dem att dricka: innande viste ordet aft hade halflimman förflutit, och ehuru de uti största hast, nästan springande, begåfvo sig nedtill stranden, som var full med folk, hade ängfartyget redan hunnit ett stycke ut på strömmen och kunde ej återvända.

En båt! en båt 1 ropade Kaptenen; ger tio riksdaler för en båt! men ingen båt var till hands.

Pastorn sprang belt andtruten af och an på •stranden, vinkade och ropade åt ångfartyget, hvaruti Kapten var honom bebjelplig. Han såg huru Ingeborg stod på däck, gret och förde sin näsduk till ögonen. Men hvem skildrar Kaptens förtygelse, dä ban bredvid henne belt oförmodadt såg den förhatliga Löjtnant Iloppenfelt framträda och, hälften artigt, hälften försmädligt, taga af sig mössan och buga.

— En bat! skaffa mig en båt, god vänner, för guds skull! ger tjugo riksdaler för en bat!

Men ingen bat kom. Kapten hade ropat sig både-hes och varm, pustade och torkade sin höga panna. Det var ett satans äfventyr, bror Nils; kan spricka af förargelse! står nu här och ser på hur den snushanen far af med flickan midt för min näsa. Fördömdt!

— Ja vist; och alla våra saker, min kappa,min kappsäck, min pipa, allt är ombord; livad skall man nu taga sig till? silusdosan var det enda jag behöll qvar.

En främmande, som sett hela denna löjliga scen, och tillika med flera andra hjertligt skrattat deråt, gick nu fram till de båda bröderna och gaf dem den tröstande underättelsen, att ett annat ångfartyg skulle Söndagsmorgon vid samma timma afgå till Stockholm, och att de således skulle komma dit endast två dygn sednare.

Hvad var att göra ? man måste taga sitt parti ; våra herrar återvände till värdshuset, ganska skamflata, och med många eder öfver punschen, klockan, ångbåten och dess Kapten, men isynnerhet öfver Hoppenfelt och hans illparighet att gå på samma fartyg, som den stackars lilla Ingeborg.

Hvad mor nu lär skratta åt mig, när hon får höra mitt äfventyr, sade Pastorn; det förargar mig mäst.

— Råder intet min hustru att skratta deråt; vågar sig intet dertill, men är rätt åt dig bror Nils, som ej haft hufvudet på rätta stället och satt dig i respekt.

Den stackars Ingeborg blef både rädd och bekymrad, då befälhafvaren på fartyget, oaktadt<— 24 —

hennes böner att vänta, ändå måste taga in landgången oeli lägga ut på strömmen,

När' den goda flickan såg fadrens och farbro-drens ångest att cj kunna komma efter, ökades hennes oro ännu mera, och de hotande åtbörder, hvarmed fadren besvarade Iloppenfelts helsning, rågade hennes förskräckelse. Hon bad honom för| guds skuld aflägsna sig, ångrade bittert, att hon bifallit hans,begäran att gå på samma fartyg, (e« huru hon då trodt att far och farbror tillika skulle vara der) och ville alldeles icke tala med honom eller tillåta honom vistas på samma sida af däcket. Men då de talrika passagerarnes uppmärksamhet fästes på den fürlägna flickan och hennes äfventyr att resa utan beskyddoch hon märkte ett och annat satiriskt småleende, var. hon slutligen glad att närma sig till den förskjutne Löjtnanten, heldre än att ensam och obekant med alla leds bela dagen. Hoppenfelt blef varse en fru, med hvilken han var bekant, och öfvertalade henne att taga sig an den öfvergifna. Det var en enka från Götheborg, älskvärd och artig, som de flesta af denna stadens fruntimmer, hvilken nu blef Ingeborgs sällskap och under hvars vingars skugga hon tillbringade en ganska angenäm dag.Tu Tauson Lade börjat ined att trösta henne öf-er sitt missöde och försäkra, att ingen skugga, erföre kunde falla på Ingeborg, som slutligen lef vid ganska godt lynne.

Vädret var behagligt, sällskapet muntert; maffi skämtade, man jollrade, afhörde en ung och lif— g Fransman, hvars qvickhet och munterhet ro-jtde alla, och såg under allt detta de omvexlande, sköna utsigternas alltid förnyade taflor. Iloppen-ielt var beständigt vid Ingeborgs sida, hacje lem-lat henne ett'synglas, hvarmed hon kunde ur-kilja de aflägsna föremålen dubbelt klarare och törre, samt berättade henne namnen på alla de lerregårdar och slott, som framtedde sig; de, historiska minnen, som äro fästade vid Stegeborgs ruiner, och Malin Stenbocks historia, då man Bipptåckte Hörningsholm. Man kan föreställa sig uru angenäm en sådan resa skulle förefalla den unga Hickan, som förut ingenting mera sett än åen socketi, hvaruti hon var född. Löjtnanten lofvade att, då de om aftonen kommo fram till Hufvudstaden, genast söka upp hennes mosters Sus, der tillkännagifva hennes ankomst och orsa-Jen till hennes ensama belägenhet, samt der-

I 2— 26 —;

efter komma tillbaka att hämta och följa henne till mostren. Allt detta, som annars var en vanlig artighet, ansåg den stackars Ingeborg, brydd och ensam som hon var, för verkliga välgerningar, och att tacksamheten betydligt ökade de känslor, hon redan förutfattat för honom, är ganska naturligt; ja, hon lofvade inom sig att aldrig tillhöra någon annan än den hyggliga Theodor Hoppenfelt, som var så innerligen beskedlig och så omsorgsfullt hjelpt henne i sin stora förlägenhet. Hon tyckte till och med att hon skulle äga mod framställa detta beslut helt upprigtigt för sin far, men när hon åter erindrade sig fadrens vreda mine och hotande åtbörder från stranden, intogs hon àf ßainina fruktan, som förr, och lemnade åt framtiden att afgöra hennes öde, Klockan var sex, då fartyget sköt första skottet bortom Kungsholmen, och snart låg det, omgifvet af den fräsande ångan, vid Riddarholmen, Anblicken af Stockholm med de'ss palatser ocli torn förtjuste Ingeborg på det högsta; hon stod på däck, skådande rundt omkring sig, och upptäckte alltid nya föremål för beundran. Hoppenfelt hade emedlertid, enligt sitt löfte, gått att un-derätta hennes moster om flickans ankomst ocb— 27 —;

i äfventyret med de bada efterlemnade herrarne.

Lagmanskan Pladderhjerta, förvånad ocli ledsen öf-I yer händelsen, befallte genast fram sin vagn och

for i sällskap med Löjtnanten att hemta sin sys-J S erdotter. Ingeborg satt då på däcket och såg J iped förtjusning, huru aftonsolens sken förgyllde .len sköna tafla, hon hade för ögonen. Häpen . vid det sorlande h vimlet och sjömännens stoj, , längtade hon att snart återse Theodor och med . lonom få lemna fartyget, då hon såg en grann > lindau, med stora , grå, appelkastade hästar stad-

i na på något afstånd. Uti vagnen satt Hoppenfelt

vid sidan af en äldre, tjock fru, som skyndade

att stiga ur och kom vänligt nickande emot vår , Inga hjeltinna.

— Här ser du moster Kerstin, min lilla Inge-. Sorg. Omfamna mig nu, se så, var intet blyg; jag tycker annars mycket om dig, ooh ser med glädje att du är en rigtig afbild af din mor. Hu-iiü mår min stackars Gunilda? Hvarföre följde hon ijjtet med dig? hon fick väl ej för min kära svåger, kan jag begripa; jag känner hennes hjerta ®h att hon annars nog velat råka sin gamla sys-ster. Hör du, barn, Anner du intet att jag liknar din mor? svara mig just som du tycker, barn,— 2S —

— Nej, icke det minsta, min goda moster.

— Intet moster, kära barn , det brakas intet; tante skall du kalla mig, bör du det? stig nu upp här i vagnen. Drag ned dina lockar litet mera, kära barn, och skjut upp hatten bättre så att han ej skymmer din vackra panna; i morgon skall du få en nymodigare hatt.

Theodor nalkades något brydd, emedan han (»nskat taga afsked af Ingeborg innan hon steg upp i vagnen , dit han nu skyndade att hjelpa upp liagmanskan. Hon tackade honom för hans omsorg om Ingeborg och tillade: i morgon hoppas jag Herr Löjtnanten gör mig den äran att äta middag hos mig; men i afton , då min systerdotter är trött af resan, torde det vara bäst hon lår bli ensam med gamla moster.

Nu rullade den granna vagnen af, och snart förlorade Ingeborg ur sigte den, hvars ömma skedsblick trängde sig ända fram till det lilla hjertat. Under det att hon for öfver nya bron och Gustaf Adolfs torg, som hvimlade af ekipager och folk, frågade tante Kerstin: nå! hvad tycks om allt detta, kära barn? Ju liar väl aldrig kunnat göra dig begrepp om någonting sådant? det dur är Operahuset; i morgon skall du följa med mig— 29 —;

pä spektaklet och se Mamsell Taglioni: du må |rö det är någonting att se; alldeles gudomligt; bennes make att dansa finnes ej i hela verlden. Der ser du Prins Carls palats; der är Regeringsgatan , och nu fara vi genom Fredsgatan till Drottninggatan, der jag har mitt hus. Se här, möta |fi Drottningen, som åker ut att promenera; den ler med de svajande plymerna i mössan är löparen; helsa nu vackert, kära Ingeborg, på Ilen-Jies Majestät: det var alldeles charmanta plymer lion hade i sin lilas-hatt! en dylik hatt måste jag beställa mig i morgon. Nå! ändtligen äro vi fram-ae. Risqvist, hjelp mig ur vagnen. Så, minka-> [ra Ingeborg, nu får jag se hvad du tycker om! ain våning; jag kan väl veta att du dernere i Br landsort aldrig .sett en rigtigt väl meublerad fcalong. Gud vet hur ni bär er åt, kära barn, |itt kuuna trifvas på det fatala landet.

Sedan Lagmanskan visat Ingeborg sina praktfulla sällskapsrum, förde hon henne till ett litet, vackert, åttkantigt kabinett, tapetseradti ljusrödt, ach med stora speglar, som gingo ned till golf-fet, så att Ingeborg blef belt häpen att på båda isidor se sin lilla person.— so —

— Hår barn, skall du bo, och jag vill tro att du aldrig haft ett vackrare rum

— Min goda tante, jag bor alltid inne hos min mamma.

— Ja, det är rätt bra, men här skall du hafva din egen kammare, och detta toilettbordel med hela sitt tillbehör skänker jag dig genast Se så! tacka mig intet mera, är bara ett lappri, kära barn.

På detta sätt fortfor Lagmanskan Pladderlijerta som verkligen gjorde skäl för sitt namn, hela aftonen, så att Ingeborg var rätt belåten att efter supén befinna sig ensam uti det lilla vackra kabinettet, der hon snart

insomnade, och uti glada drömmar oredigt återsåg alla de sköna föremål, som den föregående dagen sväfvat för hennes blickar. Jag vill dock hafva medlidande med mina läsare och förskona dem från drömmars skildring, ehuru mycket det brukas uti romaner att vidt och bredt förtälja hjeltens eller hjeltinna® sinnrika drömmar, hvaruti alltid bör förekomma elt slags öfvernaturlig aning om framtidens händelser.

Andra morgonen, sedan Ingeborg sprakat förtroligt med tante Kerstin om allt, som rörde hemmet och hennes älskade moder, berättade hon— 31 —;

henne helt uppригtigt sin bekantskap med Theodor Moppenfelt, hans frieri och pappas bestämda pekande till denna förbindelse.

— Det tycktes mig att lian var en rätt hygglig och artig ung karl.

— Ja, det är han vist, lilla tante , och så innerligt beskedlig; mamma värderar honom också, men jag begriper intet att pappa ej kan med honom. ,

— Jo, det begriper jag nog; han är ju fattig kära barn; men för det felet kan man väl finna någon råd.

— Ackl lilla tante, han håller så mycket af mig.

— Och du håller väl at honom tillbaka, kan jag tänka?

Ingeborg nedslog ögonen rodnande.

— Nå, du svarar intet på min fråga, bain; kanske bryr du dig intet alls om den unga herren?

— Ack! jo, söta tante lilla, det gör jag visst.

— "Nä l då skall du också få din Theodor, det låfvar jag dig, och du kan lita på mina löften, skall du veta, kära barn.

— Ja, men pappa.....

— Åh, pappa ; honom förstår jag mig nog pa itt ställa tillfreds; fast alla andra dernere måste— 32 —;

lyda honom, skall du få se, att han här måste ;; lyda tante Kerstins vilja, han må vara aldrig så egenkär och despotisk.

— Ack! lilla tante, jag är så rädd, ty tanto| kan aldrig tro, huru ond och hotande han såg på | Hoppenfelt, då han gick fram på däcket bredvid I mig.

— Slå du bort räddhågan, barn; tag nu din kap- | pa och hatt, så fara vi ut i bodarne och handla, | och sedan klär man sig att taga emot vår unga .j Löjtnant lill middagen. Jag bar lofvat att tala med I lioqom litet om er framtid: ja, ja, rodna intet | för det kära barn. lian skall följa med oss i af-$ ton pä spektaklet; i morgon kommer säkert din | far med dagens ångbåt, och jag vill tro att jag • ,till dess arrangerat denna saken åt honom.

Till middagen kom. Hoppenfelt i sin lysande j; uniform, och om hans utseende behagade Lag- I manskan, var hon ej mindre nöjd med hans con- 'i versation, de grundsatser han yttrade, och hans | på en gång blygsamma ocli angenäma sätt att va- | ra. Hon-hade slutligen ett enskildt samtal med 9 honom, som var ganska långt, och hvarefter vår unga m litär syntes oändligt belåten, tackade In- I geljorg,som varit lians förespråkerska hos mostern, |— 33 —;

ch bad henne dela de glada förhoppningar, an hyste för deras framtid.

När tiden för spektaklet var inne, följde an fruntimmerna dit1 och hade allt tillfälle iverlen att der spraka med skön Ingeborg, som, tack are mostrens omsorg samt en enkel, men smakull toilett, verkligen var förtjusande och väckte ycket uppseende. Lagmanskan, som bjudit sin ntima vän, Öfverstinnan Slammersköld, i samma Io-e, öfverhopade henne med fin flödande taleför-äga, och lemnade systerdottren skäligen i fred.

Iluru Mamsell Taglioni uti 1'Elevè de VAmour lldeles förtrollade hela Stockholm och var oöf-erträfflig, det hafva vi sett i alla avisor;jag vå-ar ej, efter allt det smickrande beröm de inne-ållit, äfven tillägga mitt, och

medger gerna att in anspråkslösa penna ej är värdig att skildra en stora tjuserskans talang. Nog af, Ingeborg ar alldeles hänryckt deraf och ansåg henne nä-tan som ett öfverjordiskt väsende, kunde ej ta-a om annat, sedan de rest hem, och tackade anten så hjertligt för den outsägligt roliga aftonen.

Under det Ingeborg, munter och lycklig, joll-ade vid'den trefliga soupernpå tu man hand med agmanskan och Löjtnanten j lemna, vi dem ett— 34 —;

ögonblick, för att se hvad den stolta Kaptenen i och hans reskamrat tagit sig för. Sedan de åter-1 vändt till värdshuset, spatserade Kapten Dunderborg med stora steg fram och tillbaka i salen och rökte tigande sin pipa, denna vän i nöd och lust. Pastorn hade instufvat sin runda person uti en stor ländstol och skrufvade peruken än fram ocli än tillbaka. Vet du bror, det faller mig någonting in; kunde vi ej beställa oss hästar och fara landvägen till Stockholm ? vi ha ju vagnen här.

— Hum! svarade Kaptenen, intet så dumt för-siag; besynnerligt att jag ej sjelf, fann på det; plär annars ha hufvudetLpå rätta stället — låt se! klockan år tio på förmiddagen; om två timmar bord« vi vara på vägen; bror kan nu genast beställa hästarne till klockan elfva, tycker jag,

— Hjertans gerna; jag skall nog bestyra om saken på bästa vis.

— Ja, ja, skaffa du bara hit hästar; ser efter förspänningen sjelf, litar intet på någon annan med den saken— förstår det bättre än sjelfva Kungens lifkusk.

Oagtadt allt Pastorns bemödande och oupphörliga springande till gästgifvargården, var det omöjligt att erhålla hästar förrän klockan sex, då— 35 —;

hallhästarne voro inkomna, ty alla de andra voro redan uttagna.

1— Satans motgjordt! pröfvar tålamodet, bror Nls; ångrar nästan hela resan — plär annars aldrig ha skäl att ångra hvad jag gör. Tycker livad den elemenskade Löjtnanten nu skall krumbugta omkring flickan i god ro! skulle min själ lära honom att hålla sig på distans, om jag vore der — vill önska jag intet får gallfeber innan vi hinna till Stockholm, sä rasande är jag på det här dum-åfventyret.

Att fördrifva tiden, intogo nu våra resande herrar sin middag med halfva och perla; tankstäl-en beslöt man att inställa och denna gången a förnuftet och måttligheten ställa tankarna. Sett de sofvit sin vanliga middagslur ett par tim-r, afreste bröderna i god ro, men fingo så ofta vänta på hästar, att de ej förrän andra aftonen klockan elfva ankommo till Stockholm och gmanskan Pladderhjertas hus. Våra trenne uperande vänner sutto ännu qvar vid bordet der muntert skämt, då man på en gång hörde från yttre rummet en stark bas-stämma yttra: är [in svägerska hemma? är min dotter här? behöfver intet anmäla mig, anmäler mig nog sjelf,— 36 —;

vill bara taga af mig min gamla pigéch— krusai intet annars.

— Nå, min gud! ha vi icke min bistra sva ger här, tror jag; nu får man vara beredd al hora hans straffpredikan? emedlertid kan Löjtnan! Hoppenfeltgå sina färde genom salongen, det ärbäs att jag tager emot den första stormen. Farväl nu

Löjtnanten gick och i detsamma inträdde da resande Landtjunkaren i sälen:

— God afton, fru svägerska, hör att hon tagit vara på det förlorade fåret — var min själ beskedligt gjordt — god afton, Ingeborg! hoppas den der unga snushanen intet pratat dig öronen fulla under vägen — satans dum händelse! biel uppehållen af min gamla ungdomsvän och kamrat Major Silfverspån—viste intet ordet af förrän dea gemena Sjökaptenen fjäskade åstad med sitt fördömda fartyg; plär väl annars hafva hufvudet ps rätta stället — har min själ fåttpligta dyrt för dea frukosten — är alldeles sönderskakad — har rest hela natten—hoppas svägerskan ger mig en säng, men först och främst en smörgås och en sup att värma mig med. Får äran presentera min stjufmoder, Pastor Lufveson,

— Ödmjukaste tjenare!— 37 —;

— Välkommen kära svåger! jag har hört af Ingeborg, att svåger kommer upp för att se Mamsell Taglioni; det var

en rätt förståndig idé, hon förtjenar verkligen att ses , skall min svåger veta, fråga lilla Ingeborg, hon har just i afton varit med mig på spektaklet, och är alldeles förtjust af henne. Jag inbillar mig att svåger, som förr i verlden var en så väldig dansör, skall Unna henne gudomlig, som andra. Men hvarföre är ej min goda Gunilla med? Hon hade väl behöft att roa sig litet, sedan hon nu i tjugo år suttit dernere på det odrägliga landet. Ilade jag varit hans hustru, min gunstiga svåger, skulle ban intet kunnat sät-

I ta mig i bur så länge ; jag hade, min gud, lyft på vingarne, om han än blifvit aldrig så förtörnad. Nå, nå, jag måste, väl förlåta svåger, efter han varit så förnuftig och tagit Ingeborg med sig. Hon skall nu stadna hos mig en tid, och |rigtigt få roa sig, det lofvar jag.

— Skall följa ned med migigen om thorsdag — har lofvat min hustru det — håller alltid hvad jag lofvar, det vet svägerskan — skulle annars bli ett fasligt lipande der hemma.

— Vi få väl vidare talas vid om den saken; det var emedlertid rätt lyckligt att jag fick reda— 38 —;

på Ingeborg just samma afton bon tom till staden. Det hade ej skedt, om ej den beskedliga Löjtnant Iloppenfelt genast kommit bit att berätta hennes ankomst och svågers äfventyr, så att jag straxt kunde åka ner till Riddarholmen och hemta flickan. Jag tycker mycket om den unga karlen och bad honom till middagen i dag; han följde med oss på spektaklet i afton. Jag har sällan sett en yngling, så hygglig, så förståndig och bildad, som han tycks vara; finner intet min svåger det?

— Tycker tvärtom att det är en näsvis tjuf-pojke; har intet en skilling mer än sin usla lön , men far omkring som en äkta narr och kurtiserar. Skall be svägerskan att jag slipper se den fogeln, innan jag resen

— Nå, det kan jag säga! jag, som just tänkte att han kunde bli en passande man för Ingeborg.

— Hörsamma tjenare! ärnar intet slarfva bort flickan — har förbjudit henne att tänka på den göken.

— Och säkert hafva hennes tankar lydt min svåger, såsom andra unga flickors lyda i dylikt fall. I morgon få vi vidare språka. God natt, min svåger! god natt, Herr Pastorl Risqvist följerjherrarna till deras rum. Kom, du med mig, min illa Ingeborg ; i morgon skola vi fundera om en ; oge till spektaklet nästa gäng > och taga de gam-j a herrarne med oss.

Följande morgon gingo Kapten och Pastorn .ut att skaffa plats till nästa representation, då j ilamsell Taglioni skulle uppträda, fingo den underrättelse, att hon följande måndag ämnade visa lig uti Sylfiden, och tingade en loge på första iaden.

Yid sin hemkomst hade Kapten Dunderborg litt långt samtal med sin svägerska och kom j lögst förargad in till Pastorn. Ifans vanligen)leklagda ansigte var som en pion, näsan med Sin stora vårta skiftade i gredelint, och vreden i tlixtrade ur hans stora ljusgrå ögon. i — En satans gumma! har man hört maken? |'ill gifta bort Ingeborg med den eländiga Löjtnanten — skall ta mig tusan intet ske, nu svor |ag derpå. Hvad tycker du, bror Nils, att den I iratmakerskan har sladdrat en hel timma om denna dumma plan? inen hör nu på: med det vilkoret lofvar hon att testamentera hela sin ofantliga förmögenhet åt Ingeborg, annars ger hon |len till en flickskola. Önskar gumman vore— 40 —;

för fan i väld ined sina besatta infall: bar fatt I allt hvad hon äger af sin salig man, kan också | ge det åt hvem hon vill, är dubbelt rikare än | jag sjelf; vore harmligt, om det skulle tillfalla an-dra; har alltid räknat på att flickan en gång[jskulle | få det; men den Löjtnanten! den fördömda kyck- 1 lingen 1 — kan bli rasande, när jag tänker derpå. |

— Hjertans bror Bengt! här går det ej an att | besinna sig; ge dn ditt samtycke och tacka gud | till. Tänk en sådan förmögenhet! sina sex ä at- | ta tunnor guld ! med det villkoret skulle jag ge | min dotter åt spögubben i församlingen.

— Du talar som en narr, bror Nils; behof- [j ver intet sälja bort flickan — är rik sjelf—skall ä lyda sin fars. befallning först och främst.

— Men , kära bror Bengt, gossen är beskedlig , väl känd vid regementet, berömd af alla, skjuter och jagar, så väl som du sjelf, dansar som |j en ängel, och är framför allt' utmärkt stadig; hvad kan du ha emot honom?

— Oss emellan sagdt, just ingenting, bara att jag redan en gång förut sagt nej, när Gunilla och ni alla bombarderade mig med böner i den saken; vill ha min egen vilja — intet dansa efter andras— låta hustrun min råda! nej för tusan,— 41 —;

»lir intet af — aktar mig för det försöket — är-lar aldrig komma under toffeln, som du.

— Nu kan njan rigtigt säga,-bror Bengt, att In siar i ljuset och skymmer dig sjelf; lata ett lådant arf tillfalla en flickskola 1

— Fördömdt! en lumpen flickskola! om det jore till ett invaiidhus, kunde så vara; förargligt i alla fall; liar intet lust att se det spektaklet.

— Betänk sedan , bror Bengt, huru hela verlden skall gapskratta åt dig, söm låter arfvet gà ifrån dig af bara envishet; det blir en fabel för hela Stockliolm först, och för helä provinsen sedan, tloppenfelt kan begabba dig så mycket han viil, ocli får den ypperligaste liämnd i verlden för sin korg.

— Tig, bror Nils! tig , säger jag'dig ; du pinar mig till döds med ditt pladder; måtte väl, i guds namn få besinna mig. Min svägerska sätter knifven åt strupen på folk, när hon vill en sak; ej gifvit längre besinningstid än tills i morgon bittida ; en fördömd gumma att vara egensinnig ; skulle varit min fru , hade min själ gjort henne spak, som ett lamm.

— Yar nu förnuftig, kära bror, och gif ditt samtycke så gerna först, som sist; du måst ändå slutligen göra det, om du ej vill bli utskrattad. 1

m

H»— Hotade med att skicka mig Ingeborg pä halsen, att sjelf bedja om mitt samtycke.

— Det säger jag dig bror, att kan du nek: den goda och söta flickan, när hon ber dig, sä I har du intet fadershjerta i bröstet.

Nu kom Ingeborg sagta in i rummet, stadnade | förlägen vid dörren och vågade ej säga ett ord. Kap-I tenen gaf henne en skarp blick; flickan rodnadi ; och ett par klara tårar smögo sig utför hennes rosenkinder. Pastorn gick till henne och sade sagta: "gå fram Ingeborg och bed din far" och nu led- , de han den darrande flickan fram till Kaptenen. Hon tog sin (ars hand, som hon kyste , och tryckte dee mot sitt klappande hjerta, men då hon upplyfte sina tårfulla ögoh och låste det sträfva uttrycket uti hans, vågade hon ej säga mer ån : "min far! min goda far!" nu bleknade hon och var nära att vanmägtig falla till golfvet. Farbror Nils tog flickan och lade henne sagta i Kaptens famn, vred sin peruk , torkade ögonen , med den blårutiga näsduken , och sade varnande :

— Kan du emotstå detta, bror Bengt, så vill jag aldrig se dig mera; då skall jag i alla tider ';. "säga att du är en hård och sjelfkär narr; ja ! det • skall jag säga dig från sjelfva predikstolen, så sannt, som jag heter Nils.— 43 —;

Ingeborg hade emedlertid kastat sina armar »mkring fadrens hals, och hvilade sitt hufvud mot lans bröst, sagta snyftande.

— Nä ! så tag honom dä , i Guds namn , fast ag har sagt nej en gäng; men tro intet att jag lägnosin mera i min lefnad läter så här kujo-lera mig.

Lagmanskan, som stått bakom den hMföppna •dörren, och betraktat hela uppträdet, skyndade n: Victoria I min kära svåger, Victoria! i eftermiddag låter jag uppsätta testamentet af hela min ;gendom till Ingeborg, och svåger lofvar att tata beskedligt emot sin blifvande måg, och uti pittnens närvaro förlofva houom med sin dotter; ir det icke så?

Måste väl, när min svägerska intet ville gifva med sig på annat villkor; tröstar mig med att det är första gången i min lefnad jag gifvit vika ; skall jckså min själ bli den sista; skall nog taga min kada igen, när jag kommer ned

till Östanby; lof— ar att der aldrig skall finnas en skymt af någon nnans vilja, än min egen.

Allt gick efter Lagmanskans önskan; Kapten tog med temlig god mine emot den honom nyss= 44 —

påtrugade magen, testamentet uppsattes, förlof-| ningen gick för sig, och Ingeborg, den glada In-| geborg, stod dér lika blomstrande, som törnros-buketten hon nyss emottagit af sin lycklige fästman, då alla, hvar efter annan, lyckönskade henne.

Kapten brummade efter vanligheten någonting ungefär så: skyll dig nu sjelf, kära Ingrid; när barnet får sin vilja fram, gråter det ickè; gör som Pilatus, tvår mina händer; men kom i-liog, att som man kokat, så får man supa sedan, ja, ja, gud välsigne dig, mitt barn.

Pastorn gick så förnöjd och gladde sig åt, att ban så kraftigt medverkat till Ingeborgs lycka, samt huru han vid hemkomsten skulle skrytande säga till sin hustru: ser du mor, det var ändå jag, som slog slag i saken; hvart komma de u-tan presten här på jorden ? Man må gerna förlåta honom denna lilla egenkärlek. Om fåfängan här i verlden inskränkte sig blott till det goda, den kunde verka Kr andra , skulle den i sanning vara ganska ursägtlig.

Mot aftonen gjorde man en utfart uti tante Kerstins granna ekipage till Djurgården , som om Söndagarne alltid bvimlär af promenerande i vagn, till häst och fot. Detta' var ett herligt skådespeljör Ingeborg. För att kunna se och anmärka allt, Lade hon velat äga lika många ögon , som Argus, |den grekiska notabene , ty den svenska tyckes aig ej äga merasy nförmåga än vi andra, förblin-jlade varelser.)

Det täcka Rosendal med sina sköna omgifningar tilldrog sig isynnerhet Ingeborgs beundran, bch när dess ägare, den åldrige Konungen, kom åkande , tog af sig hatten och med sin välkända ränlighet i uttrycket helsade på henne, fördubblades hennes förtjusning; det unga, varma hjertat pppsände en upprigtig suck för hans välgång.

Vid hemfarten hade hon,äfven tillfälle att be-|kåda den stora uppfinningen att gå på skidor , jen i sin landtliga enfald tyckte hon , att denna beprisade konst ej var mycket värd , och af hvar pch en lätt kunde efterhärmas. Kapten skrattade |jertligt och sade till Pastorn : uppfinningen är gammal, det bör du veta, bror Nils, som så aånga gånger läst för oss att Apostelen Petrus lick på vattnet, tycker för öfrigt det är med den-saken just som salig Dumbom sade om me-tueinen, att den gör nytta åt medici, om intet Derå, är ingenting att gapa påför den, som har hufvudet pä rätta stället.— Ja , ja , men det är fötterna man skall hafva pä rätta stället vid denna konsten , bror Bengt; li i! bi! hi!

— Bara lappri, bror , — vill se Mamsell Ta-glionis fötter i morgon — har rest hit bara för hennes skuld — längtar att sedan väl komma hem igen och se efter min hushållning och auktionen på ungnöten — har fått mig en måg på halsen för denna dumma resan — hade gjort bättre att bli hemma — skall min själ intet göra om en sådan färd mera.

Måndagen inföll ändtligen, då man skulle få se den etheriska dansösens "himmelska konst". Kapten hade låtit göra sig en lin, nymodig- röck ocli sammetsvest, Pastorn hade köpt sig en splitter ny^ peruk, ty den gamla var temligen utsliten och började att gå i rödt. De gamla herrarne tänkte således att med mycken fördel visa sina respektive personer om aftonen! men .hastigt inträdde Löjtnant Hoppenfelt och förkunnade den förkrossande tidningen att Mamsell Taglioni hade vrickat sin fot ganska illa, och af Doktorerne fått den domen att minst fjorton dagar hålla sig inne, sitta på sin soffa och intet alls stöda på foten.

— Kors! i all verlden! hvad säger svåger

— 47 —

ii ra en sådan olycka, utropade Lagmanskan och sllog händerna tdlsamman. Dä blir det troligen intet spektakel i alton, ocli jag sora skulle bruka in nya hatt, lika med Drottningens ! någonting lera fatalt kunde aldrig liända I men kära Hop-enfelt, är ni verkeligen ^äker på denna olycka ?

— Jag kommer just nu ifrån Tlieater-direc-onen , som är i mycket bekymmer deröfver. — Fördömdt! är mig alltid en olyckspropliet,

err Löjtnant; liar ingenting för min resa, bara Jrargelser hela tiden.

— Svåger är väl så god och dröjer hos mig, II dess att Mamsell Taglioni kan dansa igen, det jorde bli lörr än man tror, ocli emedlertid skall

g ställa till några utflygter, som kunna muntra errarne ; till Haga, till Drottningholm, till Carl-erg ; så ha vi ju Concert à la Musard i trädgårdsföreningens local— Bataljen vid Algier> skall sä-ert behaga svåger, som vai it militär i unga dagar; er är också nägra rätt besatta ni ar kitt or, som isst skola roa Herr Pastorn , och sedan haf man iluséerne , och den Kungliga klädkammaren , Rid-arliolmskyrkan , Rosenbladska trädgärden.....,

— Proh 1 håll! håll! fru svägerska! står intet |t med allt det der,— Kära svåger, jag viiie bara nämna, man kunde ha roliga tidsfördrif , men svåger kani| alla fall fördrifva sin tid hur det bäst behagar ho nom ; fjorton dagar gå så fort, och till Gunildi skall jag skrifva, hvarföre svåger dröjer.

— Tackar! gör sig onödigt besvär —kan in tet bli qvar — har låtit lysa ut auktion på tjugo ungnöt till Lördagen —är intet att narrasmed en sådan sak — gäller sina 5 à '600 R:dr B:ko , hat ingen , som förstår den saken mer än jag — tänker väl att allt går upp och nedvändt ändå, på dessa åtta dagarna — tänker inte ändra min plan i den saken, fast jag varit en narr och ändrat mitt beslut med Ingrids giftermål, men det far svägerskan taga på sitt samvete.

— Ja, det skall jag gerna göra och tänker intet få tungt samvete ändå.

Efter många öfverlägningar, hvil|ka ej aflupo utan skäligen heta strider mellan den sträfva Kapten och den ordrika Lagmanskan, blef ändteligen i det stora rådet beslutadt, att Kapten , enligt sin bestämda vilja , skulle öm Söndags morgonen afresa , men lemna Ingeborg qvar hos sin moster, som lofvade precis om fjorton ,dagar sjelf föra henne ned till östanbv, och tillbringa tu taåna-Jer hos sin syster, under hvilken tid Ingeborg» iröllopp äfven kunde ske. Enligt denna plan, afreste Kapten också verkligen på utsatt timma, nedförande långa bref och många helsningar från .agmanskan till syster Gunilda, och ifrån Inge-lorg till Mamma.

Den stackars Kapten Dunderborg tycktes född inder en olycksstjerna, hvad sjöresor beträffade, v helt nära Södertelje gick någon ting i olag fid machineriet och passagerarne måste sex tim-nar uppehålla sig uti den lilla staden, innan allt >å ångfartyget blef lagadt och i ordning till rösans örtsättande. Detta dröjsmål gjorde att man först >m Fredags morgonen kl. 10 ankom till Norf-[öping.

Sedan man hunnit skaffa hästar och spisa niddag, begåfvo sig våra resande på vågen till jnköping; men, i trots af all Kaptens otålighet och le arma skjutshästarnes pådrifvande , kommo herrarne, sedan de både i Brink och Kumla fått ränta ett par timmar, ej fram till staden förrån il, 11 om aftonen. Här väntade nu Stallmåsta-ren Lars från Östanby med stora foxarna, och kdap Kapten, frågat om allt, hvad som skedt

under hans frånvaro, huru oiarna befunno sig i det nya betet ? huru mycket som var uppkördt at trädesgärdet? om faren och fyrfota-djureu mådde sundt ? om räfven tagit några gäss ? om torparne begärt ut mycket bränvin? och sist, huru Nådig Frun mådde ? begaf man sig på vågen kl, 12 om natten, för att hinna hem innan auktionen skulle börjas, som var utsatt till förmiddagen kl. 10.

De båda bröderna hade i all maklighet rökt ut sina pipor, derpå i god ro insomnat i hvar sitt hörn på suffletten , och voro nu komna till Slaka-skogen, under det att Lars sjelf någon gång nickade till höger och venster, ochfoxarna blott steg för steg skredo fram. Hastigt reste sig en vandrande gesäll, som halffull insomnat i landsvägsdiket ; foxarna skyggade för den ruskiga gestalter, kastade sig åt sidan och bums, låg hela vagnen, med Kapten, Pastor, Lars sjelf och lians resenärer i motsatta diket huller om buller.

Lars kom först på benen, derefter herr Pastorn , som blott vid fallet fått några refvor i ansigtet, och nu i halfmörkret med ynklig stämma ropade; har du stött dig, bror Bengt?

— Nej, säger jag — intet just stött mig, menhan intet röra min venstra arm — hjelp mig då, Iför f—n — och stå

intet der och gapa på mig, |edra krabater! — har fått den satans hösäcken falldeles öfver hufvudet.

— Den gången, bror Bengt, har du åtmin-|stone intet hufvudet på rätta stället, som du all-|tid brukar säga, inföll Pastorn småroligt, och |hjelpte Lars att draga hans arma husbonde un-|dan vagnen.

Det var ett verkligt underverk, att ban ej var jkrossad, men utom den venstra armen, som var inågot vrickad, hade han blott ett par obetydliga]skråmor i pannan och på den väldiga näsan, som [i hast uppsvullnade till dubbel storlek. Hvad var Inu att göra? det var midt i natten, klockan var Itu innan man hunnit komma rigtigt på benen, och ^rådplägning, behörigen för sig gått. Man beslöt ^att gå in uti en af de nära belägna stugorna, dragga Kaptens arm till rätta, bada den med vatten, ,som nu för tiden är så modernt och hjelper för jall ting, samt emedlertid skicka efter en smed, »som skulle se på vagnen, hvilken tycktes vara alj-|deles i kras. Olyckligtvis kunde vattenkaren ej |begagnas vid vagnens åkommor ,,och den af Vul-

|cani söner , som halfsofvande inställde sig j"— 52 —;

ej att förr än till följande middag sätta vagnen i brukbart skick. Man mäste finna sig häruti; Kapten fick en passabel sång,ocb lade sig genast, eme-den ban hade en häftig hufvudvärk, åtföljd al | någon feber. Att hinna fram till auktionstimman , var numera omöjligt, och då han omkring kl. 11 uppvaknade, var han ännu matt och rätt belåten att hvila sig till middagen, då vagnen var lagad och tillreds.

Först kl. 4 om eftermiddagen ankommo våra resande till Östanby. Då de nalkades hemmet, hade den lättretliga Kapten många förargelser,-ty som auktionen'nu var förbi, mötte han efter hand de flesta af dem , som tillhandlat sig ungnöten af den "ypperliga skånska rågen" och nu ledde bort dem. För hvar och en af dem sror Kapten några kraftiga eder öfver Mamsell Taglioni, ångfartyget, vännen Siifverspån , och framför allt öfver Hoppenfelt och svägerskan Ker-»tiri; men när lian vid ankomsten hem höll i yttersta grinden och gjorde den bugande rättaren sina tillbörliga spörjsmål, blef vår nitiske landthus- r hållare hugnad med den tröstande underrättelsen, | att de ungdomliga nöten gått till ett pris, somä-garen sjelf ej ens kunnat hoppas. Denna lycklig»och intressanta händelse satte honom vid godt lynne, så att han till och med helsade vänligt p& sin fru, som fryntligt kom emot honom på trappan.

— God dag, kära Gunilds! har mig nu hår igen — flickan mår bra — har lemnat hetme pA 14 dagar hos svägerskan— här liar du bref från dem båda — förmodar du rigtigt, .fått Ingeborgs föregående bref om det 'dumma giftermålet — ßek väl lof ge vika för det stora testamentets skuld — en satans tråkig-resa! — fick intet se den stora dansösen — kan göra mig lika mycket — skall min själ alldrig mera vara så dum och vilja gapa, på någonting — var en stor narr, du bror Nils likaså, som på gamla dagar gåfvo oss ut på äfventyr — plär väl annars ha hufvudet på rätta stålet — nu ha de skrattat àt oss — har fått mig en fattiglapp till måg, skråmor på näsan, en bru-en arm — du har tappat din snusdosa och för-tört din peruk , när vi stjelpte — det är allt hvad i vunnit på den fördömda färden — bäst att hä-anefter slå oss till ro.

Huru den goda fru Gunilda nu ück brottom tt styra allt i ordning till sin rika systers emot-agande, behöfver ja? ej nämna, det faller af— Kisig sjelf. Lagmanskan Pladderhjerta anlände till Östanby på utsatt dag och timma, som hon lofvat sin svåger. Ingeborg gret i glädje att återse sin älskade moder , fru Gunilda var lycklig ; man klippte , man stack , man sydde , man garnerade , man broderade, man arrangerade, man meublerade, man bryggde, man bakade , man kokte, man stekte till det stora brölloppet, och sedan Lagmanskan till de unga tu öfverlemnat en liten e-gendom, hon ägde der i orten, lemnade hon sina anhöriga med löfte att alla somrar tillbringa några veckor hos dem , och återvände till hufvudstaden. När Kapten såg hennes ,vagn fara ut genom porten, mumlade han för sig- sjelf: satans envis gumma ! alla ska dansa efter hennes pipa — väl att hon far sina färde — kunde min själ annars lära Gunilda att bli lika istadig.

--<8333»=.--mm öiiöEiiBORGS mu eesa.

Allt var sig likt på Östanby, sedan Kapten Dunderborg återkom från den bekanta lustresan att se Mamsell Taglioni, hvilken hade för honom så många obehagliga äfventyr och följder, att han förlofvade i vredesmod, att aldrig i sin lefnad mera företaga någon lustfärd. Han höll länge sira foresats, men hvem kan fullkomligt lita på sia

bräckliga sinnesstyrka? af erfarenheten blir man vis, säger fett gammalt ordspråk, men det har rätt blott till en tid. Våra älsklingsböjelser, infall , begär försvinna ej, , derföre att de ådragit oss något missöde, de hejdas blott för en tid, och vid ett obevakadt ögonblick inställa de sig äter dubbelt frestande, ju längre de varit besegrade , och ju mera försakelsen kostat oss. Frestelsen visar sig ofta under så förledande skepnader ,. att man finner sig öfvervunnen, innan man ännu tänkt på att bestrida den, och för Kapten— 56 —;

Dunderborg -visade den sig med så patriotisk täc-iemantel och sä loijala former, att jag föreställer mig enhvar af mina läsare utan betänkande gifvit vika för densamma.

Vår Kapten hade nemligen efter sin dotter Ingeborgs giftermål, hvilket alltid till en viss grad misshagade honom (derföre att han ej sjelf ensam beslutit det) ,med dubbel ifver slagit sig på landthushållningen , gjort många förändringar deruti, hvilka han kallade sina förbättringar, och, i-bland andra stora agconomiska planer, äfven verkställt den , att anlägga ett betydligt schäferi, iörskrifvit en Småländsk herde från Näs, och byggt ett fårhus, präktigare än sjelfva karakters byggningen ? och så stort, att det kunnat inrymma gårdens samtliga kre'atur af alla slag, Kapten sjelf inberäknad. Utom det obeskrifliga nöjet, ätt för vänner och grannar, som besökte Östanby, visa det nya fårhuset, beskrifva dess förträffliga inrättningar och nytta , gaf det honom ett outtömligt conversations-àmne, hvilket åhörarens förnyade gäspningar aldrig kunde afbryta , och slutligen hade han för kort tid sedan haft den synnerliga fägnaden, att för första gången låta klippa de trehundrade Spanska fåren. Man föreställe sig— 57 —

lians högmpdiga glädje härvid , och huru högtidligt allt tillgick vid detta tillfälle. På; den stora gården sutto en mängd af godsets qvinnor med livar sitt sparkande får i knäet; saxarna voro i full gång , liksom de berättande tungorna,. och Kapten vandrade så nöjd emellan klippeiskorna, frågade om fåren voro feta? om man någonsin sett så fin och tät ull? m. m. och alla försäkrade meden! mun, att i hela orten fanns ingen,, som hade så rara får, som "Nådig Kapten." Ullen bars in i stora sälen,, lades i särskildt hög efter hvart får, och kapten hade den oförlikneliga sällheten att sjelf väga och sortera den, allt efter dess mer och mindre grad af finhet och värde, hvarefter den afsändes till Norrköpings ullmarknad. Kaptens belåtenhet steg till sin höjddå lian för va.ran erhöll nära 1000 R;dr B:co. Han visade sin fru de rosiga sedlarne och tillade : ser du min kära Gunilda r hvad inkomster man kan förvärfva sig, när man förstår sin sakoc.hhar hufvudet på rätta stället.

Emellertid^ hade Herr Kapten gjort åtskilliga anteckningar öfver sinæ rön med fåraflens förädlande , bukullens beredande till samma godhet roed ryggullens,. samt dylikt mera, och fann sig,

uppmanad af patriotisk välvilja, att befordra dem till allmänt tryck, till andra får-patroners undervisning och nytta. Redan länge hade han öfversett och förbättrat sitt opus, samt till och med upplåst det dör sin stjufbroder Pastor Lufve-son, som deröfver föll i vederbörlig förtjusning, och han ämnade snart uppträda på författare-banan , öfvertygad om den fårälskande publikens bifall. Härtill fordrades, att han personligen be-g*af sig till Linköping att föranstalta om arbetets tryckning, och han hvälfde således inom sin höga panna beslutet, att göra en resa till provinsens hufvustad, men då,Pastorn ett par gånger dristigt gjort den frågan: har bror ej ännu utsatt dagen till sin Linköpingsresa ? svarade han med vanlig sträf och förnäm mine :

Har min bror glömt det språket i grundtexten: om den dagen och om den stunden vet ingen taer fin jag allena. Du kan vara viss att jag intet försummar min tid — har, Gudskelof! alltid haft hufvudet på rätta stället, när det behöfts.

Så stodo actierna, när underättelse ankom, att de Kungliga Prinsarne på sin resa sknlle besöka Linköping och derstädes bevista den concert och bal, som årligen gifves för båda Grenadier-Itegemen-ternas-Musik-corpsers Enke och Pupill-cassa: en epok, hvilken vanligen lockar större delen al ortens ståndspersoner till staden, och nu i dubbelt afseende var inbjudande. Pastor Lufveson, som sökte ett regalt Pastorat i trakten af Linköping, hade nyss gjort en resa till staden, för att dels behörigen uppvakta Consistoriales, och dels höra sig före hvad medsökande, som kunde koqi-ma på förslaget, och hade vid återkomsten från denna färd så mycket nytt att berätta, att frukosten räckte dubbelt längre än vanligt. Det fordrades verkligen någon skarpsinnighet, att e-mellan halfvan, perlan och tankställaren taga reda på den pot-pourri han blandade tillsammans om concerterne , Mamsell Lind ,

Herrar Günther, Daiilqvist, Randel, och först och främst om Prinsarne , deras res-tur, och den förtjusning de ingifvit öfverallt genom sitt behagliga och anspråkslösa sätt att vara, samt den för deras år så o-vanliga stadga oob flärdfrihet, som var en prä-e gel af den förträffliga uppfostran de fått. Pastorn viste att omtala flera drag, hvilka under resan tillvunnit de Kungliga ynglingarne välvilja och kärlek, och Kapten Dunderborg, som alltid gjort anspråk pl att anses för en högst loijalundersåte af den gamla ridderliga stammen , föll i en särdeles enthusiasm, då lian afhörde sin broders berättelse.

— För tusan! bror Nils,. liar verkligen sjell -i lust att se d,e herrliga ynglingarne 1 har i all min tid älskat och vördat min öfverhet som en redlig | Svensk — beundrade alltid farfadren; och bar fäktat tappert under hans kommando år 1813 i don , Tyska campagnen — det var, ta mig tusan, en | karl, som hade hufvudet på rätta stället i en b.a- 1 tälj, ma du tro. Vår nuvarande Kronprins såg I jag i hans första ungdomsår — ban var en ståt- 1 lig Prins — kan min själ nog tro att hans sö- | ner äro präktiga gossar, som väl kan löna. mü- i-dan att fara och gapa på.

— Ja du har rätt, bror Bengt,, äpplet faller ej långt ifrån trädet, det kan man väl i all skons underdånighet våga att säga ; och sedan har man nu concerten och baLen , och Mamsell Lind , Günther , Dahlqvist, Randel att höra.....

— Hvad pratar du för persilja, bror Nils' tror du jag är så galen och bryr mig om allt det der? Gud bevara mina arma, öron, ifrån att höra ! det musicerandet, och skrålandetàch qvintileran-det! det ger jag så inånga, som flyger och far» i— 61 —

5r något lielt annat att se mina unga Prinsar , det är en sak, som kan intressera hvar och en som liar hufvud och hjerta pä ratta stället.

— Bror reser således in till Linköping, vid detta högtidliga tillfälle ?

— När jag sagt ett ord ,. så är det sagdt, det vet du af gammalt — reser in om Söndagsmorgon — tänker intet befatta mig med concerter, declämationer, och all den der smörjan, men ärnar intet försumma balen — skall, minsjäl, se Prinsarne dansa ,, fast jag intet fick se Mamsell Taglionis dans — for efter näsan den gången — Yar en narr och du med , bror Nils — har också aldrig sedan rest på något lustparti.

— Jag menar också att du försvor den saken då r eller hur bröt Bengt lilla ?

— Besynnerlig fräga 1 minns nog sjelf hvad jag försvor eller ej —- skulle nu i alla fall fara till Linköping och låta trycka min afhandling om Fårafvelns förbättrande—är således intet bara för roskuld resan sker — tänker att med skriften gagna fäderneslandet — behöfs min själ — Apropos ! ville gerna, hafva ett latinskt motto eller hvad ni lärda kalla det — ett par rader ofvanför arbetets början, äf någon god författare.', fast— 62 — 1

det är nu tunnsàdt af det slaget — kan intet d«, Bror Nils, föreslå något dylikt; du bör väl minnas latin, du, som hängt näsan öfver boken halfva din lefnad — liar sjelf glömt min latin — en knekt har intet tid med sädant skräp och ännu mindre en landthushållare, om han sköter sin jord, som sig bör , och har hufvudet på rätta stället,

— Bror kunde ju till exempel sätta : Simplicitas interdum prodesse potest.

— Hvad betyder det på Svenska?

— Det vill säga : en dummer Jöns kan också någon gång göra någonting dugligt.

— Dummer Jöns! är bror rasande? är jag en dummer Jöns ? när jag sjelf medger jag är dum, hvad skola då andra göra? — duger intet — platt intet — var en satans dum Latin.

— Nå! nå , förlåt mig bror Bengt, jag menade intet så illa, fast jag intet i en hast kunde komma ut med något bättre. Du skall veta, bror, att. det är intet så godt att extemporera hvarken på Latin eller Svenska, det får jag befinna, når jag predikar — jag måste ibland plåcka för Guds församling hvad jag i hast kan hitta på, när jag ej kan få min spiritus i gång.

— Kan också verkligen höras ibland på brors— 63 — 1

predikningar, att hans spiritus fått förfall — töre väl, om den infann sig nu med ett nytt motto.

— Se här har bror ett annat då : Littera scrip-ta manent, efter bror nu vill fastställa en viss

ethod uti fårskötseln.

— Hvad vill det säga på Svenska?

— Dermed menas , att det skrifna står fast.

— Vill hoppas, att mina ord stå fast, antingen e äro skrifna eller ej — brukar intet prata i vä-ret eller advocera bort hvad jag sagt — vill

derföre intet hafva hans nya motto, bror Nils , itan ett annat, som kan alludera på bokens in-ehåll.

— Då får jag väl lof uppriktigt bekänna, all det är förbi med min Latin. Jag har alldeles förätit den , ty oss emellan sagdt, har jag hvarken äst eller hört ett ord Latin, allt sedan den da-en jag tog min Pastoral-examen. Jag gjorde då om mången annan gammal hederlig medbröder, ag läste in alla de Latinska luntorna i ett skåp, ch ärnar på Guds magt intet öppna det i min ifstid mera , hi! hi! hi!

— Var det förnuftigaste ord bror sagt på ånge — vore väl, om du kan vara en duglig prost— 64 — 1

på Svenska — men ett motto skall afhandlingen | hafva — ar i bryderi för den saken.

— Bror kunde Ju hafva ett motto på Tyska? 1 det språket bar jag ännu i minne.

:— Nå,. så drag på med några Tyska glosor.

— Bror kunde kanske begagna dettaj Bas Va- | terland ist ein ijrosses Schäfferie.

— Åh Ja! kan så vara — nog finnes det f-n . så många fårskallar i landet, men så är der ock- j så många,, som hafva hufvudet på rätta ställot. —

I ett afseende kan ditt motto ändå vara bra, ty dermed kan äfven förstås ett fårahus och en herde — det hvilar således den rent monarkiska

j

principen , sådan den< bör finnas ej, allenast i staten , utan- äfven hos hvarje enskildt, så som jag infört den uti mitt hus. — Men kommer nu tillbaka till resan. — proponerar bror äfven denna gången att resa med om Söndag, gratis — kan gå med mig till boktryckerierna och hjelpa mig uppgöra den saken.

—: Tack hjertans bror; det skall bli rätt angenämt ;: och nu taga vi oss en tankställare på den saken, om bror så tycker ? resans skål 1

— Alldeles rigtigt, resans skål! — men hvad grubblar bror nu på? ser mig så fundersam ut,

•' * • t a.» JW s - —isr""

-— 65 — 1

; - Ah! jag sitter och tänker att, om bror ej -jog illa, skulle j3g bedja att få taga inin dotter lacobina med på resan.

— Nej, tack! det agtar jag mig för — finnes nin själ ingenting förargligare och besvärligare, in att ha kjortelsläp med sig på resan.

— Jag tänkte så, Bror Bengt lilla, att hon in-et skulle bli oss till besvär, ty jag ville lemna lenne straxt inför tullen hos min Svägerska, En-[epastorskan Nollqvist, och låta henne vara der ill dess vi åter resa' hem.

— Men du bifaller ju intet hennes giftermål ned sin kusin ,. Kamrer Nollqvist, och så vill du emna henne just hos hans mor? den gången har min [unstiga bror återigen intet hufvudet på rätta stället.

— Mera än du tror, bror Bengt, ty ser du , vägerskan bevistar säkert balen med sin dotter; Sina får då följa med och kommer straxt i dan-en genom sin. kurtisör , kusinen. Bina är ju en räcker flicka? eller hvad tycker du bror?

— Bina är, ta mig tusan, en så vacker flicka, it jag intet begriper huru du kan vara ben-es far.

— Ja, ser bror, jag bar mina speculationer, ii! hi! hi! alla se på den sköna flickan, Prinsar-— GG —

ne bemärka henne och fråga hvem hon är? någon är tilt hands och svarar: det är MamsellJa-cobina Lufveson, dotter till den dugtiga Prosten, som söker ***ska regala Pastoratet; hi! hi! hi! en af Prinsarne gör henne kanske den äran all dansa med henne ; under dansen finner hon nåd för hans Furstliga ögon och han tilltalar henne med välvilja; nu fattar flickan dristighet att mycket ödmjukt bönfalla om Pastoratet för sin gamla fader; hi! hi! hi I hvad säger min bror härom?

— Säger att du är en gammal narr , bror Nils — Säger ingenting mera — Bror har intet varil med i stora verlden, som jag, och vet intet huru der går till — gör upp så befängda planer, som bror hade tagit dem i en gammal roman — spår att flickan spelar dig en annan roman i stället — borde intet låta henne följa med — vet väl af gammalt att der en vacker flicka är, finns alltid snushanar i farvattnet — men lika mycket — kan gerna låta henne fara fram och tillbaka, med villkor att hon ej föröfrigt besvärar mig — stora fo-xarna orka nog med tio sådana syrsor, som hon.

— Det skall vara mycket trångt om rum i staden, i anseende till den mängd resande som redan tingat dem; kanske att vi borde beställa— G7 —

liss logis mod morgondagens post? annars kunde |fi möjligtvis bli utan rum?

— Har ingen fara — bror behöfver intet be-liymra sig om den saken — bar aldrig händt mig ifnnu att bli utan rum på mina resor — laga baja att Bina och du äro tillreds — sätter mig 1 Sägnen Söndags morgon kl. S — väntar ej en Ininut — vil! vara i staden kl. 1 , äta middag i

;anlig tid — gä till boktryckerierna och sedan ;ofva min middagslur i god ro , medan du, din irrna f-n, går på concerten — vill besitta mig ntet byta med dig.

Pastorn tog nu afsked , skyndade hem och gaf iina den glada underrättelsen, att hon fick resa ned farbror på concerten, så vida hon sjelf vil— e åtaga sig, att underställa saken till mammas Hnpröfvande i sista instancen,

Pastorskan kom just nu in i salen med en 'afsked i ena handen och en garnknippa i den indra, såg bister ut och hade brottom.

— God afton, Sara lilla!

— God afton, tillbaka! nu har du varit sä ånge borta igen och låter mig släpa med allt be-iväret ensam. Jag har stått en timmas tid på pannemålsboden och mätt ut säd ät arbetarne.— 68 — 1

— Mor lilla, du har ju alllid nyckeln til boden.

— Ja, nSjjon skall väl taga vara pà den. Men jag- undrar just hvad du och Kapten kan dagligen halva att säga hvarandra ? inlet är del vardt, att han vill lära dig att bemöta en hustru så, som han gör, ty jag blir, minsann, aldrig sä enfaldig jag, som den stackars Gunilda 1

— Ja , ja , det ser jag nog , gunås 1 men var nu intet ond längre, Sara lilla , i morgon skalljag intet gå till bror Bengt, det lofvar jag dig.

Pastorn smög sig nu upp på sin kammare och sade sagta vid sig sjelf: det' är väl sannt, att bror min är sträf och snäsig, men i alla fall tar jag heldre snäsor, än här hemma, der jag sjelf borde vara husbonde, om jag bara tordes.

Bina föredro» emedlertid resplanen för sin mor; efter mycket parlamenterande emellan far och mor, fick hon ändtligen Pastorskans tillstånd att följa med till Linköping , och Söndags morgon kl. 7 stodo far och dotter isalen pä Öst an-by, der Kapten just skulle börja frukosten.

— Nä, dét var väl ni voro precisa — trodde min själ intet ni redan voro färdiga — bror kommer just lagom att supa hvarandra till — sålt— 69 —

raig har i vår vanliga ordning — består oss idag af mitt ypperliga persiko-brännvin att förfriska kropp och själ till

lesan — Gunilda , skär före af jet rökta svinhufvudet — Lura smakar det bror Hiils.

[| — Förträffligt! Förträffligt! om det djuret [lan man nu säga, som bror vanligen brukar, att let har hufvudet på rätta stället hi! hil hi!

— Nu taga vi oss en halfva derpå. Men dn , licka , förstår dig icke på sådant, säg du åt fg-ter Gunilda att hon ger dig pannkakor, bakeiso Uer sådant der klifs, som passar för fruntimmer.

Under det den goda fru Gunilda serverad» lerranie , kom hon ganska ödmjukt och rädd fram ned en suplik, att på eftermiddagen få begagna Iroskan och tredje foxen till ett besök hos ln-;eborg , som nu var opasslig. I parenthes nämndt, or Kapten sjelf rätt ofta till sin dotter, och va t, ärdeles road af sin lilla dotterson Alexander. Sossen tycktes äfven fästa sig vid morfadren, trif-les bäst på hans knä, luggade hans yfviga mu--tacher, och räckte alltid armarne helst åt ho-iom. Gladare än vanligt, sade Kapten då:

— Blir min själ en dugtig gosse med tiden — ir lik mig som ett bär — ser nog efter hven»— 70 — 1

lian räcker armarna till — förstår redan att väl- R ja sitt -folk. och bar hufvudet på rätta stället, | så liten han är — får inte skämma bort pojken |j för mig, Ingeborg, och klemma med honom, sä I ban blir en frutimmerspilt — skall lara sig . att i en gång kunna tukta ett compagnie Grenadierer tf och styra sin hustru, så folk kan säga att lian är 1

B

min dotterson.

Som intet svar utföll på fru Gunildas vågade |? suplik , förnyade hon den efter en stunds tystnad, | hvarvid hon bekom ett ingalunda mildt ögonkast I af sin herre och man.

— Kan så vara, min kära Gunilda — tycket | du allt för väl kunnat blifva hemma de' dagarna, I jag är borta — kan ändå inte kurera Ingeborg | med din närvaro — hon har ju Doctor om det g behöfs — gamla foxen bör hvila sig ett par da- j-gar — är vackert väder i dag — kan göra frun B godt att spatsera dit — är bara en liten fjer- ; dingsväg, fäst den bär uppföre — och sedan kan ju den kära magen skjutsa fru svärmor hem | i afton. |

Stillatigande mottog Iru Gunilda den ovänli1 ga domen, en liten rodnad af harm, ett ut- 1 tryck af sorg, som flög öfver det bleka ansigtet, |— 71 — 1

ar hennes enda svar, men lika vänligt, som an-lars, tog hon afsked af Kapten , följde honom ut ill vagnen och gaf honom eld på pipan.

Det var en herrlig sommarmorgon med moln-ri himmel, klart solsken , glittrande daggdrop-iar, fogelqyitter och surrande insekter. Mamsell Sina i sin nätta svarta sidenrock och ljusblå lorsliatt såg rätt näpen ut; hennes vackra klonia lockar föllo i mängd kring det blomstrande insigtet, och de strålande ^ögonen täflade med limlens azur i färg och klarhet. Ilon hade fått iin plats på framsätet bredvid Lars, der hon med iiu lilla parasoll sökte att värja sig, så godt hon iunde mot solen. Bruna florshufvan fladdrade af >ch an i luften, dess hvita silkesblommor glänste iom silfver i solskenet, då en lätt morgonvind iringsväfvade den älskliga fliekan.

Under sin pensionstid i Linköping hade lilla 3ina ofta varit hos sin moster de dagar hon håle, lof från skolan. Redan då hade hennes' kusin Knut NoIIqvist vetat tillvinna sig hennes för-iroende och tillgifvenhet, ehuru han var 8 à 10 ir äldre än hon, och den ömsesidiga böjelsen tillväxte med åren. När den arbetsamme våglinjen förvärfvat sig en syssla vid ett embetsverk iLinköping, med ganska tillräcklig lön , och han således ansåg möjligt att försörja en hustru , skyndade han att anhålla om Binas hand , men fict blott ett afslag af föräldrarna och ett gråtaridt trohetslöfte af den sköna. Pastorn hade fitt uti sitt hufvud, att Bina skulle i framtiden bli pro-ntinna och frän denna älsklingsplan kunde lian omöjligen förmås att vika; tårar, böner, föreställningar, allt var förgäfves; Bina skulle bli pro-stina och dermed punkt. Kanske hade gubben inom sig redan upphöjt henne till Domprostinm sch Biskopinna; hvem vet ? inbillningen och vår medfödda fåfängas föl hoppningar och planer, stad-na sällan förrän de i drömmen uppnått lyckan» h|gsta spets och der uppfört sina glänsande luftslott. At en civil embetsmän

ville han sälede! icke gifva sin dotter, och derigenom förstöra hennes höga bestämmelse. Emallertid var den vackra Bina redan tjugo, år, och ingen Prost, ja, icke en gång en Prestman af lägre graderna, hade anmält sig. Pappa Lufveson fann det högst besynnerligt, men i nödfall hade man ju alltid kusin Knut att taga liksom på en hylla, tänkte ban Bina sjelf fröjdade sig hjertligt åt att vara obemärkt af andra män, och hoppade; alltid att någonlycklig vändning skulle förvärfva den älskade kusinen pappas gunst. Af allt detta kan man siuta, att Mamsell Jacobina med särdeles nöje reste till Linköping, att hennes tankar redan på förhand i-lade dit, och att hon ej ägnade mycken uppmärksamhet åt sina reskamrater. De hade ifrån det vanliga ämnet om årsväxt och hergningsväder bärjat rådslå om - manuscriptets tryckning, och uppgjorde calcul om den möjligaste minsta kostnadin dervid; ifrån detta ämne, som var dem båda lika främmande , öfvergick Kapten till lårskötseln, och då var ban outtömlig. Himmel och jord hade kunnat ramla, utan att han märkt det, när ban inkommit på detta ämne, hvilket ban aldrig slutade, förrän ban beskrifvit nästan hvar individ af sina talrika hjordar, också blef ban rätt förtretad att redan befinna sig i Linköpings tull, innan ban ännu hunnit förtälja ett enda ord om års-lammen och deras ull.

— Tror min själ att foxarna flugit i dag ! — visste intet en gång att vi voro halfvägs — resan liar gått satans fort — märker nu först att pipan har slocknat. Kör nu till gästgifvargården Lars; vi taga oss rum der.

4— 74 — 1

— Såvida vi få några , tillade Pastorn sagta.

Nu höll man på torget framför gästgifvargår-

den, foxarna frustade, och Kapten sjelf gick ur för att begära logis, under det att Pastorn började packa upp ur vagnen. Efter ett par minuter återkom Kapten, af förargelse röd i ansigtet som en pion, och • berättade att alla rum voro upptagna , att der omöjligen kunde fås några, men att man gifvit honom anvisning till ett hus längst ned på en bakgata, hvarest man trodde kunde finnas rum qvar. Pastorn lade ned sakerna igen, man satte sig åter i vagnen och rullade ned till den delen af staden. Sedan Lars gått in uti flera portar, för att fråga, fann man ändtligen det namngifna huset, der man utan vidare spörsmål körde in på gården.

En gammal vresig fru kom ut på farstutrappan och frågade, hvad man ville?

— Vill ha rum här,, min hjertans fru; har blifvit visad hit ifrån gästgifvaregården.

— Alla rum äro upptagna; för en half timma sedan lemnade jag de sista åt ett resande herrskap.

— Det vore väl också tusan, om jag blir sittande pa gatan — har aldrig händt mig på mina resor.— 15 — 1

— Minns bror hvad jag,tog mig den friheten att säga, om att vi borde på förhand tinga oss rum ?

— Ja, men nu tycker jag bror kan taga sig den friheten att tiga med sina påminnelser, som intet tjena till annat än att förarga folk — vill intet höra dem jag — Hvad är det för ett utmå-ladt hus jag ser der nere vid ändan af trädgår-

\ den? kan man intet få bo der?

— Det är ett lusthus, men om herrarne skulle önska, kan man flytta dit ett par sängar.

— Ja , för tusan ! visst vill vi det, men fort ' skall det gå, ett, tu , tre, — Lars bär ner våra saker dit , och laga sedan att du får stallrum

: åt hästarna — gif dem hafra i tornistrarne så \ länge —• visste väl att jag ej skulle bli utan hus-; rum ändå — - ser du det, bror Nils?

Båda herrarna vandrade gången utföre och I Lars efter med sakerna. En jungfru sprang förut med nyckeln, läste upp lusthuset, dammade bord och stolar samt öppnade ett fönster. Några i lummiga träd, som beskuggade byggnaden , sprid-; de svalka och trefnad åt rummet, hvilket var stort och luftigt, och hvartill man uppsteg på en hög trappa, som öfverst bildade en liten altan,— 76 —

der våra herrar placerade stolar och befunno sig rätt väl/

— Var, min själ, det bästa och svalaste logis, som kan finnas i bela staden — har alltid min e-gen tur jag — vill intet byta med någon annan, som bor på bästa värdshus — slipper att höra buller öfver och under mig, och se de näsvisa värdshusjungfrurna löpa upp och ned i trapporna. — Bror Nils, nu kan du läsa upp kantinen, packa upp matsäcken och ställa i ordning vår middag.

Pastorn lät ej säga sig detta två gånger; det var för honom en verklig njutning, att på bordet utbreda kantiuens rikedom; han anskaffade fat samt talrickar, och der sågs nu den rökta laxen, thronande bland oxtunga, kycklingar och smörtårta , Smålandsosten och brännvinsflaskan med sin silfvertumlare ej att förglömma.

Nu började måltiden med sin behöriga aptitssup, halfva, perla och tankställare. Enledletid had Pastorn att Lars kunde få bära Binas kappsäck och ask till hennes logis, der man vid förbiresan redan lemnat flickan.

— Skall först sätta in hästarna och gifva dem foder — kan få gå sedan — är f-n hvad de qvinfolken alltid draga med sig onödigheter —askar, flaskor, schatull och Gud vet allt hvad den bråten heter —ar derföre ett syndastraff att hafva dem med sig på resor — har också min själ aldrig gjort någon resa tillsammans med Gunilda, sedan det första året vi voro gifta, och då fick hon hålla sin satans ask i knäet, annars hade den hesvärat mina fötter.

Sedan bröderna förtärt en skäligen bastant middag, tog Kapten fram sitt dråpliga manuscript, om F&rafvelns förbättrande och kosan ställdes till boktryckerierna. Den ena tillbringade sommaren på sin landtegendom, den andra hade gått ut» med några bekanta, och skulle ej återkomma förr än vid concertens slut. Förargad öfver denna motgång, höll Kapten med sina vanliga kraftyttringar en straffpredikan öfver alla boktryckare i Sveriges rike, alla festiviteter och alla concerter samt återvände vid ganska elakt lynne till lusthuset, der den oskyldige bror Nils fick genom mången snubba umgälda boktryckarens frånvaro.

Då Pastorn rustade sig till concorten, fann lian att peruken behöfde något »justeras för, att så publikt visa sig vid högtidligheterna, och sände titulus Lars med denna hufvudbonad i en aks till perukmakaren. Under tiden knöt han om sinkala hjessa en rosig kattunsnäsduk,, som gaf honom ett ganska roligt utseende och man afgjorde att tidigt följande morgon besöka boktryckarne.

För att vara uthvilad till balen, der Kapten skulle se Prinsarne , var nödvändigt att han tog sin vanliga middagslur; gamla pigeehen afkastadesf och ägaren lade sig på sängen, der höga snarkningar snart förkunnade att sömnens vallmo be-kransat den väldige Landtjunlsaren. Innan han lade sig, gaf han ordres till bror Nils , att låta Lars väl borsta de svarta kläderna och blanka stöflarne , hvilket Pastorn villigt åtog sig bestyra.

Pastorn satte sig emedlertid att läsa en afhandling om salt och brännvin, mot gikt, hvilken de köpt på boktryckeriet. Det är likväl kuriöst, sade han för sig sjelf, att Doctorerna beständigt uppfinna nya methoder att curera folk, ocli alltid utropa den sista som ett universal-medel; detta' synes mig likväl vida förståndigare än vattenkuren , för hrilken en Bacchi vän rigtigt kan rysa. Brännvin är en god och nyttig vara, ja, en kostlig vara, det har jag i alla tider insett lika vàl, som författaren.

Klockan half fyra ämnade Pastorn begifva sig till Landskyrkan, der concerten gafs, för att i god— 79 — 1

'kl få pfats; han hade derföre strängt tillsagt Lars,, att aldrasist klockan 3 vara åter med peruken , hvilken då borde tagas tillbaka antingen den hunnit bli färdig eller ej,. och Pastorn gjorde emedlertid sin öfriga toilett fullständigt, så att ban endast behöfde stjälpa på sig peruken vid dess ankomst. Klockan slog 3 och ingen Lars syntes å-terkomma ; Pastorn började bli litet otålig, tog på sig hatten och skulle sagta gå ned genom trädgården tilt värdinnan och bedja henne att få sända pigan till perukmakaren. För att ej väcka Kapten, vred han sagta på låset — men — O himmel! hvilken upptäckt! låsen var endast att öppna utifrån, och Lars hade af en slump kommit att läsa den , så att våra bädå resande befunno sig i ordentlig arrest. Klockan slog kl. slog 5 och Lars återkom ej; lusthuset låg på en så hög fot, att ingen kunde hoppa igenom fenstren, ej en gång genom dem ropa sig tillhjelp, emedan träd-;arden var så lång,, att intet rop ifrån lusthuset kunde höras. Hvad var det att göra ? försaka :oncerten och hafva tålamod. Pastorn blef ond)ch god tjugo gänger om hvarandra, gick fram 'ch tillbaka ifrån det ena hörnet af rummet till fet andra ,, och svettdropparne trillade utföre hans— 80 —

rynkade'panna. När han dertill tänkte på bror Bengts vrede, den förfärliga bror Bengt, som i alla fall alltid var vid mindre godt lynne, då han vaknade, så grep det den arma presten en sådan ångest, att han nästan var färdig att gråta, och endast funderade på sätt att kunna fly — men förgäfves; — fenstren voro för höga , dörren läst, och någon spis eller skorsten fanns der icke, Medan Kapten ännu slumrar i ro , ber jag läsaren följa mig att tillse hvad missöde, som kunnat träffa lifkusken ocb kammartjenaren Lars. Med asken på armen vandrade han ordentligt till perukmakaren , hvilken ban med mycken svårighet förmådde att emottaga peruken, och lofva den3 qvart till 3 färdig att afhämtas; emedlertid gick Lars hem, vattnade foxarna, åt middag och begaf sig på utsatt timma till perukmakaren , hvarest ban fick det svar, att först om en qvart la afhemta asken, som ej ännu var tillreds. Lars gick, för att fördrifva tiden, upp till torget, der olyckan ville att han råkade ett par bekanta, lian hade i staden, samt följde med dem till en liten krog, bjuden på ett glas romm (ty de hörde till nykterhets-föreningen och hade aflagt att supa brännvin.) Ovan vid detta slags spiritus slog, denstraxt i hufvudet på stackars Lars , som förlorade sin vanliga fattning , begärde nu mera af den rusgifvande drycken, och befann sig inom en timma sa placat full, att han med möda kunde stå på benen. Halft sofvande raglade han sig upp på en vind, lade sig uti en vrå och föll uti den djupaste sömn, hvarutur ban ej vaknade förrän andra morgonen kl. 3, då han oförmärkt smög sig hem till stallet. Foxarna stodo utan foder och gnäggade sorgligt emot honom. Yi lemna honom der, ångrande sitt felsteg och bäfvande för den extrajudiciela bestraffning, som möjligen väntade honom vid husbondens uppvaknande, och vi å-tervända till lusthuset, och hvad som der tilldrog sig den förflutna eftermiddagen.

Klockan half sex började Kapten att röra sig, gäspade och vände sitt bistra ansigte från väggen, tog upp sin klocka och stirrade förundrad på Pastorn , som dragit sig undan i ett hörn.

— Hvad f-n går du här ännu ? skall du intet gå på concerten ? eller har du redan varit der 1

— Nej , händelsen är den, att Lars....

— Hvad pratar du om Lars ? hvar är Lars ? liar han intet borstat mina kläder, som jag befallte ?— 82 — 1

— Nej, händelsen är nu den, att.....

— Åh! ger tusan dina händelser! kan du intet svara, när jag frägar dig? hvar är Lars? har du skickat bort honom nu igen?

— Nej, kärasto bror Bengtjag vet icke hvar han är, händelsen är nu den, att han.....

— Nå, så skynda dig då att berätta din sakra-menskade händelse, innan jag blir rigtigt ond.

— Jos, ser du, bror Bengt lilla ; när Lars gick ut, befallte jag honom vara här kl. 3 aldrasist, ock sedan har,han aldrig kommit tillbaka, och $å:....

— Har han intet kommit tillbaka? intet passat på sin tid ? det skall han min, själ, dyrt få umgälla, det dumma nötet, men hvarföre i all verlden har du intet gått ned och låtit söka rätt på honom? det är visst, bror Nils, att du lär dig aldrig ha hufvudet på rätta stället.

— Hjertans bror Bengt, jag kunde intet gerna gå ned och visa mig med näsduken om hufvudet, °oh så......

— Har verkligen rätt uti, att du ser ut som en gammal krögaremadam med näsduken om hufvudet. Förbannadt upptåg att skicka bort Lars med asken 1 kunde intet gunstig Pastorn gått pä sin concert med peruken, sådan ban var ? tror— 83 —

visst concerten gått lika bra ända — du skulle ju intet klifva fram och siunga solo der — fördömdt! får väl sjelf lof att ropa Lars — hjelp mig åtminstone på mig bigechen.

— Ja ser du , bror Bengt lilla, hvarken .du öller jag kan komma ut, ty Lars har läst igen dörren, som intet går att öppna inifrån denna sidan . det är det värsta , och derföre......

— liar Lars läst in oss, det satans nötet ?— eller hvad säger du?.— kan dörren ej öppnas?

Härvid gjorde ban några väldiga försök att läsa upp —men förgäfves! dörren var och förblef stängd.

Man föreställe sig nu Kaptens vrede, som utgöt sig uti de stridaste svordommar, hotelser att slå armar och ben af Lara, förebråelser och snä-sor till brödren , som skickat bort Lars — men nej, man kan ej föreställa sig; denna scene , än mindre besürøfa den:, ty Kapten föll i ett verkligt berserksraseri. Sedan ban ett par timmar Uttömt sin galla, kastade ban sig uttröttad på en stol och frågade: hvad skall man göra ? kan intet begripa slutet härpå.

— Ah ! kära bror Bengt, i morgon kommer väl värdinnans jungfru upp med kaffe till oss ; då inàite vi. vät slippa utur arresten.— 84 — 1

— Klockan är åtta nu — då skulle vi ännu tolf timmar sitta i buren, tror du ? — omöjligt ! — creverar af förargelse bara jag tänker derpå — och foxarne! svälta ihjäl tills i morgon! — hvad är att göra?

— Ja, men kära bror Bengt, det hjelper oss ej att brumma, det se vi. Det förståndigaste vi kunna göra uti så fatta omständigheter , är att taga fram kantinen, och i all maklighet äta oss en god aftonvard eller aftonmåltid, hvilket bror vill kalla den, ty kl. är nära 9 nu.

— Kan så vara; äta är din passion , som väl kan synas på din ofantliga stora Prostmage — kan intet äta jag, när jag är arg — mister aptiten då.

— Bror kunde i alla fall försöka; kanske får du apetit, när du ser mig äta, och svägerskans matsäck är i sanning ypperlig; jag just vattnas i munnen, då jag tänker på den sköna rökta laxen.

— Nå! så sätt fram den då — får väl lof att iinna mig i denna satans belägenheten — är intet värdt att svälta ihjäl för en drängs dumhet — behöfver, min själ, en sup persiko-brännvin att komma mig före med — Verkligen första gången du haft hufvudet på rätta stället, bror Nils.

Må aftonvarden försona do båda herrarne— 85 — 1

med sitt öde; vi skola emedlertid se livad den vackra Mamsell Bina företager sig. Hon hade just för en timma sedan kommit upp på balen med moster och sina kusiner, och såg utmärkt bra ut i sin hvita linonsklädning, med en bouquet blåklint i de rika blonda lockarna. Första dansen var naturligtvis hennes artiga kusin Knut förbehållen , och sylpbidiskt lätt sväfvade hon fram vid hans sida. Men af de unga Prinsarne blef hon troligtvis ej bemärkt, ibland den mängd sköna danserskor , som prydde salen , än mindre blef henne den äran tillskyndad, att få dansa med någon af dem, och fadrens stora planer angående det regala Pastoratet, som Bina skulle förskaffa honom genom sin dans, slog alldeles felt, som läsaren lätt kan begripa. Bina var förljust af all hvad grannt och herrligt hon såg, först och främst af de vackra Prinsarne, och sedan af sin hyggliga kusin, Kamrer Knut, som flera gånger bjöd upp henne. Hon såg öfverallt forskande efter Kapten och Pastorn, men kunde ingenstans upptäcka deras värda figurer ? slutligen blef hon orolig, och trodde att de möjligen kunnat må illa efter resan, samt Lad sin kusin skicka någon till deras logis (som hon af Lars fått veta) för att efterhö-

— se —

ra huru de mådde , då de kl. nåra 10 ej ämrø voro synliga pa båten.

Knut fick ej i hast någon, som åtog sig att uträtta detta ärende, kastade derföre på sig kappan och gick sjelf att underrätta sig om de gam-Ja herrarnas tillstånd och orsaken till deras dröjsmål. »

De hade nyss slutat sin aftonmåltid , och, prisad vare halfvan , perlan och tankställaren'! voro de vid skäligen godt lynne , ehuru Pastorn, som en oskyldig orsak till Larses Minvaro, fick uppbära många skarpa utfall af Kapten. Man kan således tänka sig lians glädje, när ban hörde nyckeln vridas om , dörren öppnas och' Kamrer Knut artigt frågade efter morbrors helsa och Kaptens uteblifvande från balen ?

— Kära hjertandes Knut, du är mig en be-dersgosse , som släpper oss utur denna fördömda arresten , der Lars läst in oss. Tag mig i famn, gosse ; din gamla marbror skall ej glömma att du gjort oss denna hederstjensten.

— Vore min själ bättre, brerNils, att du sa-de till din systerson: nu ger jag dig också min dotter Bina för omaket — sker nog en gång, antingen du vill eller ej —~är så godt du gerditt tillstånd först som sist — minns nog huru du biträdde gamla svägerskan i Sockholm att sätta knifven åt strupen på mig arma f-n, den gången ni gifte bort

min Ingeborg — gör dig samma spratt igen — förtjenar det nog, som skickat bort Lars med den satans peruken.

— Nog kan du väl begripa, bror Bengt, att jag intet ,så här i hast kan afgöra en så högst vigtig och allvarsam sak; Knut är visst en hederlig pojke , det medger jag gerna , och vi få väl se framdeles en gång....

— Inga krumbugter , min kära Nils ; rent spel, ja eller nej — vÉ; intet vai-amed om några konster — far min själ intet svänga dig undan längre

— vore Bina här, skulle jag lata henne lipa för dig, och kasta henne i famnen på dig, som du gjorde;med mig och Ingeborg'—har intet glömt det ännu — anfäckta nu sin morbror bäst han gitter, han min kära Kamrer — vill gerna hjelpa, honom att omvända den gamla förstockade syndaren — Bina är, ta mig tusan, en rar flicka

— lofvar att ge henne tvåhundrade lod silfver i hemgift, och göra brölloppet till på köpet — se säl slå mig nu i hand gamla bror Nils!— Hjertans bror Bengt, du sätter mig verkligen i knipan; jag får väl då lof att göra dig till viljes, efter du är så frikostig mot min Bina.

— Trodde min själ att tvåhundrade lod silfver skulle gripa bror i hjertat — får dessutom en måg, som har hufvudet på rätta stället , det ser jag. •

Den unga friaren stod under denna scene alldeles stum af förvåning, oro , och slutligen af glädje; och först, då när Pastorn tog honom i famn och kallade honom sin måg, och Kapten gratulerande skakade hans händ, kom han sig före att yttra sin erkänsla i varma, hjertlika ord.

Huru glad han skyndade till balen att förkunna sin älskade Bina den lyckliga vändning saken tagit, kan man lätt förstå , och huru Bina stod der rodnande och knappast vågade tro den glada underrättelsen.

Kapten, som ej hade kläder och stöflor putsade , och ej ämnat vara på balen längre än just till klockan 10 , fann det nu för sent att kläda sig och gå dit, och för Pastorn kom ej balen ens i fråga, då han var i saknad af sin oumbärliga peruk , och ej kunde hederligtvis inställa sig der med kattuns-kläde om hufvudet. De gamla her-— 89 — 1

rarne togo således visligen sitt parti,' att gå till sängs vid vanlig tid; sedan Kapten med egen välboren hand klappat foxarne och gifvit dem sitt behöriga nattfoder.

Huru Lars den följande morgonen stod till rätta för gårdagens rus, osh återskaffade peruken, hoppa vi öfver, och nämna, endast, att bröderna tidigt följdes åt till boktryckarne, fingo der sin faire afgjord, och återvände för att sätta sig i vagnen, sedan Kapten först på boklådan köpt Arvfurstarnas porträtter i kopparstick.

— Fick ändå se dem till slut, bror Nils, — får denna gången nöja mig med gravyren, ehuru det varit dubbelt roligare att so dem lifslefvande, och glädja mig åt landets förhoppningar — medger det — men är ibland tvärtom annars — skulle , min själ, ofta heldre se porträttet än originalet af många personer — min svägerska fra Pladderhjerta till exempel — vore till och med mången gång mer belåten att hafva mm hustrus coa-trefej, än att hafva henne in natura — tycker hvad hon nu för sig sjelf skall få skratta ät mitt dumma äfventyr på resan denna gången —råder henne att ej låta märka mig det, med en enda mine likväl — har min själ lärt henne att hafvihufvudet på rätta stället; i det fallet — skall ti mig tusan intet hända, att jag gör någon lustresa för tredje gången — kan vara nog , när man två gånger har farit Aprill— fägnar mig likväl att jag kunde pluttra på bror Nils en måg, som ban intet ville hafva — är, min själ r det enda nöje jag haft af hela färden.TAKTE: ROSINA.

i.

et finnes en tid af de ogifta fruntimmernas efnad , under hvilken de äro att beklaga: tid— unkten ifrån 28 Aili 36 år. Deras plats är då så obestämd, att de sjelfva ej veta till vilken klass de skola räkna sig; flickornas eller ruarnas. De äso som en slags amfibier, som än-u till sina önskningar och: titel sväfva omkring å flickornas ocean , men som till utseende och ögnad snarare tillhöra fruarnas land. Från bå-a sidor få de uppbära mången anmärkning, och ana detta skämt ofta, da man ej velat såra dem. sina yngre dagar ha de på äldre medsystrar anske förskyllat, hvad de nu frukta af de' unga illbaka. Om en af dem i ett sällskap närmar sig agens tillbedda sköna ; draga sig

dessa vanligen ågot undan , ofta med den anmärkningen : "min ud I hvad hon ser passerad ut l" eller: "kors E tt hon ännu brukar blommor och couleur de ro-se !!l det är förgäfves hon vill räknas bland ds unga, 30 är döljer man ej så lätt." Och detta säges med en mine af öfverlägset medlidande, ett lint, sjelfförnöjdt smäleende, liksom skulte an-märckarinnan sjelf aldrig kunna bli 30 år. Den stackars fiiickan, föremål för det bitande skämtet, märker allt detta, men måste ändå blanda sig u-ti den unga gruppen, låtsa vara glad och fördraga allt, ty sätter hön sig bland fruarna så är det föga bättre. Då heter det: "nå! ändtligen bar hon tagit sitt parti 1" eller: "nu har ban dä gifvit allt hopp på båten, stackars flicka 1" Då fruarna tala med hvarandra om sina män och barn, har hon ingenting att säga; då flickorna tala om sina tillbedjare , har hon ännu mindre att tillägga; är hon på en bal, blir hon sällan uppbjuden ; blott som nödfall, som reserv, sitter hon der och bevärdi-gas ined en dans af någon harmhertig slägting, eller någon dansör, som ej fått dansa med den ban bjudit upp. Bittra förödmjukelser för den, som sjelf en gång varit beundrad och. firad! Allt är så tomt; i hjertat soin i samhällslifvet; hon har ingenting, som hjertligt intreserar henne , som fäster hennes ännu ungdomliga inbildningskraft; hon måste nödvändigt bereda sig något nvtt in-— 93 — 1

Iresse, som ger henne en karakter, en viss hållning. Har hon någorlunda godt hufvud, förenadt med en liten estetisk bildning, så eastar hon sig ofta på litteraturen och författarbanan; arma varelse ! hvilka nya förödmjukelser bereder hon sig ej der! Ibland slår hon sig på medicinen, botar sjukdomar och bereder välgörande läkemedel; man rådfrågar henne, talar om hennes lyckliga kurer; de fattiga välsigna henne, hon njuter inre tillfredsställelse, ty hennes lif har ett gifvet mål, ett anseende af kunskap och välgörenhet, som ersätter ungdomens förlorade förhoppningar; patienterna utgöra hennes familj , hon är ej längre den ensamma, den väntande , som förut. Att alldeles uteslutande egna sig åt religionen, är ännu en tillflygt; lycklig den, som vet ditåt vända sin blick! lifvets kantiga sidor jämnas, de små jordiska o-behagen försvinna för ett himmelskt hopp ; passionerna'lugnas; den stackars flickan Anner några likstämda sinnen, innom hvilkas fridsamma krets skämtets pilar ej mera nå henne; hon har kastat ankar i en lugn och säker hamn. Ett äldre, ogift fruntimmer, sojn äger förmögenhet, vänder sig äfven åt konstnärslifvet, hon tecknar, målar, blir virtuos eller beskyddarinna för devackra konsterna, och hennes rikedom ger heimt tillfälle att på denna bana :nå en existans, som värderas af konstidkare och är angenäm för henne sjelf. Mången gång begagnas likväl ingen al dessa utvägar, som förstånd och hjerta gifva vid handen; man gör sig ingen möda, utan blir rätt och slätt en sqvallersyster: man afundas de yngre , de lyckligåre; man granskar, man tadlar dem, och till ersättning för den sällhet ödet nekat , företager man sig blott att störa andras.

Fröken Rosina Créville , vanligen Tant Rosina kallad, hade redan hunnit denna kinkiga ålder. Vid 32 år befann hon sig ogift och ägarinna till en lysande förmögenhet, som hon erhöll i testamente efter en afliden farbror. I sin ungdom hade hon varit vacker och ägt några talanger , men var då fattig, och ingen vänlig hand tillböd sig att ledsaga hennes vandring genom lifvet. Vid 29 år erhöll hon oförmodadt det stora testamentet, och i följd deraf, flera anbud, ej lysande , men likväl ganska antagliga; men nu hade Rosina stegrat sina anspråk. Hvad hon förut skulle hafva ansett som en verklig lycka, var alldeles för ringa; bon försmådde de passande friarne, då de unga och lysande försmådde hen-— 95 — 1

ne. På detta sätt kom hon småningom på den bedröfliga öfverblifna chartan. Som hon fordpm någon gång sysselsatte sig med att teckna, valde ten att bli de vackra konsternas frikostiga beskyddarinna, samlade omkring sig alla artister , slösade stora summor pä statyer och målningar , köpte utan urval allt hvad som bjöds henne I fyllde sina salonger med konst-alster, be-ökte alla muséer och målar-akademiens expositioner, dömde utan smak eller urskiljning öfver allt hvad hon der såg, föll i hänryckning öfver de medelmåttigaste saker, öfversåg verkliga mästerstycken utan att märka dem, och ansåg sig sjelf som en priviligierad domare öfver allt, som hörde till talangernas område.

"Det är skada sade hon <ofta suckande till sina vänner, att jag ej, som belt ung, odlade mina ovanliga anlag för målning! jag känner att en Raphaels, en Correggios anda finnes hos mig! så snart jag kastar ögat på en tafla, är det någonting innom mig, som genast säger mig dess förtjenster eljer fel; jag behöfver aldrig granska, för att bedömma den, och mitt omdöme slår aldrig fel.15

Men denna lyckliga förmåga, som hon sjelfsä bugt värderade, de smickrande rökoffer, som liemburos benne af några förmenta artister, (do verklige uppskattade benes värde för livad det i sig sjelf var,) voro likväl ej tillräckliga alt fylla de mänga luckorna af en overksam lefnad, ett, flärd-fluilt lynne , och hon kände att hon behöfde något annat föremål för sitt intresse och tillgifvenhet, Väl hade hon nära ett dussin brors-söner och systerdöttrar, men ingen af dem behagade henne särdeles. Då hon någon gång fästat sig lifligare vid en af dem , som hon trott vara sig tillgifven , upptäckte hon alltid att på botten af denna tillgifvenhet låg en god dosis egennytta. Den brorson, som skrifvit så nätta vers på hennes namnsdag, bad, kort derefter om ett län alt betala en förfallen skuld ; den andra hvars nyårsönskan syntes så uppriktig, anhöll att på hennes räkning få taga sin granna uniform. Med syster-döttrarne var det ej hellre bättre; den ena, som broderat henne en så smakfull eldskärm, lät undfalla sig flera vinkar huru väl hon hehöfde en ny sidenklädning; den andra, som vakat flera nätter I under tantens sjukdom, hade gjort flera inviter att bekomma den lilla aldra nymodigaste guldklocka, som tanten nyligen köpt; om Rosina upp-— 97 — 1

fyllde alla deras önskningar ocli begär, då var kon alltid den älskade tant Rosina , kronan för alla tanter, men i annat fall kunde hon vara viss, att ej på länge erhålla något besök af de tillgifna, unga slägtingarna.

Ilon had$ i England ännu en syster, hvilken ej ägde mer än en dotter, hvars behag och goda egenskaper Rosina hört omtalas, men att, genom de fördelar mostren kunde erbjuda dottren, beröfva en mor sitt enda barn, dertill hade tante Rosina af naturen för godt hjerta. Hon blef så mycket mera öfverraskad, då hon en dag från London emottog underrättelsen om sin systers död, tillika med dess sista vilja, hvaruti hon anbefallt sin adertonåriga dotter i tant Rosi-nas vård. Förlusten af en syster, från hvilken hon i många år varit skild, öfvervägdes helt och Iiållet af belåtenheten att erhålla Aline som eget barn, alt få ett ungt gladt sällskap, som genom behag och talanger sknlle ge en ny glans åt hennes umgängeskrets, en varelse, för hvilken hon skulle bli ett beskydd, en mor, en välgörarinna, och som skulle dela hennes smak för målning och talanger. Man tänke sig nu tante Rosinas

5fjäskande fröjd, huru hon för alla bekanta berättade donna tilldragelse med många sorgliga betraktelser öfver systerns död och Alines värnlösa belägenhet, samt tillägg om allt hvad hon ämnade göra lör den unga systerdotterns lycka, Ett par täcka rum meublerades smakfullt åt Aline samt visades för alla vänner och bekanta , hvilka, ej underläto att prisa tantens välgörande omsorger.

Att sjelf göra en resa till England, för att hemta Aline , var det enda, tant Rosina ej kunde förmå sig till, ty hon hade så svaga nerver, en medfödd oöfvervinnerlig afsky för sjöresor, men hon skickade sin Intendent och en gammal pålitlig kammarjungfru, utrustade med allt, som kunde göra resan lätt och beqväm. Hon väntade sedan med mycken otålighet Alines ankomst , då hon med förskräckelse fick höra, att det fartyg, som från Dover till Calais skulle öfverföra hennes systerdotter , hade helt nära Franska kusten förolyckats under en stark storm, att endast få af besättningen kunnat frälsa sig, och att man om Aline ic^ ke ägde den minsta upplysning. Förtviflad öfver denna olyckshändelse, som tillintetgjorde alla tantens många och vackra förslager, beslöt, hon at!— 99 — 1

sjelf resa till Calais, der lion i granskapet ägdes ett gods, för att der göra alla möjliga efterspaningar, sedan lion likväl förut af en ung konstnär beställt en tafla, föreställande en grafvård, jpjjrest vid hafsstranden, och tanten sjelf, som der i bebörig sorgdrägt prydde urnan med en ilomsterkrans.

Nu se vi tant Rosina med sin långa, magra Egur, och sina stora, utstående ögon, utstyrd i en prydlig resdrägt, åtföljd af kammarjungfrur och betjenter , stiga upp i en prägtig resvagn, till ivilken hon äfven ledsagades af en mängd bugande kusiner och artister. Vi buga oss på samma sätt och önska henne en lycklig resa.

n.

Ej långt från Calais låg vid hafsstranden en enslig boning, förr en fiskarkoja, tiu försatt i ett bättre och trefligare skick. Det fordna halmtaket hade lemnat rum åt ett tegeltak, fenstren voro större, en liten trädgård syntes på den sidan af huset, som ej låg utåt hafvet, och var skyddad af höga klippor, hvilka bakom hvarandra höjde sig allt mera, likt en befästning, kring den ensligadal, der hyddan låg. Några almar beskuggade liuset; på dess gafvel

slingrade vinrankan sina rika festoner, och bekransade det lilla fenstret, hvars utsigt sträckte sig öfver hafvet. Törnros-busken och caprifolium , planterade vid en bänli wtanför hyddan, tycktes ej rätt väl trifvas i den kyliga bafsvindens närhet, men en tät häck af korgpil och hägg, som instängde gården, frodades ypperligt och gaf ett utseende af ordning och trefnad åt den låga boningen. Hela denna trakt bar förörigt stämpeln af en vildhet och enslighet, som än mera ökades af böljornas enformiga svall emot några höga, hvitnade stenar, hvilka reste sig på stranden, der en bräcklig farkost, bunden med ett tåg, sagta vaggades på vattnets yta, Några får, som betade här och der på klippans af-satser , voro de enda varelser, som gåfvo lif åt den ödsliga taflan.

Det var afton, stormen tjöt förfärligt, det upprörda hafvet kastade skummiga vågor högt upp på stranden, och mörka moln samlade sig ; mera öfver horizonten, der den nedgående solens sista strålar färgade vesterns skyar med blodröda flammor. Inne i hyddan, nära eldstaden, satt en gammal gumma vid sin slända ; hon var— 101 —

snyggt, men torftigt klädd; en brun ylleklädning, ined en deröfver hängande svart balsduk, utgjorde hennes drägt, och en liten hvit hufva»(sådan, som bondhustrurna i Frankrike bära) betäckte de silfverhvita lockarna. Hennes utseende var fromt och på den fårade pannan hvilade ett sorgset uttryck. Vid ett fenster, som hade utsigt åt hafvet, såg man en sextonårig flicka sysselsatt att fläta korgar, hvilka utmärkte sig för en smakfullare form och finare arbete än vanligt. Su-zette var ett af dessa söderns barn, med svart lockigt hufvud , stora svarta ögon , rosiga kinder , och ett par tandrader. hvilkas hvithet gjorde en stark, men vacker motsats till den söderländska hyn. Helsa och ungdom strålade utur hennes lifliga blick , ett intagande uttryck af godhet spridde sitt oemotståndliga behag öfver hela hennes väsende, och hennes växt hade kunnat tjena som modell till en Ilebe. Under det hon arbetade, kastade hon ofta oroliga blickar åt hafsstranden , liksom hon väntat någon, och gick ut att frän dörren spejande rigta sina ögon åt samma sida; suckande återvände hon till den gamla, tog blomkrukan med de höga blomstrande nejlikorna, ocb bar den in uti en liten kammare inför stu-gån; här satte hon den i fenstret, gaf friskt vatten åt några blommor i glas, och städade buren, som hängde i taket mecl en sjungande steglitsa. Alla hennes rörelser gåfvo tillkänna, att en älskad gäst, efter hvars återkomst hon längtade, bebodde detta rum, som hon så sorgfälligt prydde, Akta dig, unga flicka 1 betrakta ej med sä giriga blickar dessa strödda teckningar, denna hallfärdiga tafla på sin ställning. Amor lurar sknlk-agtigt bakom den spända duken , läs ej med så mycken rörelse detta blad af poetisk ingifvelse, uttrycken al ett känslofullt hjerta, som ligga kastade bland papperen ; Amor står ju der på skrit-donet , och fastän af bronz , tycks hans fackla sprida en varm flägt på dina kinder! Lugna detta hjerta, som klappar sä oroligt under den himmelsblå muslinshalsduken , hvars azur vät pryder y-tan, men-himmelens lugn, som förr bodde der innanföre, ack ! det finnes ej mera ! dess vänliga genius flydde på fridsälla vingar, samma minut , som din fosetrbroder Eugène, efter sex års ,' frånvaro, åter beträdde den boning, der hans barndom förflöt.

— Min mor, sade Suzette, då hon återgick till sitt arbete, stormen ökas allt mera, jag fruk-— 103 —

tar, att någonting händt Eugene, lian har kanske i den bräckliga båten begifvit sig åt sjön.

— Ah nej ! mitt barn, han förstår nog att akta sig, och jag tror tvärtom han skall vara rält nöjd, att ändtligen få betrakta en verklig storm, som ban så länge önskat. Du vet Ju, att målarakademien utsatt ett högt pris för det bästa sjöstycke, som föreställer en storm med skeppsbrott , och att det är af denna orsak , som han besökte oss, för att här vid sjelfva hafvets åsyn måla sin tafla och så mycket naturligare utföra ämnet. Måtte hans bemödande lyckas och priset tilldelas honom ! Det skulle bli en stor fägnad, äfven föc mig, som så innerligt älskar honom. Aldrig kan en son vara mera omsorgsfull mot sin mor, än Eugene mot inig, som blott är hans fostermor.

— Ack ! min goda mor, berätta för mig, huru Eugene blef er anförtrodd ; som barn har jag väl hört det, men jag minnes det icke rätt, ocli vill så gerna höra om det igen.

— Gerna , mitt barn ; det är nu femton år sedan. Din far lefde då, och vi voro ganska fattiga. Denna boning var ej, hvad den sedan genom Eugènes ädelmod blitvit, och när de vinterliga stormarne rasade på hafvet, blåste de? ofta tvärt igenom den glesa hyddan, hvilket, i förening med din fars yrke som fiskare, bidrog att förstöra hans klena helsa. En mörk Oktoberafton — jag minns det som i går — hade ban kastat sig på sängen och jag satt med dig, som då var årsgammal, på mitt knä här vid spisen, Stormen var ryslig och vi hörde flera gånger nöd-skott

skjutas af någon olycklig sjöfarande, mon Thibaut, som var illamående, kunde ej lemna hyddan, eller hasta till deras hjelp. Snart hörde vi plaskandet af åror, som nalkades stranden, och rop, hvilkas ljud dogo boit i stormen. Hastigt öppnades dörren och tvenne sjömän inträdde , de voro genomvåta, och en af dem bar en afdånad gosse, som tycktes vara omkring 6 à 7 år. Denna gosse var Eugene , hvars far sjuk-nat och dölt ombord på det skepp, som nvss blifvit kastadt mot stranden. Det värnlösa barnet, som med sin far kom från Amerika , hade ingen slägting , ingen bekant; och i det tillstånd, ban nu befann sig , kunde ban ej föras längre än till den första boning, man fann. Sedan hans ledsagare återvändt till sin bat, med löfte att följande dagen återkomma, hörde vi aldrig mera af dem. Genom mitt ifriga bemödande återkom gossen snarttill lifvet, och en varm drick fullbordade hans vederfående. Hans far var en Fransman, bosatt i Char-lestown, der han idkat betydlig handel. Sin mor hade gossen mistat i så späda år, att ban af henne ej mera ägde något minne. Genom vådeld förlorade fadren allt hvad ban förvärfvat och ernade nu återvända till fäderneslandet, att der försöka sin bergning, då dödens Ängel bergade honom till det fädernesland, der ingen brytning af lycka äger rum, der den i lifvets stormar skeppsbrutne ändtligen når den lugna hamnen. Eugene talade med färdighet Engelska och Franska språken, läste väl, kunde något skrifva, men hade isynnerhet en afgjord böjelse för att teckna. Thibaut skaffade honom blyertspennor, grofva färgor och papper, nästa gång, då han i staden försålde hvad fisket inbringat, och gossen sysselsatte sig beständigt med att teckna allt hvad ban såg ; hvarje tilldragelse gaf honom ämne till en liten tafla; väggar, stolar, bord, allt beklädde han med sina fantastiska bilder, och det var med mycken ledsnad han lemnade denna kära sysselsättning, för att vara Thibaut bebjelplig vid fisket. Några år förflöto nu lugnt; Eugene var elfva år, hade växt, blifvit starkare , vackrare, gladare. Alla , som besökte oss, beundrade hans ovanliga anlag förmål-— 106 —

ning, och slutligen tog en Sjökapten af våra bekanta honom med sig till Paris, der han fick inträde bland målareakademiens elever och snart utmärkte sig som en lofvande talang. Inom några år gåfvo hans vackra arbeten tillräckligt underhåll åt deras mästare, och snart var hans inkomst så lönande, att han öfversände till oss små summor, att förbättra vår boning „ utvidga och försköna trädgården, samt öka vår hjord. Min stackars Thibaut gladde sig innerligt åt gossens framgång och goda hjerta, men fick ej länge njuta af vårt förbättrade tillstånd; hans helsa aftog allt mera, och tre år sedan Eugene lemnat oss j hade jag den outsägliga smärtan att förlora min älskade maka.

Kort efter sedan jag blef enka besökte Eugene oss på några veckor, och medförde många nyttiga och behöfliga skänker åt mig och sin lilla fostersyster. Han lät än vidare utvidga och pryda vår enkla boning, och lemnade der en stor saknad , då han snart återvände till Paris. Alla år har han sedan skickat något at de penningar han besparat, och äfven de böcker ban funnit nyttiga till din undervisning. Jag älskade honom som en son och välgörare, och då ban för nå-— 107 —

gon tid sedan begärde mitt tillstånd att vistas liar ett par månader, för att fullända sin tafla ! var det en stor glädje för mitt hjerta.

— Ack 1 ja, mamma, det har varit så roligt, denna tiden har ilat sä fort, att jag intet begriper det, sade Suzette, men det blir också mycket ledsamt, när Eugène om ett par dagar öfverger oss,

— Min lilla Suzette, vi måste finna oss dervid , nu som förut. Att öfvertala Eugène en längre tid dröja här, vore att hindra hans framsteg, lians lycka, och Gud bevare oss derifrån t Uu liar i alla fall ett nytt medel att förströ din saknad, om du öfvar dig med den guitarre ban skänkt och lärt dig att spela. Det roar mig rätt mycket att höra dina sånger, sedan vi om aftnarne slutat vårt arbete.

— Det skall också bli min käraste syselsättning , men den bästa rösten saknas , när Eugène är rest!

Under detta samtal hade det allt mera mulnat ; mörkret och stormen tilltogo; den ena förfärliga åskknallen hördes efter den andra; en hagelskur smattrade mot rutorna, och den hvinan-de blåsten gaf ett doft buller uti skorstenen. — 10S —

— Gud förbarme sig öfver alla sjöfarande i afton ! sade den gamla med sammanknäppta bänder.

— Mätte himlen bevara Eugène och föra honom lyckligt hem! suckade Suzette lika andägtigt, sakta för sig sjelf,

III.

Eugene stod emedlertid vid hafsstranden, skyddad af en öfverhängande klippa. Hans rika mörka hår fladdrade fritt för' vinden omkring hals och axlar; en ljusgrön blus, sammanhållen af en gördel, slöt sig af blåsten tätt efter hans vackra växt. Hög och reslig stod han der liksom han velat utmana stormen eller besvärja den. Hans stora mörkblå öga fastades på hafvet och följde begärligt ovädrets tillväxt. Hela naturen syntes i uppror, himmel och haf sammanblandades , och mellan skyhöga vågor sågs på afstånd ett redlöst skepp, som än slungades ned i djupet, än kastades upp i höjden af böljornas raseri. Mörkret ökades; blott vid blixtrarne,Som upplyste horizonten, kunde mau se huru det olyckliga fartyget drefs närmare stranden. Åskan bullrade förskräckligt; den brinnande "viggen öppnade— 109 —

skyn och tecknade sina uddiga flammor på de svarta molnen. Gälla skrik förkunnade de olycklige Skeppsbrutnas fasa, och man såg Derå af dem kastas öfver bord. Vid masten låg ett fruntimmer på knä; med den ena armen höll hon sig fast vid masten, och utsträckte den andra bedjande mot himlen. Hennes krafter voro uttömda , förtviflad neddignade hon , och i nästa ö-gonblick fanns hon ej mera der — en förfärlig våg hade slungat henne i hafvets afgrund. Eugene såg henne lyftad af böljorna , och nu kunde han, oagtadt stormens fasor, ej dröja att skynda till den olyckligas räddning; afståndet var ej så stort, och han hoppades att hinna dit och frälsa henne, innan hon för alltid skulle uppslukas af vågorna.

"Måtte himlen bistå mig!" ropade han och kastade sig i vattnet. Ett par gånger öfversväm-mades ban deraf, men som vinden låg åt stranden , kastades den olyckliga flickan emot honom just i det ögonblick, då ban förlorat henne ur sigte och misströstade att lyckas uti sitt ädla bemödande. Det kostade honom ett svårt arbete att föra henne i land. Blott en minut samlade han sina krafter, skyndade med sin börda till hyddanlemnade den räddade till Suzettes och gummans omsorg ocli nedlade henne på den säng, dit han sjelf för femton år sedan, lika sanslös som hon nu var, hade blifvit buren.

Det var först sedan hon låg der , som han kunde niskilja dens anletsdrag, som han räddat. Man hade upptändt ljus uti kojan och en stor brasa uti spiseln. Vid skenet häraf säg han hennes utomordentliga skönhet, som ej en gång dödens blekhet förmådde att fördunkla. Ansigtet v»r fint bildadt, långa, svarta ögonhår betäckte en del af de Iiljehvita kinderna , och rika , blonda flätor, blötta af hafsvattnet, föllo ned på hennes skuldror. En svart sidenklädning omslöt den bildsköna växten , ocli dien kalla hand, som nedhängde vid sidan af sängen, kunde aldrig målas vackrare.

Och denna sköna varelse hade han räddat undan vågornas härjande magt ! hon hade hvilat i hans armar ! huru lycklig kände ban sig ej! huru stolt l Hans hjera klappade af glädje; aldrig hade han med så ömma blickar betraktat någon qvinna, som den, hvilken hade honom att tacka för sitt tif. Tacksamheten fäster oss alltid vid en välgörare, men ännu varmare sluter sig denneshjerta, just genom välgerningen, till den han beskyddat; egenkärleken , i alla tider sä mägtig, kommer dä med i saken; man älskar den, som står till oss i förbindelser; den ger oss sä behaglig påminnelse om en god , berömlig gerning man stiger i sin egen agtning, och tror sig äga nya anspråk på andras.

På knä vid den förbleknades läger var Eugene bebjelplig att väcka henne åter till lifvet; hela hans själ, bela hans öde tyckte han i den minuten berodde af hennes lif, och när hon då uppslog de sköna ögonen, och hennes första blick långsamt föll på honom, hvad tro ni väl då, mina läsare , att ban velat ge för denna blick, "att Konungarike värd1'? som skaldernas skald uttrycker sig.

Hela natten vakade man öfver den okända som väl var återskänkt till lifvet, men låg uti en brännande feber , med dess vilda , yrande fantasier. Detta tillstånd forfor ännu den andra dagen , och följande natten satt Suzette med röda, svullna ögon vid den sjukas säng. Kärleken är skarpsynt. Eugènes lifliga rörelser hade ej undfallit henne. Dessa blickar, som så ömt fästades på den okända, dessa omsorger, som upptogo he-— 112 —

la lians själ, ack! den stackars Suzette hade märkt dem m§r än väl! bon hade känt dem i djupet af sitt krossade hjerta, och försvundne voro alla hennes skönaste förhoppningar! Intet enda af alla de luftslott, den unga flickan

dagligen byggt i sin sextonäriga inbillning, återstod; med hoppet om Eugènes hjerta ramlade de allesammans.

IV.

Eugene hade emellertid från Calais låtit tillkalla en läkare, som förklarade att sjukdomen kunde bli långvarig, och att patienten måste förflyttas till staden, der hon kunde njuta en fullkomligare läkarevård. Detta förordnande var för Su-zette oändligen välkommet, och med största beredvillighet åtog hon sig att följa den sjuka till staden och lemna henne hos Doktorns fru, som lofvat emottaga henne. Ännu ett par dagar måste man likväl uppskjuta hennes förflyttning, e-medan en svår mattighet gjorde det vädligt, och under denna tid lemnade Eugène sjukrummet så litet som möjligt. Han gaf henne in pä bestämda timmar, var alltid först till hands, när hon begärde dricka, och uppfattade bäst hvad hon med svag röst— 113 —

yttrade. Att hon kom från England , der hon nyss hade förlorat sin mor och nu ämnade besöka en slägting i Frankrike , var allt hvad ban af henne kunnat utforska, men hennes namn visste han icke, och det var just detta namn ban så lifligt önskade veta. Ack! den sköna flickan kunde ej bara annat än ett vackert, ett älskligt namn!

Den sjuka deremot påminte sig dunkelt den fara, hvaruti hon sväfvat, äfven sin frälsning derutur , och att hon nu såg sin räddare framför sig — det var någonting i hennes hjerta , som till-liviskade henne det. Att hon gerna ville veta hvem lian var, kan man lätt begripa, och nyfikenheten hade således intagit dem båda; derom är ingenting att säga, då den så ofta får insteg hos oss gamla.

3ag tycker att man i allmänhet gordon stackars nyfikenheten mycken orättvisa, eller hvad säga mina vackra läsarinnor derom? Den gör i sanning mera godt än ondt i verlden, enligt min tanka. Ilvem är det vi hafva att tacka för den lärdes och naturforskarens bemödanden? nyfikenheten. Hvem är det, som fyller våra spektakelsalonger ocli ger goda hus? nyfikenheten. Hvem lockar åhörare till consert-salen ? Hvem ger af-sättning ät bokhandlarens kram och föder den arma romanskrifvaren? Hvem är det, som samlar prenumeranter ät tidningsskrivare ? allt nyfikenheten, Må vi då skona den arma och anse henne som ett mellanting af fel och god egenskap! Dessa reflexioner, och mitt afvikande från ämnet, hoppas jag mina unga läsarinnor fürläta mig, dä jag derigenom sökt att bereda en ursägt ät den svaghet, hvarmed Evas kön (som malicen påstår) så ofta är behäftad. 1

Händelsen kom nu vära nyfkna till hjelp, Dä gumman Thibaud samma afton gick till källan att hemta vatten, hittade hon. på den gängstig, som krökte ned åt sjön, ett armband af hår och guld , på hvars lås stod ett sammanbundet namn. Den sjuka gjorde en rörelse af glädje, då hon e-mottog armbandet ur den gamlas hand, kysste det och suckade: Ack! det är den sista lemnin-gen af henne, som jag för alltid förlorat! Min mors och mitt namn äro åtminstone förenade: E-lise Brèville , Aline Montrose ; O Gud ! hvarföre ück hon ej lefva hos. sin Aline! tillade hon och vred gråtande sina bänder.

Aline ! Aline ! utropade Eugene ofrivilligt och mötte rodnande Sittettes smärtfulla blick, som var fästad på honom.— 115 — 1

— Hvem ropar mig frågade den sjuka med matt röst,

— O! det är jag!:.... jag, som var nog lycklig att rädda ert dyrbara lif, och gerna velat uppoffra mitt för er.

Äline såg på honom med de- sköna tårfulla ögonen , och en; svag rodnad uppsteg på hennes bleka kinder. Mätte Gud belöna er ädla gerning, min Herre , tillade hon och mattigheten tillslöt åter don blick, som hon fästat på sin välgörare.

Andra morgonen ankom Doctorn med en beqväm vagn att hemta Aline ; Suzette och Eugè-&ß åtföljde henne. När hon ankom till Calais och bars upp i Doctorns hus, var hon så matt, att bon med möda kunde framföra en kort tacksägelse till Eugene; åt Suzette, som vårdat henn& under sjukdomen, gaf hon en liten guldring, hvilken hon drog af sitt finger, hvarefter de båda lostersyskonen gående återvände till hyddan', som ej var långt från staden.

De voro båda uti en mycket olika sinnesstämning. Eugene tyckte att han nu ‚först började en i lefnad; hans klappande hjerta hade fått ett nytt mål för sin oroliga trängtan , ban simmade i ett haf af förtjusning, som ej en gång stördes af— 116 —

ykilsmässan frän den älskade flickan. Han såg henne ju i sin inbillning beständigt, och med hans känslor som älskare förenade sig äfven hans känsla som artist, ty han hade funnit ett ideal af qvinlig shönhet, som skulle gifva hans taflor ett förökadt värde. Han lofvade sig att om ett par dagar besöka Doctorn, för att efterfråga All— nes tillstånd , och denna tanka spridde ett uttryck af glädje öfver hans manligt sköna ansigte.

Under det att han sålunda smickrade sig med de gladaste förhoppningar, gick den stackars Suzette ganska nedslagen vid hans sida, e-huru nöjd lion var att Aline ändtligen lemnat deras boning. Eugenes lifliga känslor kunde hon ej undgå att märka, och ville ej börja ett samtal , ty hon var för stolt att störa hans tankar.

Sedan de vandrat en stundblef Eugene ändtligen varse sin följeslagerska och hennes allvarsamma utseende.

— Huru är det med dig , min goda syster? sade ban och fattade vänligt hennes hand, da är icke glad i dag?

— Ah i dag som i går.1.— 117 —

— Du är trött; du bar vakat allt för länge och ansträngt dina krafter, för att sköta Mine. Gud välsigne dig derför, goda syster!

Nu blef han varse pä den handen, han höll, ringen, som Suzette fått af Aline. Det var en smal guldring, som sammanhölls af en liten emaillerad pensèe-blomma. I hans själ uppstod ett oöfvervinnerllgt begär att äga detta minne af henne, som han tillbad, men ban blygdes att begära den af Suzette, och fruktade, att hon skulle gissa till hans hemliga känsla. Nästan o-medvetet sade han: du är lycklig Suzette, som äger en så vacker åminnelse af din goda gerning.

— Nej, Eugène, jag är icke lycklig , svarade lion, och grålen ville härvid nästan qväfva hennes röst, icke så lycklig, som du, tillade hon försigtigare, ty du har frälsat hennes lif, jag har blott vårdat henne sedan. Nu drog hon sagta sin hand utur hans, och flyttade oförmärkt ringen på andra handen.

Under de tvänne följande dagarna talade Eugène med synbar förtjusning om Aline, oeb sin glädje att hafva frälst henne ; hvarje uttryck smög sig som ett förtärande gift i den stackars Suzettes— Ils —

]|jerta. Ilade Eugène kunnat ana, att hon för honom hyste annat än en systers ömliet, skulle lian skonat den hulda flickan, men det föll honom aldrig in, och sorgfälligt dolde hon för hvarje öga den försmådda känsla, som var hennes hemliga plåga.

Ändtligen randadas tredje dagen. Glad och leende, som en vårmorgon , skyndade Eugene till staden, att höra huru Aline befann sig, men hvem målar hans bestörtning, då man svarade honom, att ett äldre fruntimmer dagen förut hemtat Aline , oeh att Doctorn med sin fru (af hvilka lian kunnat erhålla någon vidare upplysning) denna morgon rest bort, och skulle ej förrän om några månader återkomma. Der stod nu Yår hjelte framför DoctornS hus och stirrade omkring sig, liksom han af de förbigående väntat någon upplysning, hvart Aline tagit vägen. Det syntes honom, som hela verlden sjunkit omkring honom, och han ensam stått på en torfva, öfverlefvande den allmänna förödelsen. När han sluligen sansade sig och gick hem, sedan han gjort flera efterspaningar i staden, då var han alldeles en motsats till den Eugène, som Suzette vid lians förra återvändande från staden hade kallat så lycklig-Vid hemkomsten omtalade lian sitt missöde, och yppade den böjelse ban fattat för den skö-:na okända, samt i följd deraf sin förtviflan, att kanske för alltid ha förlorat henne . Den goda jfostermodren och Suzette tröstade honom det bästa de kunde, och då han några dagar derefter med sin tafla återvände till Paris, lemnade Suzette honom vid afskedet den ring hon fått af Aline. "Tag den" sade hon, "tänk på Aline , men glöm aldrig Suzette, din syster1', tillade hon suckande.

Detta var det sista offer hon hade att göra. :Sedan Eugene aflägsnat sig, störtade-hon in i stugan och kastade sig gråtande om modrens hals.

— Nu vill jag aldrig se Eugène mera !.... icke mera se någon menniska !.... hu lefver jag endast för dig, min goda mor!

Som det vanligen är mycket ledsamt, att höra en tröstlös älskares ömma klagan, lemna vi Eugene att sucka öfver

ödet, och hoppas att ban, som alla andra älskare i verlden, småningom lugnar sig, använder deras vanliga filosofiska tröstegrunder, och då ingenting annat hjelper, lyder det gamla ordspråket: "att taga bot, der man tar sot", det vill säga: förjqga en passion med en annan.__

V.

Vi befinna oss nu i Paris, vid St. Ilonorè-gatan, framför ett stort och prågtigt palats, der vi träda in, men gå förbi den, med blomstervaser prydda, marmortrappan, och begifva oss till galasets trädgård. Den är vacker ocb smakfull, omgifven af ett sirligt och väl arbetadt jernstackelt, hvarigenom türnrosknopparna sticka ut sina små täcka hufvuden , och der vinean flätar sina grönskande rankor. Ilär återfinna vi tant Rosina ifrigt sysselsatt att förvandla den inskränkta, men förut väl ordnade trädgården till en Engelsk park. Omgifven af artister och trädgårdsmästare med planritningar, afkunnar hon med största köld den ena dödsdomen efter den andra öfver dessa Doras täcka barn, som gjort allas förtjusning. Syrenerna och törnroserna dömas ut; i deras ställe skola planteras granar och poppelpilar. Blomsterrabatter raseras, ty just der ärnar hon uppföra en minnesvård öfver sin afsomnade papegoja, och omgifva den med cypresser. I stället för de utvaldaste fruktträd, som obarmbertigt fällas, sätter hon almar och björkar, och der den doftande kapprifoliihäcken klädde väggarnes galler i del— 121 —

lilla lusthuset , uppföres nu en konstgjord kulle af sten, hvilken borde föreställa en klippa, med en deruti befindtlig grotta. Förgäfves bad Aline om försköning för en berseau af bägg och vinrankor , som var hennes älsklings- promenad , och i hvars skugga hon med en bok så angenämt fördref den del af morgonstunden , Tant Rosina omsorgsfullt ågi.ade åt sin toilett.

— Min söta Aline, det låter omöjligt göra sig; just der skall bli en slingrande gångstig, som emellan hängbjörk och vide förer ned till rud-dammen. Jag tänker utvidga den till en liten täck sjö , hvaröfver en smakfull bro skall göra en gudomlig effect, och fullkomna det pittoreska af min anläggning. Jag bär en verklig afsky för den stela smak, som här var rådande. Allt måste ändras, förskönas, frigifvas, med ett ord: har jag ej rätt deruti ?

Ja det är visst sannt, att naturen ej bör fängslas inom konstens stela former , min goda tant, men jag tycker bara, att utrymmet ej medgifver någonting storartadt, när man ändå öfverallt s«r de stora omgifvande stenhusen, och att de vackra blommorna skulle mera gläda oss stadsboar.

K— Blommor, min söta Aline, deraf hafva vi ju alla rum och alla fenster fulla; men en smakfull Engelsk park midt uti Paris, det är någonting ovanligt, som skall göra uppseende. Jag ville att du deruti delade mitt tycke , ty ser hon, min unga vän, tant Rosinas smak är allmänt erkänd, ocli jag önskade att du derefter bildade dina landtliga begrepp.

-— Deruti har min goda moster rätt, svarade Aline med sitt vanliga saktmod, och jag skall i detta, som i alla andra fall, bjuda till att' vara af samma tanka, som min tant.

— Ja , du är alltid en liten god flicka, böjlig som ett vax, sade tant Rosina och klappade vänligt Alines rosiga kind; lyckligt är det också att du fallit i goda händer, tillade hon sjelfför-nöjd , och gick upp i sin praktfulla våning, dit man anmält att ett stort sällskap nyss anländt. Engelska parken, med alla sina tillämnade herrligheter, blef hastigt glömd vid åsynen af Herr Vol-au-nues, en skald, hvars bekantskap hon gjort för ett par år tillbaka på sin landtegendom i grannskapet af Calais. Det var dit tant Rosina for, när hon reste att efterspana Aline. I Calais blef hon genast underrättad om sin systerdotters ankomst— 123 —

till Doetorns lins, emottog henne der med. verkligt moderliga känslor, och förde henne med största omsorg till sin egendom. Landtluften, i förening med tantens ömma bemödanden, samt de förströelser och nöjen ett. talrikt sällskap der bildade, bidrogo att snart återskänka Aline helsan, och inverkade lyckligt pä hennes af naturen glada och milda lynne.

VI.

Herr Vol-au-nues tillbringade vanligen sommaren hos tant Rosina. Ilon hade upptäckt hans : gryende

skaldeförmaga , dä ban blott var skrifvare hos Mairen der i orten ; hon hade fört honom till Paris att vidare utbilda sina anlag; hon underhöll honom till det mesta der, och påstod att hon hade rätt till hela Frankrikes erkänsla, derigenom att hon upptäckt och framdragit en talang, som i hennes tanka borde sättas i bredd med Victor Hugo och Lamartine.

Tacksamt besjöng Herr Vol-au-nues alla tantens företag. Han hade författat sorgqväden och epitafier öfver diverse hundar, kattor, och pap-pegojor, hon förlorat; han hade besjungit henne som de vackra konsternas Skydds-Ängel. Hvarje— 124 -er

tafla, hvarje staty hon inköpt gaf honom anledning till en kuplett eller inpromptu; uti ett poem af tolf sånger hade han förevigat Alines skeppsbrott , räddning och upptagande som eget barn af tanten, äfvensom resan till Calais; det fanns ej nägon gudinna uti Grekiska, Romerska, ja äfven Nordiska Mythologien, vid hvilken han ej förliknade sä väl tante som Aline, och sednast hade han uti stora Alexandrinska verser prisat den började methamorphoscn af Palatsets trädgård. Var detta Opus ej så mästerligt , som Les Jar-dins af Delille, sä var det åtminstone dubbelt så långt, till Alines innerliga ledsnad, som dagligen derutur måste uppläsa för tanten ett par hundrade, längsläpande och högtrafvande verser.

— Vi komma nu att fråga, om Aspasie i dag har tillfälle att emottaga sina vänner, eller snarare sitt hof? sade Herr Vol-au-nues smilande.

Ack! min bästa Herr Vol-au-nues, ingenting är mig mera angenämt, men, ser ni, jag får ofta neka mig verkliga nöjen; min tid är. så upptagen: jag kan ej hi ina till öfverallt, der man påstår att min närvaro och mina omdömen äro nödvändiga. Jag var nu sysselsatt med omskapningen af min trädgård, som ni så artigt besjungit, tillade hon meden vänlig blick på poelen , och derföre täckes mina vänner nrsägta, alt jag ej genast var tillstädes och sade dem, huru mycket deras besök hedrar och fägnar mig.

Samtalet tog sedan den vanliga vändningen om poesi och målning, och någon af Artisterna berättade , att det stora täflingspris , Akademien liade utfäst för det bästa sjöstycke, just den föregående dagen var vunnet af en ung okänd Artist , hvars tafla ägde ett betydligt företräde framför alla hans medtäßares. Taflan var ypperlig och utsatt till exposition , den stora strömmen af gapande beundrare förökades med hvar minut, och taflan gjorde furore ; den var ej allenast ett sjöstycke, den förklarades öfverljudt för ett mästerstycke.

— Ack min Gud ! utropade tant Rosina , och jag, jag! har ej sett den ! huru är det möjligt att en sådan talang kunnat undandraga sig min uppmärksamhet ? jag vore , i sanning, färdig att tro, det man öfverdrifver Artistens beröm. Emedlertid måste man skynda att se denna tafla och antingen justera eller förhöja den stora hopens loford. Så snart vi ätit middag, skola Vi samfällt begifva oss dit.126

Tant Rosina frågade nvüket efter målarens namn , men berättaren hade glömt det, och påminte sig endast, att det var en ung karl ifrån norra delen 3f Frankrike, hvilken redan förut utmärkt sig genom åtskilliga smärre , men goda målningar.

Herr Vol-au-nues, som var Alines trägna tillbedjare , hade emedlertid närmat sig till henne och satte beställsamt fram en stol, då hon gick till sitt fortepiano. Vågar jag bedja Er att skänka oss en af dess» förtjusande sånger, som lyfta oss på harmoniens vingar till hänryckningens himmel, eller sänka oss hell betagna i ett haf af förtjusning ?

— Hänryckningen och förtjusningen tillhöra blott edra poetiska fiktioner; jag är i sanningen så prosaisk varelse, att jag hvarken kan fatta eller uppväcka dem , men sjunga skall jag i alla fall gerna , om jag dermed kan göra någon ett nöje.

— Sjung, Gudomliga I Sjung till kärlekens och snillets lof! det är att sjunga ert eget, kanske äfven mitt, tillade han med lägre röst.

— Nej, Ilerr Vol-au-nues, så höga ämnen vågar jag ej att besjunga, svarade Aline småle-— 127

ende; det vore att jaga på Ert område, och jag afstår dem alldeles till Er poetiska talang.

— Sjung då, bad ban med talande blick, huru den lycklige skall vara , som en gång kan vinna Ert tycke.

— Ja , jag vill det så mycket häldre , som jag nyligen fått en liten narraktig visa med öfverskrift

MITT TYCKE.

Okonstlad , anspråkslös och god, Med glädtigt sinne, ungdomsmod, 1 seder blygsam som en qvinna, Men rask i handling och beslut, Just sådan ser den yngling ut, Som skall mitt hela tycke vinna.

Han får ej vara egenkär, Ej tro att han ett snille är , Och ej med ytligt sinne blänka; Han får ej låtsa vara lärd , Men vara klok och älskansvärd Den man, jag vill mitt tycke skänka.

Han måste vara just, som jag, Till lynnet jemn och glad hvar dag, Och framför allt ej tillgjord vara;

Men öm , förtrolig , hjertlig , fri,

Ej visa köld, ej jalousi

Den jag mitt tycke vill förvara.

Men säg , tror ni det finnes än En man , lik denna teckningen? Jag tviflar sjelf derpå rätt mycke ; Och derför tar jag mitt parti, Att vara , och att blifva fri Och aldrig skänka bort mitt tycke.

Beträffande hennes beslut, att aldrig skänka bort sitt tycke, kom nu minnet att framställa för henne stranden vid Calais, Thibauts hydda och Eugene, den räddande Eugènes intagande bild. En liflig rodnad målade hennes kinder, och en lätt suck smög sig fram utur hennes bröst.

— Grymma Aline I gör ni ej ett undantag till dens förmån, som länge ägnat Er en odelad dyrkan , och som, gynnad af Er tant, kanske också lyckligt gynnad af naturen, vet att uppfatta hela lirt värde och föreviga det i sina sånger?

Aline skrattade, och till svar sjöng hon nu den andra kupletten af sin visa:Han får ej vara egenkär, Ej tro, att han ett snille är e&. e&. Och derpå lemnade hon både fortepianot och _ salongen, till den sjelfkäre skaldens stora de-konütyr.

Ilan visste likväl så skickligt hembära tant Rosina sitt smicker, att hon vid middagsbordet an-viste honom platsen vid Alines sida; men Apollos gunstling var en stor vän af bordets nöjen , också var han aldrig mindre besvärlig än der. Hans kärleksförklaringar afbrütos ofelbait af de läckra småpastejerna, och den kalkon med tryffel, som lockade hans aptit, förstummade belt och hållet hans ömma klagan. Det var Bachus , som sent omsider återförde desertören under Amors fana, och då den fradgande Champagnen fräste i kristallglasen, ägnade han Aline en skål, hvarvid han uti poetiskt ordprål alldeles öfverträffade sig sjelf, och af tant Rosinas beröm upphöjdes till skyarna.

VII.

Måltiden var slut, klockan hade slagit sei och sällskapet begaf sig till Expositions-salarne

Hår var tant Rosina rigtigt i sitt element; stödd på Herr Yol-au-nues arm och uppvaktad af flera unga Artister, vandrade hon frän tafla till tafla, och i största hast afgjorde hon nu (åtminstone i sin egen tanka) de uppträdande talangernas öde och rygte.

_ Ack min Gud! se der Napoleons återkomst

från Elba; det ämnet har jag väl sett på tjugo taflor. Så gammalt! så utnött! så vanligt! nej, det måste vara någonting nytt och mera storartadt ; denna komposition duger platt intet. Ser jag icke der igen Henrik den IV och gamla Sully på knä för honom? Jag begriper ej att våra unga artister intet kunna uppfinna någonting nytt och ovanligt, någonting genialiskt, utan alltid hålla sig till det föråldrade; det är just som om våra unga Musici oupphörligt skulle spela samma melodier, som Gluck och Piccini. Den der figuren af Henrik IV gär ändå an I den har alltid någonting ridderligt, någonting romantiskt, men Sullys lutande och skröpliga gestalt skämmer bort alltsammans. Na! se der då något, på hvilket konstkännarens öga med nöje kan hvila 1 men te dä! mina berrar!

denna gumma, som ur förklädet matar sina kycklingar; en verklig Teniers.— 131 —

Gummans hufvud är ypperligt; hvilken sanning, hvilken kolorit! —ack den lilla aldrasötaste kycklingen! — denna tafla är ett verkligt mästerstycke. Yet man om den är till salu? — men hvilken trängsel deruppe i salen! det är förmodligen den prisbelönta taflan; låtom oss skynda till den Nu nalkades sällskapet så mycket trängseln tillät, men först efter en tålamodspröfvandc qvart befann Tant Rosina sig så nära taflan, att hon kunde urskilja dess föremål. Hon såg här en mörk himmel, der blistrarne korsade hvarandra; ett stormande haf, hvars svartgröna böljor hotade att begrafva i djupet ett redlöst skepp, och kastade sitt hvita skum lika högt med de lutande masterna; sjöfolkets vilda förtviflan och arbete; deras blickar, som hopplöst stirrado ned uti afgrunden .....Se huru de fasthålla sig i tågen,

huru de bedjande sammanknäppa sina händer. — Vid masten ligger ett fruntimmer på knä — de långa, blonda flätorna falla ned kring hennes axlar — den ena armen har hon trädt inom ett tåg, för att hålla sig fast, och höjande sina båda händer och sin blick mot himlen, tyckes hon i detta fasansfulla ögonblick anropa den eviges barmhertighet. .... O! detta är förträffligt! en natur— 132 —

ett lif; hela denna tafla — men hvad ser jag? — denna likhet! — ser ni ej hvem denna skona figur liknar? — Aline/ det är Alines anletsdrag, hennes sorgdrägt, hennes blonda flätor — likheten är förvånande. Det är i sanning ditt skeppsbrott, min söta Aline, som denna tafla föreställer, och aldrig har någon skickligare pensel kunnat väljas att återge dina ädla drag på duken. —Ser du ej sjelf denna fullkomliga likhet? —• Hvem är denne konstnär? hvad heter han? — Ack! det kan ej vara någon annan än han! utropade Aline, och glädjetårar glänste i hennes sköna ögon.

— Han? hvilken ban? svara mig då, min söta Aline.?

— Ack! han som räddade mitt lif, Eugene Allard!

Och se det var verkligen han, som nu trådde fram till Aline och bad henne förlåta, att han vågat ur minnet fästa hennes bild på duken; en djerfhet, hvilken tillskyndat hans tafla hela dess framgång.

Man kan föreställa sig Tant Rosinas angenäma förvåning, att i den nya Artisten upptäcka den, som räddat hennes systerdotter, och Alines glädje att ändtligen kunna tolka sin erkänsla emot des— 133 —

Lon hade att tacka för sä mycket, men delta var ända ingen ting i jemförelse med Eugènes sällhet att återfinna den sköna okända, henne, som var fästad i hans själ likasom pä duken, henne som han i tyst förtviflan helgat hela sin dyrkan, och som han aldrig mera hoppades återse.

Ingenting vore nu lättare an att läta Tant Rosina genast lemna sitt samtycke och anställa ett lysande bröllop åt våra unga älskande; de voro lyckliga, novellen slut, läsaren hade alltsammans på redig fot, och jag återvände till min slända, hvarmed mina läsare kanske af många skäl skulle vara högst belåten, men detta allt vore så vanligt (som Tant Rosina plär säga) och ingår alldeles icke i min plan, förutsatt att jag alls ägt någon sådan. Nu roar det mig i afton att skrifva ännu en stund, se der mitt skäl, och att för sitt eget nöje uppoffra andras, är ett bruk, som är allmänt vedertaget. Den beklagansvärda Aline, den olycklige Eugene måste således ännu genomgå motgångens skärseld, innan deras sällhet randas; så vida jag beslutar att de någonsin ernå den.]ag kan ju, som Eugene Sue, Victor Elugo, Balzac med flera andra, låta min hjeltinna, inlagd i en sack, kastas i hafvet eller hängas, och hjelten — 134 —

lefvande multna i ett benhus. Jag kunde ju låta de båda älskande kasta sig i Seine-floden, skjuta sig för pannan, mördas af röfvare, eller göra en resa till Egypten och på Nilfloden uppslukas af en krokodil. Allt detta vore något mera nymodigt och ovanligt, och skulle säkert göra mera heder åt den anspråkslösa författarinnans uppfinningsgåf-Ya; men jag har ej ännu afgjort någonting i denna vigtiga sak; jag utfäster mig hvarken till det glada eller tragiska slutet. Jag låter helt enkelt min penna gå, som den vill, följande lynnets nycker eller minutens ingifvelse, och man skall då åtminstone icke förebrå mig, att jag planmässigt bemödat mig att utledsna läsaren, hvilket, ty värr! nog ändå kan ske.

Väl hade Tant Rosina med mycken ynnest omfattat vår unga artist, och med sällsynt frikostighet tillhandlat sig den prisbelönta taflan, som nu intog främsta rummet bland hennes samling. Hon bade, för att lemna den hedersrummet, undanflyt-tat flera af sina favoritstycken, hönsgummor, fruktmånglerskor, köks-scener, och -visade den för alla sina gäster med mycken förnöjelse och långa Ioftal. Väl hade bon, när Eugène erhöll underrättelse att hans gamla fostermor, Tbibaudsenka aflidit, erbjudit den värnlösa Suzette sitt hus, och der med mycken godhet emoltagit henne, men att skänka F.ugène sin systerdotter A-lines hand, det ämnade hon alldeles icke och denna dyrbara gälVa bestämde hon i tysthet ät sin regerande gunstling, den högtrafvande poeten. Alines eget tycke ingick alldeles icke i hennes beräkning härvid, ty huru kunde hon sätta ifråga att hennes systerdotter, sjelf snillrik, ej skulle anse soin en lycka att tillhöra en man af snille, som dagligen besjöng hennes behag och egenskaper? ett afslag trodde hon alldeles omöjligt, så mycket mera, som Herr Vol-au-nues, ibland sina insinuationer, då han hos Tanten begärde Alinet band, tillade, att ban hade sä mycket större skäl att önska denna förbindelse, som ban hos Aline redan länge med förtjusning trott sig upptäcka en växande böjelse för honom, hvilket han var fullt öfvertygad att Tante, med sin skarpsynta och allt omfattande blick, längesedan blifvit - varse. Huf-Tudskälet för honom vore dock alltid, att genom denna förening sä mycket närmare tillhöra sin dyrkade välgörarinna och till tacksamhetens band äfven förena slägtskapens. Denna lycka skulle beständigt utgöra hans högsta sällhet, och var den egentliga grunden till hans böjelse för Aline.— 136 —

Man ser att ban visste slugt begagna sig a[Tant Rosinas svaga sida: ej under då, om ibland alla planer för hennes verksamhet Alines giftermål med poeten var den, som hon helst önskade att bringa till fullbordan.

VIII.

Aline hade med innerligt nöje emottagit Su-zette, ansåg henne som en syster, och glad, att kunna visa sin erkänsla, användt hela sin formliga, att skingra Suzettes sorgbundna sinnesstämning. Hon fann den så naturlig vid förlusten af en öm mor, och då hennes eget ömma hjerta nyligen erfarit denna grymma saknad, visade hon sä mycket hjertligare deltagande för Suzelte, som, af naturen öm och känslig, skulle varit tacksam för detta tröstande medlidande, och med hela sin själ fästat sig vid Aline, om hon ej i henne tilliiia sett en lycklig rival. Hon förebrädde sig ofta att så Iiknöjdt emottaga bevisen af Alines vänskap; hon föresatte sig att högre värdera den, att gå den ädla flickans hjerta till möte, men på djupet af hennes eget låg alltid svartsjukans giftiga frö, och tillintetgjorde alla hennes bästa föresatser.Eugene liade, som Suzettes lörmyndare, a hennes vägna r antagit den goda Tante Rosinas välvilliga anbud , och Suzette lydde stillatigande hans råd. Hon var värnlös och ägde ingen utsigt för framtiden, men ack! huru djupt saknade hon icke midt i de lysande salarne sin tysta hydda, sin enslighet, sina drömmar vid hafsstranden, och hoppet att genom frånvaron öfvervinna sin känsla för Eugène! Dagligen såg hon honom, och dagligen kämpade hon nya strider med sitt hjerta. Stoltheten kom henne väl stundom till hjelp, nor hon såg den dyrkan Eugene hembar åt Aline, men ett enda vänligt ord af den älskade fosterbrodern, någon liten uppmärksamhet från hans sida, och genast klappade hennes hjerta lika oroligt, som förr. Hoppet ville så gerna insmyga sig der, för att sedan lemna rum åt smärtan af en bedragen väntan.

Suzette var, som jag redan nämnt, ovanligt vacker, och hade äfven detta behagfulla väsende, hvilket ej alltid är en följd af uppfostran och ofta träffas hos menniskor, som för öfrigt ej äga någon bildning. Den sednare saknade dock Suzette ej alldeles; hon hade läst goda böcker-, och i sin mors oqh Eugènes sällskap lyckligt utbildat na-— 138 —

farliga anlag; men Hvad som ej kunde finnas lios henne var sällskapston och talanger, och att meddela henne delta , var Alines gladaste sysselsättning. Hon lärde henne spela och sjunga, hon valde åt henne angenäm och nyttig lektyr, och Eugène gaf dem båda undervisning i att måla. l'å detta sätt var Suzette allt mer och mer sysselsatt , och det blef för henne den verksammaste lörstrüelse från de sorgliga betraktelser, åt hvilka hon så gerna öfverlemnade sig.

Tant Rosina bade således inomhus en liten Målare-Akademi, öfver hvilken man tillbörligen lemnade henne presidium och hvars instiftande gaf Vol-au-nues ämne till det mest svassande skaldeqväde. Antingen det var af naturlig fallenhet, eller af begäret att i någonting öfverträffa Aline, men Suzette utmärkte sig i den vackra

Målarekonsten , gjorde verkligen heder åt sin lärare, och stod i särdeles gunst hos Tant Rosina, alla talangers förklarade beskyddarinna. Den uppmuntran man gaf Suzettes nyfödda talang, och den trägna öfningen, en följd deraf, voro ganska välgörande för sinnet, hvilket redan genom tidens magt var betydligt lugnare. Men allt detta sammanlagdt var ej så kraftigt, som en annan mötande omständighet.Hvad då ? tordo läsaren fråga. En nv älskare kanske ? Ganska rigtigt gissadt. Mina sköna Läsarinnor täckas förlåta inin elaka öfvertygelse i denna sak ! det var ju i alla fall ganska förnuftigt af Suzette att öfvervinna en olycklig passion, ocli ej gräma sig öfver en otacksam älskare. Hvem kan väl också beständigt sörja, isynnerhet när man har så ringa belöning för alla de tårar man fällt ? vid sjutton år kan man väl sysselsätta sig mycket angenämare, och det bästa rådet är det, som gamla visan innehåller :

Den, som ej frågar efter mig, Bryr jag mig intet om.

Det ligger otroligt mycken lefnads-ülosofi i detta råd; ehuru enkelt det låter, försäkrar jag att det ej alltid är så lätt att följa, det har jag sjelf erfarit; mången gång, då jag velat uppstämma denna visa sång, har det varit mig platt o-möjligt att sjunga den klart och naturligt.

För att återkomma till Suzette, se här hvad som bidrog att försätta henne uti en gladare sinnesstämning. Ibland de många utländningar, som besökte Tant Rosinas lysande Soirèer, var äfven en ung Engelsman, Lörd Spleenßeld. Ban var rik och hade ett behagligt utseende, men hade för-lorat sin far, som han ömt älskade, och sorgen häröfver gaf honom en mjältsjuk», hvilken Läkarne trodde bäst skingras genom ombyte af föremal och klimat. Lorden följde detta råd , och hade redan tillbragt ett är i Paris, utan att hans tungsinthet var öfvervunnen. Då han först lät presentera sig hos Tant Rosina, hade Aline väckt hans uppmärksamhet, och tycktes ingifva honom gladare åsigter af lifvet, men den Fransyska gläd-tigheten, som gjorde henne så intagande, var just det, som hos henne minst behagade vår melankoliske Lörd, ehuru han, för livar gång ban säj henne, allt mera försonade sig med hennes o-skyldiga glädje. Troligtvis skulle han genom någon uppmuntran från Alines sida antagit hennes muntrare sällskapston, men hon visade lionora blott en höflig likgiltighet. När han då såg Suzette med de stora, svarta ögonen, stundom fulla af tårar, och detta mjeltsjuka leende, som tycktes vara en öfvergång från glädje til(smärta, hvilade hans blickar ofta med välbehag vid den sköna sorgbundna. Några suckar, som omedvetet undföllo henne, intoga honom än mera till hennes fördel; och då hon en gång anförde ett par melankoliskt öfverspända versar af Lamartine, fullbor-dade de alldeles Suzettes nya eröfring, hvilket lion sjelf ganska väl märkte. Någon formlig förklaring gjorde väl ej den ädle Lorden , men han talade sällan vid någon annan än Suzette; vid alla lustvandringar var han alltid tillreds att bjuda henne armen, och hade en gång för alla valt sin plats hos henne vid måltiderna. Allt detta gaf den muntra Aline anledning till många glada infall, hvarmed hon brydde sin vän, och livaråt Suzette sjelf slutligen skrattade rätt hjertligt. Den allvarsamma Lorden såg det lyckligtvis icke, tv det skulle ansenligen nedsatt hennes värde i lians ögon, att Suzette skrattade som andra menniskor. Emellertid brydde Tant Rosina sig icke särdeles om den dystre Lörd Spleenfield och hans artighet mot Suzette. Ilade det varit någon annan, som så uteslutande gifvit Suzette sin hyllning ocb utgjort hennes sällskap, skulle Tanten ej gillat det och trott flickans rygte kunna lida deraf, men med en utlänning var det något lielt olika, mente hon; man borde visa honom en artig gästfrihet; den sorgsne Lorden behöfde tröstas och uppmuntras. I alla fall smickrade det Tantens fåfänga, att en så rik och förnäm Engelsman fattat tycke för hennes gunstling Suzette.— 142 —

IX.

En morgon beslöt Tant Rosina att underrätta Aline om Vol-au-nues afsigter, och dertill lemna sitt bifall, hvilket hon föreställde sig skulle väcka mycken glädje hos systerdottern. Man dömme nu om hennes bestörtning, dä Aline bestämdt afslog detta tillbud.

— Är det möjligt, sade bon, att du vägrar din band ät en så snillrik, sä utmärkt, så ovanlig man?

— Ja, min goda Tant, jag finner honom hvarken snillrik eller utmärkt, och skulle jag finna honom ovanlig, så vore det ej på den behagliga sidan.

— Men hvad kan du väl hafva emot honom?

— Jag kan ej rigtigt göra mig reda derföre, men han misshagar mig särdeles, och jag tror att hans tillgjorda, smickrande sätt att vara bidrager dertill; jag nekar ej hans förtjenster, jag är tacksam för hans goda tankar om mig, men att bli hans maka vore mig alldeles omöjligt.

— Han tror deremot att du förträffligt skulle passa till hans maka.— Det är blott en poetisk tro, min bästa

Tant.

— Ja, "min bästa Tant, min goda Tant!" det bör jag nog, men att göra mig till vdjes, det vill du alldeles Icke. Men om jag nu sade, att du måste lyda mig i denna saken ?

— Det säger aldrig min lilla Tant, ty det kan aldrig vara hennes mening att tvinga mitt hjerta, sade Aline bedjande.

•— Ditt hjerta, sade Tant Rosina eltersinnan-de ; torde hända är det just det, som spelar mig detta spratt ; jag erinrar mig nu att du tyckes ganska road af Herr Allards sällskap , och visar honom mycken artighet.

— Om så är, vore det ej underligt, han har ju räddat mitt lif.

Må så vara! erkänslan är en vacker dygd, men för det han räddat ditt lif, är ej nödvändigt att du just skall helga det åt honom. Ingen pligt finnes, som kan fordra det.

— Ingen pligt, min goda Tante; men om min egen sällhet . . , mitt hjerta .... fordrade det — tillade hon rodnande.

— Hvad vill det säga? har du utan att rådfråga mig afgjort ditt val?— 144 —

— Ack! värdes förlåta mig, jag har ej valt, ej rådfrågat, ej afgjort, ty ifrån den stund jag återvaknade till lifvet i Thibauds hydda liar jag nästan omedvetet öfverlemnat mig till de känslor, jag erfor vid åsynen af den, som var mitt lifs räddare. Denna böjelse var sä naturlig, att jag aldrig sökte bestrida den; det syntes mig, som ban just derföre var utsedd att frälsa mig frän en ryslig död, och dä ödet sammanförde oss i Paris, trodde jag min älskade Tant med glädje skulle förena oss, i synnerhet som Eugene, så utmärkt för sin talang, i alla afseenden är ett passande och förmånligt parti.

— Det kan väl vara, min kära Aline, men Herr Vol-au-nues vore likväl i mitt tycke oändligt mera passande. Jag antager ej ditt nekande ännu; du får besinna dig bättre på saken; då tror jag visst du skall föredraga vår älskade poet.

— Aldrig! aldrig kan han behaga mig, eller utplåna ur min själ bilden af den, jag har så många skäl att värdera. Blott med Allard kan jag finna mig lycklig, och om min Tante ej bifaller denna böjelse, ger jag heller aldrig min hand åt någon annan.— 145 —

— Hvilka romangriller, hvilken otacksamhet mot mig, som är i din mors ställe, och ämnat dig till min enda arfvinge.

— Det smärtar mig djupt, att jag ej i denna saken kan efterkomma Tantes önskningar och visa den tacksamhet, jag så lifligt känner; men hvad Vol-au-nues angår, nödgas jag ännu en gång förklara, att mitt heslut är oryggligt.

Under bittra förebråelser lemnade Tanten rummet och gick att för den missgynnade skalden berätta förloppet af sitt samtal med Aline, och dess bestämda nekande att tillhöra henne. Att tvinga sin systerdotter till denna förbindelse, afsade hon sig likväl, men försäkrade i vredesmod, att Aline ej skulle få ärfva henne; förr ville hon skänka alltsammans till Suzette.

Hon hade ej förr utsagt dessa ord än poeten gillade hennes tanka med tillägg, att Suzettè verkligen var både vackrare och älskvärdare, att hon intog allas hjertan, och att han uti sitt nästan alltid hade föredragit henne. Att ban visat Aline företrädet, kom deraf, att hon var Tantens nära anhöriga, och att, om hans välgörerska så behagade, vore ban färdig, att med tillbjudandet af sin hand och sitt hjerta försäkra Suzette om de känslor

han verkligen länge hyst för henne. Hon vore honom dubbelt dyrbar, då hon gjort sig förtjent af deras gemensamma beskyddarinnas välvilja, och han hade så länge vändt sig vid det glada hoppet, att tillhöra Tant Rosinas familje-krets, att det nu skulle för mycket smärta honom att öfvergifva det; han vågade derföre bönfalla att den, som en gång gifvit honom så smickrande förhoppningar, täcktes lika godhetsfullt arbeta på deras fullbordan genom denna nya plan, och derigenom ännu mera öka de känslor af tacksamhet och beundran, som evigt skulle fästa honom vid sin vördade välgörerska.

Tant Rosina kom öfverens med sin gunstling, att han borde först en tid närma sig till Suzette och visa henne uppmärksamhet, med ett ord; söka att behaga henne, hvilket Tanten ej tviflade skulle lyckas. — Enligt denna plan, blef flerr Vol-au-nues på en gång Suzettes kurtisör. Han undvek Aline vid alla tillfällen, men deremot såg man honom beständigt vid Suzettes sida; än öfverhopade han henne med det mest utsökta smicker, än spelade han rölen af en känslofull och tyst tillbedjare. Suzette såg med förvåning att den, som förut icke låtsat märka henne, nu en-däst var sysselsatt med hennes person, då han deremot alldeles upphört med den dyrkan han förr uteslutande egnat Aline. Hon kunde ej begripa hvad detta betydde, men då Aline berättat henne, att Tant Rosina, på hans vägnar, emottagit en korg, skrattade båda flickorna tillsammans rätt hjertligt åt den lätthet, hvarmed han tröstade sig öfver en passion, hvilken han med tusende eder bedyrat endast skulle sluta med hans lif. — — Jag vill dock hoppas, att ej alla karlar likna honom i flygtighet, sade Suzette allvarsamt.

— Ah nej! Engelsmännen äro mycket beständiga, sade Aline leende; Du skall ej finna någon ombytlig älskare , min lilla Suzette; det är endast mig, beklagansvärda! som denna olycka drabbar, tillade hon löjligt, med rörande pathos. Men hvad säger din Lörd om den nya

eröfring du gjort?

— Han finner den efterhängsne Po.eten högst besvärlig, och jag tillstår att jag är af samma tanka.

— Det tror jag nog. Kanske inbillar Vol-au-nues sig, att Tanten ger dig en ansenlig hemgift. En försigtig skytt har alltid två strängar på Jia båge, som ordspråket säger, och då han ej148

fick den ena af Tants flickor, är det naturligt att han vänder sig till den andra. Narraktigt vore det, om han äfven der fick en korg; jag vill nästan slå vad att han får den: eller hvad säger du sjelf derom Suzette lilla?

—• Du gissar alldeles rått; jag har ej mera medlidande med poeten än du haft. Han har så mycket besvär att vid alla saker författa romancer eller kupletter, nu borde ban skrifva Elegier öfver sitt dubbla missöde i frieri.

— Den mödan vill jag bespara honom; det är min tur nu, att göra vers öfver denna tilldragelse. Låt se! jag vill en gång försöka mitt snilles förmåga att improvisera:

Aj! aj! Herr VoN au-nues, hvad bitter harm och sorg, Först fick ni af Aline, nu af Suzette en korg!

— Förträffligt min söta. Aline! förträffligt! ännu ett par rader, jag ber!

Till råga på ert qval, vi glättiga och unga Till slut helt uppenbart Er dubbla sorg besjunga.

Nei nu är min poetiska ådra alldeles uttömd— vi måste skona den arma skalden, åtminstone fije denna gängen.

Just som de bada vännerna gycklade som bäst, kom ett bud att kall.» Suzette till tant Ro-— 149 —

sina. Hon infördes i kabinettet, och sedan tant bedt henne sätta sig i soffan, vid hennes sida, började hön vidt Och omständligt ütbroda sig öfver hennes tillgifvenhet för Suzette, den hemgift hon en gång ämnade gifva henne , och hennes önskan att snart se Suzette väl försedd och bo-«att. Sedan ryckte hon fram med sin gunstlings anhållan, och beskref på det ömmaste hans kärlek och sin egen glädje att förena två varelser, hvilka hon båda ansåg som nära anhöriga.

Suzette fortfor att tiga.

— Du svarar mig ej Suzette ?

— Ack min goda Fröken, hvad skall jag svara Er? Jag har att tacka Ert ädelmod för så mycket, jag ville så gerna

uppfylla Edra minsta önskningar , och likväl . , . huru skall jag vågà att yttra min tanka ? Ni skall anse mig otacksam, och detta smärtar mig.

— Förstår jag rätt din mening, Suzette ? är det väl tänkbart, att du skulle förkasta ett sådant anbud, hvilket är vida öfver allt hvad du har skål att hoppas ?

— Hvad som mest väcker min erkänsla är likväl min vördade välgörarinnas omtanka för mitt »ål; jag beklagar endast att jag aldrig kan del»— ISO —

Er fördelaktiga tanka om Herr Yol-au-nues. Jag är ej mägtig att kunna göra honom lycklig; värdes tro mig deruti ! Jag är enkel, okonstlad, anspråkslös och kan ej uppfatta hans värde; vi skulle bada bli olyckliga och af detta skäl beder jag som en ynnest, att Ni ej ålägger mig att svara till hans känslor.

Detta väntade jag mig i sanning icke, någonting ligger doldt derunder. Kanske, min lilla Su<-zette , är du nog oförsigtig att fästa dig vid Lordens artighet? men nej, så obetänksam kan du ej vara. Var öfvertygad, att han har alldeles ingen mening dermed, och aldrig skall tillbjuda dig sin hand.

— Jag vill ej dölja för Er, att han just i gàr afton bad mig om tillstånd, att bos min beskyddarinna anhålla om min hand.

— Han! Lörd Spleenüeld ? detta är verkligen öfverraskande. Menar han uppriktigt med dig, så gör du en ganska lysande lycka, och jag undrar då ej att du afslår den stackars skalden, men det gör mig ondt om den ovärderliga vännen, hvars sällhet jag så gerna velat försäkra.

Lörd Spleenüeld lät just nu anmäla sig. Som tant Rosina visste ändamålet med hans besök,bad hon Suzette stadna qvar, gaf ett formligt samtycke till anhållan, och var den första att omfam-r na och lyckönska det blifvande unga paret. Tanten var nu så hjertlig, så öm, att hon alldeles intog dem, och man gerna vid betraktandet häraf förlät hennes små löjligheter.

Samma morgon afgjorde hon äfven Alines öde, gaf sitt bifall till hennes förening med Eugène Allard, och hade den fägnaden, att för det talrika middagssällskapet presentera sina båda unga vänninnor som förlåfvade. Gratulationer, bålar och skålar faller af sig sjelft.

Men under allt detta var vår Tant likväl för sig sjelf rätt bekymrad, huru hon skulle tillfredsställa Herr Vol-au-nues, som mot aftonen väntades tillbaka från en resa. Hon tog emot honom ensam i sitt kabinett, berättade honom morgonens tilldragelser, bedyrade huril ömt det oroade henne, att ej kunna bereda honom ett lyckligare öde, och försäkrade alt hon alltid för honom skulle hysa samma vänskap, fastän deras planer hade misslyckats.

Poeten visade sig tröstlös, att ej få tillhöra hennes familj, målade så lifligt sin saknad och gränslösa tillgifvenhet för sin välgörarinna, föll— 152 —

skickligt i förtviflan och visste så väl spela sin rö-le, att han öfvertalade Tant Rosina att med sin egen hand gälda de löften, hon gjort honom p^Alines och Suzettes vägnar.

Tre giftermål! utropar läsaren; min Gud, livad den författarinnan måtte vara giftsjuk.

-— Än om hon då redan är gift?

— Då måste hon också vara det ganska lyckligt, efter hon så gerna gifter bort alla andra.

— Aldranädigaste Läsarinnor! ursägten, om jag ej finner denna slutsats så alldeles obestridlig; ehuru jag visst ej har skäl att beklaga mig öfver Hymen för egen räkning, skulle man likval kunna säga att med denna sak förhåller sig på samma sätt, som med en arrestant, hvilken alltid finner det angenämare att hafva flera medfångar.

Yi återkomma nu till Herr Vol-au-nues, som nyss af Tant Rosina erhållit ett förtjusande ja. Utom sig af glädje, föll ban för hennes fötter, ocli inan kan verkligen tro att denna fröjd ej var till-gjord; att bli ägare af Tantens bela förmögenhet, och herre i det hus, det lysande palats, der han förut endast varit en parasit, borde i sanning glädja en fattig poet, som sjelf ägde ingenting, ej ens— 153 —

talangen som skald. Tanten med sina fyratio år på nacken, med alla sina nycker och löjligheter, var väl ett appendix till den stora förmögenheten, cj så alldeles angenämt ooh som Herr Vol-au-nues helst varit förutan, men han tröstade sig deröfver i anseende till den stora beundran hon hyste för honom; den smickrade egenkärleken gjorde, att han fann bojan dräglig.

När Tante Rosina kom tillbaka i Salongen med sin blifvande gemål, syntes hon något brydd, ocli lemnade åt honom att tillkännagifva deras förbindelse för de båda paren. Helt öfverraska-de funno de saken så löjlig, att ett småleende sväfvade till och med kring den mjältsjuka Lordens mun. Med mycken artighet hastade de allesammans att frambära sina lyckönskningar till den goda Tanten, som sjelf anmärkte, att hon åt Frankrikes vittra ära, snillets och talangernas beskydd, ägnade ej allenast sin förmögenhet, utan hela sin varelse, hvilket Herr Vol-au nues fann ganska sublimt, ovanligt och poetiskt. Hennes Brorsöner och Systerdöttrar tyckte deremot, att hennes patriotism kunnat vara mindre nitisk, skrattade litet at Tanten, som åt vitterheten uppoffrade både kropp och själ, och förmodade att hon som— 154 —

ung Fru skulle komma att finna sig mindre lycklig, än som gammal Jungfru.

Och med denna förmodan som Sens moral, nedlägger jag nu min penna (ej ,en holländsk, utan tyvärr en simpel gåspenna, hvilken omständighet torde ägt något inflytande på sjelfva stilen.) Novellen är slut, jag erbjuder mina läsarinnor ett ödmjukt Farväl, önskar att de ej må finna den hälften så platt, som jag finner den sj|elf, och framför allt anhåller om deras goda förord och bemedlande hos den fruktansvärde Recensenten Orvar Odd, att ban täcktes låtsa som han aldrig sett detta mitt opus. Hans qvicka och skämtande Recensioner äro rätt roliga, då det gäller andra författare, blott icke mig sjelf.SMIT BEDRAGER.

I.

Från den lysande Balen hos***ska Ministern återvände Grefve Robert Nordensvärd med sin unga Fru kl. 2 om natten. De ystra appelkasta-de hästarne krummade sig stolt för den präktiga vagnen, och gnistrande stjernor dansade kring deras fötter vid hofvarnes slag mot gatstenarne, be-tjeningens galonerade livrée glänste praktfullt vid lantärnornas sken, men de sistnämndas ljus upplyste äfven vagnens inre tafla och visade, att lyckans afundade Son, midt i skötet af sin förmenta herrlighet, ofta synes mindre belåten än den blygsamme fotgängaren, som lugnt beundrade vagnens förbiflygande prakt.

Trött af dansen, satt den unga sextonåriga Grefvinnan insvept i den zobelbremade sidenkappan, och lutade sig tankfull mot vagnshörnet; oroligt blickade hennes sköna uttrycksfulla öga på Gref-— 156 —

ven, hvilken dyster och stillatigande stirrade obestämdt på de omgifvande föremålen. Grefven var en skön man af omkring tjugofem års ålder, med svart hår och svarta blixtrande ögon, hvars skiftande uttryck gaf tillkänna de häftiga passioner, som lifvade hans eldiga själ. Ägare till ansenliga gods, och prydd med kammarherre-värdighet, hvilken varsedan urminnes tider liksom ett fidei-com-miss uti hans slägt, hade den förgylda nyckeln för honom ej allenast upplåtit de kungliga gemaken, utan äfven don vackra Matbilda T:s hjertkammare. Under de tvänne månaderna sedan deras giftermål hade tiden förflutit i ett beständigt sälllietsrus, och för första gången säg Matbilda nu den älskade Makans panna förmörkad af moln, de ömma kärleksandande uttrycken, de tillbedjande benämningarne uteblifva Och det i dag! just i dag, då hon med den yttersta omsorg sökt att behaga honom, genom en klädsel, hvars lina smak och eleganta enkelhet tillvunnit honne aftonens pris af hela det lysande sällskapet. Hvilken sjelfförnöjd blick kastade hon ej i sin höga toiiett-spegel, och sade vid sig sjelf: i afton skall Robert finna mig vacker! ack ja! han måste finna mig vacker så här! —— 157 —

När han frän en uppvaktning vid Hofvet mötte henne pä Balen, och hon med den lyckliga kärlekens glädjesträlande öga gick emot honom, trodde hon sig äfven läsa i hans den glada förtjusning, hon väntat. Då danson började, hade Grefven mot sin vilja blifvit engagerad vid ett spelbord, och sedan blott ett par minuter visat sig uti salen. Redan då trodde Mathilda sig finna hans utseende alfvarsammare än vanligt, men när han kom att föra henne till vagnen, och hon vänligt tryckte hans hand, besvarade han hennes ömhet blott med ett isande ögonkast, hjelpte henne upp och satte sig bredvid henne, utan att säga ett ord.

Blek och förstummad af bestörtning, var äfven hon ett par minuter utan att tala, men nu kunde kon ej längre tillbakahålla sin oroliga känsla, och med den ömmaste ton frågade hon: Hvarföre är du så tankfull, så tyst, min älskade Robert?

— Kan det verkligen intressera dig att veta? svarade han bittert.

O min Gud! hvilket språkj hvad fattas dig, goda Robert? kan du vara ond på mig, på din Mathilda? svara mig då! für Guds skuld svara mig! annars tror jag, att du icke längre håller af mig.— Gifve Gud! att jag ej gjorde det! då skulle din ombytlighet, din trolöshet ej smärta mig så djupt!

— Ombytlighet! trolöshet! Robert, jag förstår dig ej, och du kan ej mena det så, som du säger. All nej! det är icke, det kan icke vara möjligt!

— Jo, min Grefvinna, det är både sannt och möjligt. —

— Hvad har jag då gjort, som kunnat för-törna dig? Ack i mitt hjerta har icke funnits, och finnes ej, en enda tanka, hvars föremål du ej var, min gode, dyre Robert!

— Ganska väl taladt; ni fruntimmer förstå alltid att lägga edra ord så väl, de klinga så ljuft, så oskyldigt, men olycklig den, som låter dåra sig af edra hala tungor, snart upptäcker han sin villfarelse, då har den korta drömmen redan kostat bonom hans lefnads lugn. —

— Robert! detta är förskräckligt! kanske är du sjuk, du yrar!

— Nej, jag är fullkomligt frisk till kroppen; jag yrar icke, jag irrar mig icke, jag tror blott hvad jag med mina egna ögon sett, med rättmätig fasa och vrede sett.— 159 —

— Sett? O Gud! hvad har du då sett? Säg! för Guds skald säg!

Tror du då, att jag är utan både ögon och begrepp? inbillar du dig, att jag ej såg din utsökta klädsel i dag, ditt muntra lynne, dina uppmuntrande blickar på Baron Ehrenfelt? Såg jag ej huru ofta ban dansade med dig, huru han beständigt omsväfvade dig, gick att hemta din schavl, och slutligen det värsta, det fasligaste af allt, huru du gaf honom den rubin-nålen, som tillhört min ädla moder, och som jag just i morgon skänkte dig, sedan jag med verklig kostnad låtit infatta den uti de vackraste juveler? ja, Mathilda, detta är förskräckligt, hvad har du att svara härpå?

— Ack, Robert, tviflar du till denna grad på min kärlek, min trohet? då är jag djupt olycklig. Gudskelof! jag kan åtminstone rättfärdiga mitt uppförande; du skall, du måste tro mig. För att behaga dig, hade jag valt en kostym, som jag visste du skulle tycka om — Ack! jag gladde mig barnsligt att vinna ditt bifall, och det var orsaken till mitt muntra lynne. Du vet att Baron Ehrenfelt och jag äro uppfödda tillsammans som barn; jag har icke återsett honom sedan vårt bröllopp, och då han sade mig, att jag växt, blifvit vackrare, var— 160 —

den bäst klädda, ack Robert! då fägnade det mig innerligt, just derföre att jag tänkte du skulle äfven tycka, som lian. Af någon annan liade jag ej emottagit dessa complimenter, men af Fredrik Ehrenfelt, hvilken jag alltid ansett som min broder, kunde de ej såra mig; jag vet att han menar väl med oss båda. Hvad rubinnålen angår, fäste jag den i spetsgarneringen på min klädning; vid dansen fastnade min halskedja uti nålen, ryckte den lös och då föll den på golfvet; Baron tog upp nålen, beundrade den, och jag sade honom gladt, att jag just i dag fått denna dyrbara skänk af min älskade Robert. Nålen hade krökt sig något; då Baron rättat böglan, ville han se om udden var skadad, och satte nålen ett ögonblick i sin vest; detta har du törmodligen sett, men han àterlemnade den genast, och jag fäste den på sitt ställe. Om kappan ej hindrade mig, skulle jag visa dig, att den ännu sitter i spetscolleretten.

— Mathilda I talar du sanning? jag ville så gerna tro dig, ty mitt hjerta talar för dig ännu — Om du kunde bedraga mig! O! då finnes hvarken kärlek eller oskuld på jorden! kan jag verkligen lita på dina ord?

— Ja, Robert, du kan tro mig, du kan litapå mina ord, på mitt hjerta, på min innerliga, e-viga kärlek — endast för dig vill jag lefva och dö! du är mitt lifs sol, min glädje, min stolthet, jag har ej en tanka, en känsla, som ej tillhör

dig.

Svartsjukans demon måste vika för dessa varma kärleksfulla försäkringar. Robert slöt sin unga maka i sin famn, och låfvade att förjaga hvarje misstanka, som ville bortskymma hans sällhets ljusa himmel.

Och han menade verkligen hvad han lofvade, då ban såg Mathilda så klart i de tårfyllda ögonen, men på djupet af hans själ låg likväl ett dunkelt tvifvel, som om natten återkom uti oroliga drömmar, och om morgonen förstämde hans lynne och känslor.

II.

Nattlampans flämtande sken sprider sin ljusning uti Mathildas sängkammare. Der ligger den hulda i sin ljufva sömn; helsans rosor öfverdraga de lina kinderna, och långa svarta ögonhår, som belransa de slutna ögonlåcken, upphöja ännu mera den liljehvita pannan, den blomstrande kinden. Ett leende tyckes hvila på hennes purpurläppar,— 162 —

och ge tillkänna att glada drömmar föresväfva hennes fantasi, under det att en halft förtorkad tàr, som ännu glänser på kinden, erinrar att hon vid insomnandet fällt några smärtande tårar öfver sin makas orättvisa misstankar. Den ena handen hvilar under hennes hufvud, den andra är sluten omkring en liten medäillon med Roberts porträtt, hvilket hänger uti en fin kedja omkring den svan-hvita, välbildade halsen, och sängens ljusröda sidengardiner kasta ett svagt rosenskimmer på den hvita nattdrägten och den älskliga slummerskan.

På ett trappsteg upp till sängen stå de hvita sidenskorna sedan gårdagens dans; hvilken liten söt sko! Sjelfva Gudinnan Venus ägde ej en tåc-kare fot. På soffan ligger ännu den lätta hvita florsklädningen med sin garnering af blåklint ocb guldax — sjelfva Gudinnan Ceres kunde afundas denna smakfulla drägt. Se här emellan fenstren står ett utsökt toilettbord, med allt sitt rika tillbehör, omsväfvadt af ett lätt drapperi af ljusrödt silfverblommigt flor. Der ligga de små handskarne med sin svandunskant; de kunde nyttjas af ett barn; hvilken fin hand! På ett litet förgyldt nålfat ligga armbanden med sina juveliåsar — och ringarne — ack! de små söta ringarne! — dra halft— 163 —

förvissnade bouquettens ombindning bar lossnat

— blommorna ligga strödda pä det ena hörnet af toiletten — hvilken skön camelia! — en reseda, en törnrosknopp, ännu har den bibehållit sin friskhet — se här, på en mindre ask af kristall, den olyckliga rubinnålen, som äfven vid nattlampans slien kastar blixtrande strålar — ligg der, lumpna prydnad! som varit en orsak till Mathildas första tårar — ligg der, rodnande, men af blygsel, att du stört bennes glada villa om en fullkomlig, orubblig sällhet.

Men, hvad är det jag hör? — det bullrar •— det prasslar —någonting rörer sig derborta i vrån

— tyst! det är en råtta — se huru fort hon kilar öfver golfvet — nu stadnar hon vädrande kring lampan — jag tror hon äter, stackars kräk! man har spillt litet olja bredvid lampan — hon håller sin lilla måltid — se der kommer ännu en kamrat, och ännu en

— tre råttor ! — de nalkas toiletten — den första har redan hunnit upp — hon nosar på den Fransyska pomadburken — det smakar bra, tror jag — hon springer omkring — nu komma de andra tvänne — hvilket herrligt fynd! der finna de ett par carameller: se huru de skafva och gnaga! — tror ni att den vackra handen lade dem— 164 —

der just ät er, ni snåla? uu börja de att draga omkring de nätta, vackra ringarne på bordet — se de nalkas juvelnälen — den lyser dem i ögonen — ja rigtigt! — de släpa den med sigj nu faller den af bordet på golfvet — Matbilda rör sig något vid bullret häraf — men bon drömmer om sin Robert, att han är glad, att hon är lycklig. Åh! då vaknar hon ej — råttorna må fritt stjäla bort rubinnålen, livad nöje skänker nålen i jemnförelse med den glada drömmen?

De tjufagtiga! se huru de släpa, huru de draga, nu har det lyckats dem att få det dyrbara, smycket ned uti

råtthålet; ännu synes en skymt deraf — de arbeta på nytt — nu år den försvunnen, borta! — hvad skall Mathilda i morgon svara sin man, då han kanske under någon förevändning begär att se nälen? hvar skall hon finna den? och ändå värre, hvar skall hon finna någon ursägt? Olyckliga Mathilda! det lyckades dig blott att skingra det första molnet, för att sedan se en mörkare storm sammandragas öfver ditt vackra hufvud!— 165 —

III.

Middagssolen blänkte redan på de spegelklara Salonfenstren och bestrålade det yppiga caffebor-det, der Grefve Nordensvärd och hans unga Grefvinna sutto förtroligt bredvid hvarandra att intaga sin frukost. I smakfull morgondrägt, bländande af fägring och glädje, var Mathilda sysselsatt att servera sin man; det var Venus, som serverade Mars. Men Mars såg ej fullkomligt lycklig ut; lian påminte sig kanske kärleksgudinnans flygtig-het, ty ban kastade ofta en tvekande blick pä den sköna värdinnan. Men som en lätt sky skingras för solens stråle, så försvann likväl misstroendet småningom utur hans hjerta, vid de hjertliga ord, de ömma blickar, Mathilda slösade på sin Robert; glättigheten, förtroendet eldades alltmera under deras lifliga samtal, och snart återstod ej en gång i minnet aftonens misshällighet: allt var förlåtet, allt var glömdt, lika lyckliga, som på sjelfva bröllopps-dagen, sågo de endast en leende framtid, en hel lefnad af sällhet, hvars rosenskimmer ingen sorglig aning förmädde genomtränga.

Salongsdörrarna öppnas, ocb nu inträdde Grefvens syster, Friherrinnan Silfverstrahl, med sin man.— 166 —

De hade varit hindrade att bevista balen föregående aftonen, och beslöto att under förmiddagspromenaden besöka Nordensvärd och Mathilda, föl att af dem få höra något om festiviteten. På vägen hade dera9 nyfikenhet likväl redan blifvit stillad, emedan de träffat några bekanta unga herrar, hvilka följde med dem att göra sin uppvaktning lios den unga Grefvinnan.

Friherrinnan Silfver strahl. God morgon, min bästa Mathilda! huru mår du efter Balen i går?

Baron Silfverstrahl. Den frågan är nästan öfverflödig, min lilla Svägerska ser så blomstrande ut, att dansen ej tyckes ha lemnat den minsta trötthet qvar.

Grefven. Du har rätt Herman, Mathilda ser verkligen i dag frisk och blomstrande ut, som sjelfva rosen.

Friherrinnan. Nå, min Gud! hvilken artighet! det kan man kalla ett mönster för ägta männer, min Bror. —

Grefven. Jag talar ju endast sanning, min Syster.

Lieutenant Lejonklo. Grefven är lycklig, som får uttala den!— 167 —

! . Hofjunkar Wippenstjerna. Ja, ja, fransyska | Ordspråket säger ju: toutes les verités ne sont pas i ionnes d dire, ha!, ha!

Baron Silfverstrahl. Apropos! var Värdinnan älskvärd, och gjorde les honneures med värdighet?

Mathilda. Jag tyckte verkligen, att hon var

[rätt förekommande.

i i l i

Hofjwikar Wippenstjerna. Ack! det är idel B-odhet af Er, min Nådiga Grefvinna; hon föreföll |:aig skäligen tafatt, och ofta rätt brydd med sin |.jilla person. Nå, nå! man säger, att hennes man I ifrån en ringa värdshusflicka upphöjt henne till i Ambassadrice; ett luftsprång, hvarvid det ej är underligt, om hon svindlar något, åtminstone att bör-a med; ty de der Fruntimmerna blifva snart så hemmastadde, att de äta ur handen, som man iäger.

Lieutenant Lejonklo. Att hon är rätt vacker, kan man åtminstone intet neka henne.

Hofjunkaren. Chacun d son gout, det måste

ag säga.

Friherrinnan. Ett mycket alldagligt ansigte iar hon, figuren utan grace och hennes sätt att iläda sig abominabelt.

Hofjunkaren. Alldeles abominabelt; Friherrinnan slår spiken pä hufvudet med sin vanliga sagacité. I går afton såg Ambassadricen, med alla sina fladdrande plymer, snarare ut som en flygan à o Mercurius, än som une femme comme il fant, Nej, men ville man se en Dam, som var charmant klädd i går, så bör man först nämna en liten alldeles förtjusande Ceres. Om Gudinnan velat strö ut en eller två af sina blåklintblommor, hade man fått se hela personalen af danseurer täfla om att uppfånga dem. —

Grefven. Jag tackar på min hustrus vägnar för complimenten, men jag fann ej hennes kostym vacker i går.

Grefvinnan. Jag hade likväl valt precis dina färgor, och trodde att de skulle behaga dig.

Grefven. Blått och gult är Svenska färgorna i allmänhet.

Lieutenant Lejonklo. Det är första Gardets färgor också, om vi vågade smickra oss med en åtanka af Grefvinnan.

Hofjunkaren. Det såg veikligen ut, min nådiga Grefvinna, som den unga Baron Ehrenfelt röjde något anspråk i det fallet.

Boron Ehrenfelt och jag äro uppfödda till-ammans som barn, svarade Mathilda, och en lätt odnod ökade rosorna pä iiennes kinder; jag bar j sett honom på ett halft år, han hade derföre nu varsnade tion Grejens blick, sora var skarpt asiad på henne) m;ckel att säga — alt fråga — Hofjunkaren. Qw sexcuse, saccuse, min nådiga Grefvinna; ha! ha! hu! man skulle alltid hafva ycket att säga Er, om man vågade, som ban.

Baron Silfverstrahl. En barndomsvän med aron Ehrenfclts utseende är en farlig vän, min illa svägerska.

Grefvinnan. Icke för mig åtminstone, sade hon med glad och oskyldig mine, och Grefvens ansigte ljusnade något

Hofjunkaren. Derom är jag fullt öfvertygad, min nådiga Grefvinna, och raiUerie à part, ville jag endast plåga den lycklige Grefven, som anser sig så Säker under hymens och kärlekens E^id. Hade jag rätt min nådiga?

Grefvinnan. Det är aldrig rätt alt vilja plåga någon. —

Friherrinnan. Det gifves ingen regel utan Undantag, och du är alldeles för beskedlig, min

söta Mathilda; en liten smula elakhet skadar ej ibland, i synnerhet emot de så souveraina ägta männen.

Hofjunkaren. Jag delar fullkomligt Friherrinnans mulisieusa åsigter, vive 1'Espiegleris! man skalle dö af ledsnad, om bela verlden beständigt vore beskedlig, och att ensam vara beskedlig bland de elaka, blef i längd odrägligt: il faut hurler avee les loups.

Lieutenant Lejonklo. Hofjunkaren förklarat isåledes att ban tillbör de elaka?

Friherrinnan. Alldeles icke; jag måste taga Hofjunkarens försvar, och anser honom snarare höra till de oskadligas antal, tillade hon med fint leende.

Hofjunkaren. Mille pardons! min nådiga Friherrinna, men det hade smickrat mig mera, om ni behagat räkna mig ibland de farligas. Apropos! observerade Caron på Balen i går afton den muntra Hofmarskalkens länga samtal med Gene-ralskan T ... ? '

Baron Silfoerstrahl. Ah ja; det undgick troligen ingens uppmärksamhet, utom sjelfva Generalens.Hofjunkaren. Ha', ha! ha! il est si honhomme! ban är just ott exempel af ägta männers tålanfod.

IJeutenant Lejonklo. Hofmarskalken och han tycktes vara de bästa vänner i verlden, och uppgjorde en lustresa tillsammans för morgondagen, till Drottningholm.

Hofjunkaren. Hal ha! jag förmodar att Generalskan är med af partiet? n'est-ce pas?

Lieulenant Lejonklo. (Satiriskt) Det är ju belt naturligt, hon reser med sin man; derom är intet att säga.

i.

Friherrinnan. De stackars männen få i dag uppbära bela <le unga herrarnes goda lynne, tycker jag.

1 Grefven. Om du åtager dig deras försvar, min syster, så lofva mig först, att det blir uppriktigare, än när du nyss uppträdde som Hofj&n-karens advokat.

Baron. Hennes löfte tjenar till ingenting i det fallet, min Bror, ty hon brukar aldrig hälla sina löften. — '"•

Friherrinnan. Vacker beskyllning af en man! Hvad hur jag sagt om den sorten folk? äro de ej siktigt afskyvärda ibland? eller hur Mathilda?— 172 —

Grefvinnan. Jag är af alldeles motsatt tanka, min söta Louise.

Friherrinnan. Motsatt tanka! min Gud! du år olijelplig; du liar ej den minsta Esprit de corps.

Man skrattade, man skämtade, ocli Mathilda omtalade för sin svägerska den prägtiga gäfva hon fält, samt beskref nålen, tacksamt berömmande sin mans fiikostigliel.

Friherrinnan ville se smycket, och Grefven bad sin fru alt visa det.

— Alllför gerna! svarade Mathilda och gick at' hemta nålen, som hon viste sig hafva lagt på toi-lettbordet med de andra nippema. Ilon sökte förgäfves öfverallt, ref upp och ned på alla dyrbarheterna, men nålen var och blef försvunnen.

Hennes Kammarjungfru, sysselsatt att släda i xummet, hjelpte henne att genomse aftonens prydnader, men kunde ej erinra sig, om hon sett Grefvinnan återkomma med nålen eller ej, och trodde den kunde vara tappad i vagnen.

Grefvinnan sjelf deremot påstod, tryggt alt hon sjelf tagit af sig nålen, och lagt den på lilla Jcristallasken.

Emedlertid dröjde Mafhildäs återkomst noj länge, fur att åierväcka Grefvens illa besegrade

misstankar, och han skyndade in i sängkammaren for att se hvad som var orsaken till hennes dröjsmål. Redan genom den halfüppna dörren hörde |inn hennes samtal med Kammarjungfrun, och som en blixt llög den tankan genom hans själ, att Mathilda verkligen gifvit nålen åt Caron Ehrenfel, och således aldrig haft den med sig hem, oagtadt hennes försäkringar och tårar vid aftonens uppträde.

Finnes icko nålen, Mathilda? frågade han häftigt och blodet rusade åt hufvudet, uppsvällde ådrorna i hans panna, och färgade kinderna högröda.

— Nej, goda Robert, jag hittar den icke; det är obegripligt! jag minnes så väl att jag just lade den här; svarade Mathilda försagd och visade den ";lla asken.

— Och du vet ej, hvar den är? inföll Grefven med föriäriig röst.

— Ack! jag vet det ej, goda Robert, jag skal!

..söka bälire.

— Mon jag vet det, jag! O! jag vet det mer än väl! jag säg ja, når du gaf den åt honom, den förmätne! jag ville ej tio min syn, när du försäkrade om din oskuld —- men nu! nu falla fjellen

•

från mina ögon — trolösa! jag är bedragen! grufligt bedragen!

—. O! himmel! kan du så misskänna mig Robert, min älskade Robert, jag är oskyldig! vid Gud! jag är oskyldig!

— Ovärdiga! du gäckar både Otid och menniskor! jag tror dig ej mera — jag afskyr dig! jag hatar dig!

Mathilda bleknade atllt mera —- hon darrar —* hennes späda gestalt vacklar, och hon faller afdånad uti sin kammarjungfrus armar.

IV.

Uti ett ödsligt rum på nedra botten i samma hus, som den rika Grefven bodde, satt Juden Aron Isak framför sin eldbrasa i skymningen, makade bönderne och värmde sin magra, hopkrumpna figur, under det ban uppgjorde kalkyler öfver dagens vinst,

Lät se! bortschakret ett par oägte Örhängen, an den smucke Fru här in gaten — verdient ungefärlich 6 Riksthaler — lånt den Kunglig Se-creter 50 Rdr Banco, mot en kleine doticeur af 20 Riksthaler — durch ärlik byte, en gammet ljusstake vom solf, mot en plàter-stake in neuest— 175 —

facon, verdient circa 10 Riksthaler — Versichert der Junge Baron Ehrenfelt at in morgentage ver-sträcku honom SOO Riksthaler Banco, notabene med 25 procents intresse und en passende dou-cenr— gårnoch an vor denne tag — hoppas besser an morgen — Anna Stina! gifmichat äte— hvad du kan hafve — likmycket etwas!

— Ja, kära Herre, här finnes sannerligen aldrig någonting annat än potatis, ty del gamla stek-benet bar herrn så länge gnagit på, att der ej fanns en smula qvar åt kalten. —

— liar du overstândige mensch gifvit det sche-ne stekben åt katten ?

Ja vist, katten ville intet en gång hafva det

— Aldrig kan jag läre dig hushålle — du ver-spiller allt hvad jag bringer in lianset — gif mig noch den potatis — man kan ganz wohi lefve deraf

Nu satte den gamle sig på en pall nära elden, for att vid dess sken kunna skala sin potatis, och bespara kostnaden att upptända ljus, men måste i hvart ögonblick kasta en sticka på elden, eller laga om den, för att kunna se. När måltiden var slutad och ban tändt ljuset, för att skrifva in dagens affairer i sina böcker, ställde lian eldtången åter i kakelungsvrån bakom muren, men— 1"S —

Kände dervid att tången stötte emot någonting. Gubben lyste och fann till sin obeskrifliga glädje den dyrbara Rubin-nälen, något nedsmutsad af dam och ler, hvilken rättorna neddragit frän ölVe Våningen och fcirmodligen ämnat att föra till nå-* got förvar, i sina under gollvet befintliga minor, men troligen genom buller blifvit afbrutna i förrättningen.

Aron höll nålen vid ljuset — Jak vill scliwe-re pä att det är en verklich agte Rubin 1 -schene juvelerl — schall min själ verdiene vackre penger på dieser raritet — kan doch inlet verstehen wie den klenod kunnat komme hitldas fet unmöglich at begripe! — Annesiina! har nå-geii fremder mensch varit här?

— Nej det kan väf Herrn veta, när ban sjelf alltid har med sig nyckeln till kammaren, ss jag •aldrig får titta åt gatan, utan vara i det gamla köket bela (lagen. —

•— Tliet är till din nytte, lille barn, kan du verstehen — om du gaper på gaten så versum-mer du din arbeit. —

— Så stygg herrn kan vara likväl! jag kunde väl begripa att Herrn hade nägon uträkning dervid — nu kan Herrn trösta sig med att jag leds— 177 —

ihjäl i den här tystheten, ty i köket hör man ingen menniska röra sig — rättorna är det enda jag hör och ser här, och de dansa också fritt omkring golf och väggar.

— Räf ter, Sägen sie? viser det sig ràtter här om ljuse tagen?

— Ja, både dag och natt hälla de sin dans

här.

— Ja så! das ist gut! lägg dig nu in ruhe, barn lille, gutenacht!

När Aron åter befann sig ensam, putsade han nålen ren, och gissade fullkomligt till sanningen, då li.n trodde attraitorna dragit ned smycket Iran öfra våningen, hvarest ban visste alt den unga Grefvinnan redan öfver älta dagar legat eländigt sjuk. Att lian ej kunde förmå sig återlemna nålen., skall visst ej förundra någon, som känner

den menskliga egennyttan i allmänhet, och den giriges i synnerhet, han beslöt derföre att ej visa nålen lör Annastina (som likväl genom den öppna dörren sett honom göra fyndet, utan att i sin unga tanklöshet just fästa någon särdeles vigt dervid), noga vakta sig att göra förfrågningar om densamma i öfra vaningen, och slutligen att göra sig af medden, på det sült, att han förmådde Baron Ehrenfelt, när han kom för att hemta penningarne, att emottaga nålen, i stället för en tredjedel af den utlofvade summans värde.

Med dessa fromma föresattser anbefalde han sin själ sill Abrahams, Isaks och Jacobs Gud, och gick ganska förnöjd till hvila, i hopp att följande dagen göra en både lycklig och skicklig affaire.

V.

Klockan är tolf på natten; lampan sprider ett svagt sken kring rummet. Blek som en af Byströms sköna marmorbilder, tigger Mathilda der, en fullkomlig motsatts till sängens fjusröda omhän-gen och de lekande Amoriner, korrstraärns pensel föreställt sa lifligt pa alkovens sidor. Nästan o-märkligt hörer man då och då ett sagta andedrag af den sjuka, som äfven i den dödsdvala, hvaruti hon är försänkt, änrrit visar en intagande anblick. Dé långa kastaniebruna flätorna ligga nedfallna öfver hannes hufvudgärd, och elt outsägligt uttryck af lugn hvilar öfver hennes bleka anlete. Så skulle jag föreställa mig en slumrande engel, om eng" lame kunna slumra.I en ländsto! vid sången sitter Grefven, nästan lika förbleknad, som Matbilda, med ögonen fästade på henne, och händerna sammanknäppta till bön.

Doctorn har förklarat, att den Iethargiska sömnen är en crisis i sjukdomen, att Grefvinnan antingen skall vakna inom några timmar, då ban nästan vägar att ansvara lör hennes lif, eller ockiå att hennes Ande just under denna sömn skall å-tergä till en sällare verld, till den englarena makans rätta hemland.

Hvilken förfärlig ovisshet! huru olidligt smäst-sam denna förbidan!

Pä något afstånd från sängen står Doctorn, uppmärksamt betraktande den sjuka; ban håller sin kläcka i handen odi sei stundom derpå. Räknar han de återstående minuterne af hennes unga lif? vägar ban uträkna secunden, på hvilken lifvets och dödens herre skall afgilva sitt allsmäg-tiga utslag? eller täljer ban tidens förlängning emellan de allt svagare och svagare andedragen? — Jag vet del icke — hvem vägar bestämma den oändliga ömhetens tankegäng? endast det allseende ögat genomskådar deras förutseende magt, deras oändlighet, deras underbara kraft, eller om du— 180 —

så vill, inser deras inskränkning, deras oförmåga, deras irringar.

Den erfarne Läkaren, den redlige vännen hade ända från Matliildas barndom varit hennes Doctor, omsorgsfullt vårdat hennes helsa, fägnat sig åt den späda knoppens utveckling, gladt sig at den blomstrande rosen, som nu låg dnr förbleknad, en bild af det skönas, det herrligas vansklighet, de jordiska förhoppningarnas opålitliga fröjd.

Med en faders oro betraktade ban henne o-aflåtligt; ett djupt bekymmer målades uti lians ansigte; orörlig, och liksom förstenad, har han redan länge i samma ställning fortsatt sitt betraktande — men hans biick lifvas hastigt — ban nalkas sängen — Mathilda gör en rörelse — en lätt suck böjer hennes bröst — långsamt slår hon upp ögonen, ser sig omkring, men tillsluter genast sitt matta öga — Var det hennes sista suck? hennes afskedsblick till lifvet?

Grefven reser sig från stolen! Doctor n håller honom tillbaka: tystnad! intet ett ord, intet en rörelse! säger han belt sagta. En lycklig natur har segrat — hon är räddad, men faran är ännu icke förbi; den minsta sinnesrörelse och hon är förlorad, låtom oss byta plats.Nil föror han Grefven sagta til! en annan si-? da af rummet, der han utan att vara sedd, sjelf lan se allt, som tilldrager sig. Robert sätter sig uti ett soffhörn, han lyfter sin blick mot himlen, lian sammanknäpper sina händer, och hans lidan {+-+} de hjerta försmälter i en öm tacksägelse, en brinnande bön, för den maka, som han väl äi.nu kanske misskänner, men ändå älskar med den lifligaste passion.

Nu tyckes Mathilda med låg röst tala några ord, och Doctorn ger henne elt läkemedel, som hon emottager med en tacksam blick på sin gamla vän. Han fattar sagta hennes hand, och känner på pulsen, vänder sig åt Grefven med en förnöjd åtbörd, en glad nickning, men alltid varnande med fingret alt ej visa sig.

Den sjuka tyckes äter slumra, och Läkaren tar sin plats i fåtöljen vid sängfolen. En djup tystnad råder i rummet, och Esculapii son öfverlemnar sig åt en ögonblicklig hvila. Grefven kan ej njuta den, hans hjerta är så fullt, hans nyfödda glädje är ännu blandad med ovisshetens qval, han lyssnar ännu osäker till hvarje andedrag; men lian hör något röra sig i rummet, han påminner sig dunkelt att ban äfven de föregående näiter-— 1S2 —

na, sora lian genomvakat, hört någonting dylikt; i sin förtviflan hade han föga gifvit akt derpå; nu deremot fäster det mera hans uppmärksamhet — bullret höres åter; det liknar en sagla skafriing; just från todett-bordet kommer det — ban rigtar sin forskande blick dilåt, och upptäcker snart en rätta, sora springer omkring emellan toileitaskarne, gnager på hvarjehanda saker, biler slutligen uti en liten guldring, och kilar ned ifrån toiletten med ringen uti munnen. Hon springer hastigt öfver golfvet och skyndar sig bort genom ett råtthål i vrån.

Förundrad går Grefven mycket tyst till toiletten, och ser der tydliga spär af de fyrfotade hus-tjufvarnes härjande; flera ringar fattas af dem, som vanligen lågo der.

— O! min Gudi skulle Rubin-nålen kunnat försvinna på samma sätt? skulle hon vara oskyldig? Ack! ja! hon är oskyldig! och detta är en vink af försynen att uppdaga hennes oskuld.

Han smyger sagta till vrån, känner sig före varsamt, och finner utan svårighet uti råtthålet den neddragna ringen, tillika med en förgyld tränål, hvilken han äfven förr sett på sin hustrus toilett. Rubin-nålen linnes der likväl icke, men— 183 —

den kan ju långt förut vara släpad längsrø in under golfvet. En Gud inger honom denna tanka, sora sprider klarhet ät hans öfvertygelse, lugn åt lians själ, och helgonglorian omkring den slumrande Mathildas hufvud.

VI.

Ett ordspråk säger att lyckan aldrig kommer ensam, och det har rätt. Lyckans Gudinna är troligen, lika som vi menniskor, ett vanans djur, ocli dit hon en gång riglar sin gäng, dit älskar hon att återvända; instinktmässigt promenerar hon länge dit, emedan det är besvärligt att uppsöka nya föremål, nya trakter, och göra nya bekantskaper; som Qnner, kanske som jag och mänga andra, att de nya bekantskaperna äro föga roliga, och sällan löna mödan.

Det må nu vera med lyckan och hennes små nycker huru som helst, men Grefve Nordensväid hade ej allenast upptäckt en möjlighet att rättfärdiga sin Mathildas uppförande, ban hade äfven den glädjen att se henne inom några dagar sä betydligt förbättrad, att lian på hennes enträgna böner kunde lemna sjukrummet och gå ut att hemta frisk luft.— 184 —

Med nöje besökte ban äter sin favoritprome--nad, de åldriga lummiga Alléerna vid Carl Xllhdes Torg, med (deras sköna utsigt åt strömmen, Slottet, Logården och Strömparterren. Hans öga följde med välbehag folklivimlet och de talrika equipager-nas fart, som förde sina rika egare till Blasieholmens palatser, skeppsholmens och Castellholmens skuggor, Ladugårdslandets vackra malmgårdar, eller Djurgårdens tjusande trakter. Men hvad som alltid mest fägnade honom, var den intagande anblicken af glada barn-grupper, som lekte under de gamla trädens svalkande skydd. Deras okonstlade glädje, deras yra skämt, deras läila sätt att göra bekantskap, deras förtrolighet och smä skälmstycken, äfven deras små sirider, så snart bilagda, så utan agg förgätna, denna förtjusande och skiftande tafla kan stundom försona sjelfva misan-tropen med det menskliga lifvet.

Under det all Grefven på en bänk betraktande öfverlemnade sig åt hela rörligheten af barndomens älskliga lekar, helsade ban flera bekanta bland de förbigående, hvilka med mycket deltagande underrättade sig om den unga Grefvinnans helsa.

Jbland dessa befann sig äfven Baron Ehrenfelt. Grefven, som i följd af sina förra misstan-— 185 —

kar, fann inom sig alt lian hade en rättvisa att godtgöra emot Mathildas barndomsvän, nekades förtroligt till Baron, fattade hans h; iul och i>ehv;i-rade vänskapligt hans frågor om ilen kära sjuk— lingen. Midt under (leila Suiut.il, ui;r U.iron lih-reinells deltagande, n[prikiiga väsende och redliga blick, tillvunnit sig Grefvens fullkomliga förtroende, drager sig den sistnämnde bcslürt tillbaka, med ögat beständigt fästadt pä samma ställe,

och rosorna, som försvinna från hans hy, efterträdas af en hemsk blekhet. Hvad ser ban dä? Hvad kan orsaka denna tilltagande rörelse? — Den olyckliga Piubin-nälen siiier strålande i de fina vecken af det linne, som synes innanför Barons blommiga snnimetsvest. Alla svarlsjtikans furier, alla den svarta mnsiankans pi!ar rasa inom Grefvens bröstj han kan oj tiMbakakåila sitt raseri; med obetvingad hafiighcl, med dundrande stämina ulrdp han:

— Hvar har ni falt detta smycke? Det är Mathildas! O min Gudi hon har gifvit Er det! ti'la-de han, och slog sig förtviflad för den bleka pannan.

Herr Grefve, svarade Baron lugnt, jag vill ur-sägta hvad ni i ett ögonblick af öfverraskning til-— 186 —

låtit Er alt yttra, kanske något obetänksamt; både Jör Er egen skuld och Grefvinnans, vill jag ej ens törsta Er mening. Jag kan deremot försäkra vid min heder, och då måste ni tro mina ord, att jag alldeles icke af Grefvinnan fått denna bröstnål, ehuru jag medger att jag sett henne äga en alldeles dylik.

— Är det väl möjligt? huru skall jag förklara detta? deri rubin-nålen, jag gaf min hustru, är i dessa dagar försvunnen.

.— Då skulle jag vara färdig att tro det man stulit den, ty jag har just köpt detta smycke af en Jude, som bor precist i samma hus, som Grefven. För att bevisa sanningen af hvad jag säger, ber jag Grefven göra mig den äran att stiga upp ett ögonblick i mina rum, då jag skall visa svart på hvitt i denna sak, genom afhandlingen med Juden, der nålen är upptagen till ett värde af 266 R:dr 32 sk.

Till hälften lugnad af Barons öppenhjertiga och kallblodiga försäkran, följde Grefven med till hans nära belägna boning, der han blef fullkJin-ligt öfvertygad om sin orättvisa beskyllning, sina förolämpande och oförtjenta misstankar. Han bad Baron uppriktigt om tillgift, som denne ädelt be-— 1S7 —

"viljade," och bada öfverenskommo att gemensamt arbeta på Judens fällande, till hvilken de nu åtföljdes.

Den värde Israelilen lät sig alldeles icke bekomma, alt man gjorde honom artiga förfrågningar, och svarade alltid, att ban haft i commission att sälja Piubin-nälen af seine Brüder in Hamburg, nien kunde icke i en hast erindra sig vid hvad tid, eller på hvad sätt ban fått sig nälen tillsänd, hvilket ban också förmodade på intet vis kunde intressire die gnädigste Herren.

Men de Nådiga Herrarne låto ej afspisa sig härmed. Annastina blef inkallad och åtspord om Lon sett sin husbonde äga den dyrbara nälen länge?

Den har jag minsann aldrig sett honom ha förut; men om jag intet bedrar mig, så var det just deri der grannlåten, som jag såg Herrn draga fram ur spisvrån med eldskyffeln för några dagar sedan. Jag stod just i dörren då, och som jag såg att Herrn ville dölja den, blef jag just nyfiken att se hvad det var, sä att jag genom nyckelhålet lurade ut saken och såg huru Herrn putsade och torkade nålen ren.— 1S8 —

Grefven forüljdc nu, lniru han sett råttor draga ned från Toiletten en ring i vrån, och äfven i råithålet funnit en silfvortrànål. Grefvinnans rum var beläget alldeles midt öfver Judens, och man insåg nu klart, alt det var på sauima sät rubin-nålon kommit i Judens egennyttiga klor. Vid hotelsen alt skicka efter Polisbeljeningen, då ransakning och fängelse visade sig i perspec-tif, lät den stora Öfversle-prcslens namne, Herr A-ron ändtligen beqväma sig till en slags bekännelse, och åtnöja sig med 25 F.:dr i biitelön, hvaremot han måste ersätta den bristande tredjedelen i lånesumman till ßaronen. Sålunda slutades saken i godo, men som vid do rikas transaktioner de ringare olta få vidkännas följderna deraf, fick Annesiiüa den "lügenhnfiige Monsch, den dumma -praimai.eiv.ke," genast slit afsked, hvarmed hon alldeles icke fann sig missbelåten.

Ait Grefven ömt ångrade och erkände det nvssiag ban bogfüt emot. sin Mathilda, kan man väl ti' 'sa, och huru lycklig bon fann sig alt haf-v.i en oiönäit att förlåta sin Robert:, som deie-mot ganska uppiiuiigt lofvade henne, att alllid påminna sig huru lätt Skcnci bedrager, att aldrig misstänka henne, och att i dylika fall aldrig tro— 189 —y

ens sina egna ögon. I sanning förmånüga och sällsynta löften för en ung Fru att erhålla. Huruvida Mathilda

förstod att skickligt begagna dem, är en sak, som alldeles icke finnes antecknad uti denna Novellens urkunder, och hvilken man öfverlemnar till Läsarens egen inbillningsförmåga.GÅTORNA

a£ *******

Ingenting år obohagligare på resor, ån att vänta på hästar; man fordrar alt då resan är dyr, bör den åtminstone gå så fort och så beqvämt, som möjligt. Otåligheten att komma fram, de föga trefliga gästgifvaregårdarna, sysslolösheten, aili detta bidrager att göra timmarne dubbelt långa. Detta erfor jag förliden sommar på en resa till Stockholm, då jag vid ankomsten till ***by gästgifvaregård af hällkarlen erhöll den domen att ej förrän klockan sex få hästar. Stället var fult, ett fint duggregn föll hela dagen, utsigten från salsfenstret, der jag satt, sträckte sig endast öfver den inbygda, trånga och orena gården, der ingen menniska visade sig; allt var tyst och ödsligt: blott en moder af dessa fula djur, som man ej gerna nämner, gick grymtande öfver gården med en— 191 —

halmtapp uti munnen, åtföljd af sina' nio skrikande ungar. På sophögen stod en hönstupp, krafsande och sprättande omkring sig; de lyckliga fynd, : lian gjorde, behöll ban dock ej egoistiskt för sin egen näbb, utan hembjöd dem med den utsöktaste franska belefvenhet ät sina kacklande sulta-ninnor. Under det jag gäspande gjorde, mina sinnrika reflexioner öfver kärlekens magt hos den be-fjedrade sultanen, hörde jag rullandet af en vagn, som i sträckt galopp körde in på gården: det var en suflettvagn med trenne Herrar uti. —

De lüddriga hästarne stodo flämtande framför trappan, och skjutsbonden torkade omsorgsfullt deras hufvuden med sitt räckskjört. En lång mi-; litär steg utur vagnen och ropade: Hållkarl! ett |par hästar genast! "men hållkarlen gjorde honom samma förklaring som mig, hvaröfver den un-j ge krigshjelten med några kraftiga eder betygade | sitt missnöje. Emedlertid hade hans båda reskam-! rater stigit utur vagnen. Den ene, som var civilt klädd, och såg ut som en Kongl. Sekreterare, började genast anföra en förordning, enligt hvilken hållkarlen vore pligtig, att genast skaffa skjuts, och | hotade med Landshöldingeembetet; den tredje der-j emot lofvade drickspenningar, och lyckades genom— 192 —

sitt mode-nia parti-, åtminstone sa till vida, att liåll-kndcn villij lofvade föröka, om det var möjligt att anskalia hr.slar.

En olycka, som delas af andra, förlorar alltid hälften af sin tyngd. Jag kände mig genast vid bättre lynne, dä jag säg de trenne resande, som med m;;; skulle undergå samma missöde att vänta.

Ofiicem inträdde först. Det var en läng, smärt ligui, med ett Öppet vacker t ansigte, och någonting siolt i sin luillning, som man kunde taga för högmod; den vackra husaruniformen klädde honom mycket väl, och man såg si t han visste det sjeif. Den civila Ilcrrn var lilen till växten, klen, med fina anletsdrag, och en spetsig uppnäsa, som gaf honom ett hvas.-t och sjclikärt utseende. Han sysselsatte sig vid inträdet, att med sin rosiga silkesnäsduk putsa bo i en damfläck på den lina glänsande öfveiräcken, under det han sagta gnolade den bekanta airen utur Robert af Normandie: lycka kom! var mig bevågen etc. etc.; sist inkom den tredje Herrn, som vai längre och fylligare än de bäda andra, tians rika, blonda hår föll i naturliga låckar kring del ungdomliga, blomstrande ansigtet, hvarutur ett par klara blå ögon blickade så uttrycksfullt. Det var lios honom någontingpä en gäng manligt, gladt och oskuldsfullt, som interesserade. Kindernas höga rosenfärg och läpparnas vackra korall gåfvo honom utseende af sjelfva helsans gud, hvars tjenare han också var.

Knappast var han inkommen i sälen, följd af en skön rapphönshund, som glad hoppade omkring sin herre, för än han blef mig varse och utropade: Se, bror Senettsblad; det var i sanning ganska roligt att träffa dig.

Jag igenkände genast, att han var en af de unga läkarekandidater, som tillika med mig studerat i Upsala, och med hvilken jag den tiden var nära bekant, dels genom ett sympatiserande lynne, och dels derigenom att vi bodt i samma bus.

— Välkommen, min kära Björnklo, svarade jag, tiodubbelt välkommen att fördrifva det ledsamma väntandet på hästar.

lian presenterade mig inför sina bröder, Löjtnant Birger Björnklo och Häradshöfding Harald Björnklo. Efter

helsningen kom man öfverens att genast brygga en bål, kring hvars rund man någorlunda trefligt kunde tillbringa de tvänne timmar, som återstodo att vänta.

9— 194 —

Vi påminte hvarandra många lustiga äfventyr i Upsala, och jag berättade ändamålet med min resa, som var att återvända till hufvudstaden, sedan jag nyss tillbragt några månader hos min mor i Småland. Då sade min vän Rudolf Björnklo skrattande: ändamålet med vår resa kan du aldrig gissa. Det är i sanning en besatt historia, och så ovanlig, att den säkert skall roa dig att höra. Med mina Låda högtärade äldre bröders tillåtelse vill jag gifva dig del deraf. Jag bar i Upland en gammal morbroder, Öfverste Kråkenhjelm, som med den redligaste caracter och det bästa hjerta i verlden, likväl är en högst besynnerlig gubbe. Ibland lians egenheter är isynnerhet den, att i allt vilja likna våra förfäder, de gamla Götherna, och inrätta lefnadssättet i sitt hus efter hvad man känner om deras fornseder. I den stora sal, der han emottager sina gäster, finnas inga tapeter; väggarne äro beklädda med furubräder, och ett stort bord af ek står längs med salen, omgifvet af ekbänkar. Högst upp i salen bar gubben en hög karmstol, och rundtomkring rummet hänga vargskinn, elg-horn, jagtprydnader och vapen. Mjöd och öl serveras i stora silfverprydda dryckeshorn och ofantliga drickskannor, dels af silfver, dels af ek, Hus-— 105 —

|folket äta allesammans vid samma bord, som de» !ras herre, och en trumpetare ger signal med [trumpetstötar att gå till och ifrån bordet. Gub-ens egendom vid Mälarens strand är ett litet jordiskt paradis, men han är isynnerhet stolt Öfver dess namn, Vikinganäs. Borgen är befästad; ban anser sig sjelf som en gammal Viking inom sina vakttorn, vindbrygga ,och slottsgraf, som der Onnas, men det skönaste och bästa der finnes är likväl gubbens enda dotter, som lian gifvit det ;amla nordiska namnet; Ildegert. Du kan ej' tänka lig ett mildare, ljufvare väsen än denna flicka, som fadren afgudar och bela huset tillbeder. Denna lyllning har, sällsamt nog, ej skämt bort henne, och när hon upplyfter sina sköna ögon, tyckes lennes blygsamma och ödmjuka blick liksom bedja

Km förlåtelse, att hon är så vacker. Ensam arfta-„erska till Öfverstens stora förmögenhet, kan du ål tänka att den aderton-åriga sköna, redan haft en mängd friare, men fadern har afslagit dem alla)cli finner alltid någonting att klandra hos hvar Jcli en af de anbjudande; troligtvis vill ban väl |j skilja sig vid den älskade dottern, och jag un-Irar verkligen ej derpå, lörleden höst skref ban ill sin syster, vår moder, som bor i Skåne, att— 196 —

han önskade se Iiennes tre söner. En dylik inbjudning af den gamla rika morbrodern var ej att försumma, och vi reste genast till Vikinganàs, der \i midt ibland gubbens löjligheter trifdes ganska väl, och i tysthet skrattade åt den besynnerlige, men hederlige fadern; under det att vi alla tre, lika betagna af vår sköna kusin, täflade att vinna hennes tycke. Ingen af oss lyckades mer än den andra i detta bemödande; alltid vid sin faders sida, var hon lika vänlig och älskvärd emot oss alla tre; också har man aldrig sett rivaler mera eniga och i godt förstånd med hvarandra. Öfversten, som märkte att vi alla tre älskade hans dotter, brydde oss ofta, tog ej illa om man skämtvis alluderade på önskan att blifva hans måg, och talade alltid så, som en af oss skulle blifva herre på Vikinganäs och den vackra Ildegerts maka; men hvilken? Ser du, bror, deruti ligger knuten, och derpå äro vi alla tre, ännu i denna stund, lika sluga. Om gubben den ena dagen tycktes visa Birger något företräde, var det den andra dagen Harald, och den tredje, jag. När ban talade om, att han sjelf varit militär, och hedrade det ståndet framför alla andra, då såg Birger så stolt och lycklig på oss andra, liksom han velatiäga: "Ser ni, ßröder, det blir mig ban väljer ;n och vi slogo försagda ned ögonen, ocb önskade oss långt bort från den afundsvärde; men när morbrodern kort derpå yttrade, att militären nu tör tiden ej är hvad den fordom var, att den är en fullkomlig parodi på de gamla göthiska kämparne ocb föreföll honom endast löjlig, då lyfte vi åler fåra blickar förhoppningsfullt upp till far och dotter, och Harald hörde med förtjusning gubben säga, att hans far, salig Rådet Orwar Kråkenhjelm varit lagkarl, och att ingenting kan vara ärofullare, än att skydda den förtrycktas rått, och skipa rättvisan bland sina medborgare. Då skulle da sett huru Harald satt sin lilla oppnäsa ännu högro än vanligt, och såg på oss andra med ett satiriskt leende, som uttryckte hans tanka: "det blir jag.* Äfven jag hade min tur af förmätna förhoppningar; ty då det ett par gånger lyckades mig att kurera några af. godsets underhafvande, och sist gubben sjelf från en stark förkylning, upphöjde han läkarens yrke till skyarne; det fanns icke, sade han, någonting mera tillfredsställande för en menniskovän, än att vara läkare; han sjelf skulle ännu gerna studera medicinen, om han ej vore »å

gammal, och dylikt mera; då såg äfven jag så

MBHSmlP!lycklig ut, då upplyfte äfven jag mitt nedslagna öga och såg, ej på mina bröders förvirring, men med bedjande blick på henne den englasköna och iänkte: gifve Gud att Ildegert hade samma tycke! Gubben nämnde äfven att ban särdeles värderar gamla göthiska namn, att han aldrig ville hafva en måg, som hette Eugène, Edvard, Albert &c. Sn. att hans blifvande måg måste hafva ett äkta forn-götbiskt namn, samt tillade genast: du, Rudolf, har ett vackert namn; det påminner mig alltid om Rolf Krake, och Sveriges gamla ärofulla tider. Sjelf Sr han mycket nöjd att heta Ragnar, upprepar det lika stolt, som Napoleon kunnat utsåga sitt namn, och talar alltid med förtjusning om sin namne, Ragnar Lodbrok i ormgropen. Gubben liar en favorit, som är hans hemliga rådgifvare, och i allt förstår att foga sig efter hans besynnerligheter; det är hans bokhållare Sigge Ingmarson, en slug räf, så inbunden, att man aldrig af honom kan utleta något af hans herres planer, och som tillika hjelper fadren att bevaka lidegerts minsta ord och miner —• ja, ban är en verklig Duenna i karldrägt. Det blef oss omöjligt att såga henne ett ord om våra hjertans önskningar, utan att denne Sigge skulle höra det, och vibe-slöto derföre, att utan omsvep framföra dem till vår gamla morbror sjelf, samt hänskjuta alltsammans till hans afgörande, i samråd med: sin dotter. Denna utväg behagade den gamle mycket. Det var, sade han, ett ärligt sått att gå tillväga, värdigt afkomlingarne af den gamla, goda Björn-klocka ätten, ütän att afgöra vårt öde, lofvade han att taga vår anhållan i betänkande, men tilia— de, att han ej fattar något beslut i saken, förrän lldegert fyllt sitt adertonde år, hvilket sker nu i Maj månad. När vi reste, förnyade han sitt löfte, och sade att han skulle vidare låta höra af sig. Då vi sade vår sköna kusin farväl, syntes hon rörd, och jag tyckte att hennes hand darrade, da jag kysste den vid afskedet; detta var kanske in-; bilining, men det är en glad, en tröstande villa, ehuru mina bröder mycket skrattade deråt och fröjda sig öfver de uttrycksfulla blickar, som dc> påslå hon vid samma tillfälle gifvit dem. Min mor, som ganska väl känner sin brors lynne, sade oss vid vår hemkomst, att vi borde låta saken hvila, Il och ej genom något försök påskynda utgången, j emedan det vore att skämma bort alltsammans: Allt sedan hösten liade vi ej hört af gubben, då min mor för åtia dagar sedan mottog ett brefkan uppskjuta den, och jag är derföre villig, om herrarne önska det, att vara er följaktig tiil Vi-tinganäs, och der, under föregifvande att besöka min frände, bjuda till att locka räfven i fällan.

— Förträffligt! förträffligt! min bästa Doctor, utropade de trenne bröderna, och förlorade sig i en mängd tacksägelser.

— Tacka mig ej så mycket^ mina herrar, jag förtjenar det ej, ty det skall bli mig sjelf ett nöje, att få se den besynnerliga Öfversten ock bans vackra dotter; dessutom vet jag ej ännu huru jag gar i land med mitt förehafvande; kanskø torde det ej bli så lätt, och jag har blott lofvat att försöka.

— Försigtigheten fordrar, att vi ej anlända tillsammans, och Doctorn bör ej låtsa att han känner oss, inföll Harald.

— Det förstås; jag kommer fram ön timma sednare, har aldrig sett herrarne förr, och vet ingenting om hela tillställningen. Jag bryr mig icke om något, som passerar i buset, och ür endast kommen att besöka min slägtinge och barndoms lekkamrat, Sigge Ingmarson.

— Alldeles riktigt; bara af öm vänskap att råka den sluga Sigge, kommer Doctorn till Yikinganäs,— 203 —

och nu — se der kommer hållkarlen, med ett par hästar att spänna för Doclorns vagn.

— Det vill säga, alt jag afstår dem till herrarne, och väntar här ännu en timma, så att jag,. ankommer efter aftal. Farväl! ett glas ännu, en ßfskedsskål! Sigge Ingmarsons skål, mina herrar!

— Jldegerts skål! ropade Rolf och höjde sitt glas. Ja, Ildegerts skåll klingade vi alla fyra.

— Hör på! min gunstiga herre, sade Rolf, varnande; ett ord! du ämnar väl ej ställa dig bland, de täflandes leder? Kom ej och snappa bort flickan för oss, det säger jag dig. Du är en stor. klippare, det känner jag af gammalt.

De båda andra bröderna nalkades nu, och betraktade mig med misstänksamma bickar. Jag, såg leende på dem tillbaka, och roade mig ett ögonblick åt deras misstroende. Lugnen er, mina, vänner, svarade jag, och tog en ring af mitt finger, se här min förlofningsring! I höst står jag brudgum med en Stockholms-flicka, som ej ger fröken

Ildegert efter i behag; jag kan således ej bli er rival, och vore i alla fall ej farlig vid jemförelsen med er. Farväl mina herrarl lycklig resa!

De trenne bröderne afreste; jag tackade himlen att jag ej sjelf måste spela samma hazardspel,— 204 —

som de, men gjorde mina betraktelser om ej giftermål alltid måste anses så, uppskjöt dock med conclusionen, som väl drabbar mig i höst, tog en del af Brauns skrifter, som bröderna lemnat mig, och fördref dermed ganska muntert den timma jag ännu väntade. Snart begaf jag mig på resan, och klockan åtta var jag framme vid Vikinganäs, hvars belägenhet var förtjusande. På en sida begränsades det af Mälaren med sina romantiska stränder, och på de andra omgafs det af den skönaste park, samt en slottsgraf, planterad med dubbla alléer af höga kastanjeträd. Vid inre sidan af vindbryggan var slottsmuren försedd med tvenne vakttorn.^ Då jag nalkades, hördes en trumpetstöt och genast nedfälldes vindbryggan med sina slamrande jernkedjor. När jag stigit ur vagnen, kom händelsevis just min kära frände, Herr Bokhållaren, spatserandes öfver gården. Jag gick honom genast till möte, betygade min fägnad att se honom, och berättade, att då jag på gästgifvaregår-den händelsevis fått höra hans vistande här, hade jag ej kunnat neka mig det nöjet, att besöka honom och framföra helsningar från hans hem. Delta tycktes mycket behaga honom. Han föreslog mig genast att presentera mig för Öfversten och hans— 205 —

dotter, och under det jag i hans rum något ordnade min klädsel, berättade han mig i få ord hvad jag redan af de tre bröderna fått veta; han tillade, att de nyligen ankommit och blifvit ganska artigt emottagna af den gamla morbrodern ocb den sköna lldegert. Min goda vän Sigge skrattade hjertligt åt den förlägenhet, hvaruti de skulle beGnna sig, för att kunna lösa gåtorna, och då jag på ett smickrande sätt sade honom, det jag var öfvertygad, att ingen annan än han var deras snillrike författare, medgaf han slutligen, att ban ej allenast författat dem, utan äfven gifvit Öfversten första tankan till detta slags pröfning af sin blifvande mågs sbarpsinnighet och tankeförmåga. Gubben hade blifvit alldeles förtjust öfver denna forntida idé, och Sigge från den stunden blifvit hans allt i allom ocb dubbelt stigit uti husbondens ynnest.

Nu gick jag upp från flygeln, der Bokhållaren hade sitt rum, till stora byggningen, som hade ett ståtligt utseende, med göthiska spiror och sirater omkring tak, fönster och ingång. Den sednare var omgifven af fyra stora pelare af träd, och öfver sjelfva dörren stod en inscription med runor, hvilken Sigge uttydde för mig sålunda:Välkommen Främling! under gästfritt tak,

Om Göthisk sed och tro är i din smak.

Utanför salsdörren stod den omtalte trumpetaren, som gaf tecken för främmandes ankomst, och genast öppnades salsdörren, af tvänne sä kallade småsvenner, klädda uti Kräkenhjelmska vapnets färgor, det vill suga grätt och svart med röda snören och tofsar. Jag infördes i salen, der Bokhållaren (hvilken här benämnes med den ståtliga titeln af Jarl) presenterade mig såsom sin nära slägtinge och vän, hvarföre jag också erhöll det vänligaste emottagande af Öfversten. Han var en högväxt man, omkring sextio år, med ett redligt och ännu nästan ungdomligt ansigte, hvars jovialiska och bjertliga utseende vittnade om välvilja och munterhet. Han var klädd i en grön röck, och ofvanpå den ett bälte af skinn, hvarvid en jagtknif i sin slida var fästad. Att ban har mustacher och ett långt krusigt skägg, missklädde honom alldeles icke, tvärtom, man tyckte sig se en af de gamla patriarkerna, med en engel vid sin sida, och engeln var naturligtvis Ildegert. Hon stod bredvid sin fader uti snöhvit drägt, med det guldgula, silkeslena håret uti långa lockar nedfallande öfver axlarne ända ned till armbågarne, ocb— 207 —

först då hon upplyfte sitt hufvud och skakade det rika håret åt sidorna, framblickade de sköna, blå ögonen, glänsande af känsla och oskuld, och täflade med kindens friska ros att tilldraga sig uppmärksamhet och beundran. Hon var i sanning förtjusande, och när hon på anmodan fyllde det gyldne dryckeshornet med mjöd och räckte mig det, med ett behag, som var obeskrifligt, och en blick nästan förklarad, kände jag att det blef mig varmt om hjertat. Lyckligtvis ägde jag en talisman alt motverka förtrollningen: jag såg ned på min förlofnings-ring, min Amelies bild stod då sa klar för mina ögon, jag såg i tankarne huru hennes bildsköna hand varnande höjde det lilla pekfingret, och jag sade vid mig sjelf: frukta ej, goda flicka, att någon ting kan uttränga dig utur mitt hjerta!

Öfversten var en artig värd, glad, förtrolig, och bjöd mig stanna qvar några dagar, samt att öfvervara hans dotters födelsedag, som om tvenne dagar inträffade, samt lofvade, att jag då skulle bli vittne till ett interessant uppträde. Jag tackade, antog bjudningen med nöje, och fick mitt eget gästrum, ehuru jag helst önskat bo tillsammans med den så kallade Jarlen, hvarest jag hop-— 208 —

pades att bland bans kringströdda poetiska försök kanske bitta något concept till gåtorna, der sjelfva orden tilläfventyrs voro tecknade, och mina ciienter i alla fall vinna längre tid att förut studera och begrunda gåtorna. Oupphörligt smög jag mig ned till Jarlens boning; än ville jag begära papper, än hade jag förlorat min pennknif ocfi kom att låna hans, än bad jag honom föreläsa mig några af hans qvicka och interessanta verser, men ban nappade ej på kroken; all ting var inläst i hans rum, endast räkenskaper och böcker lågo framme, men väl plågade han mig med att läsa det ena odrägliga poemet efter det andra, hvilka jag gäspande, men tåligt afhörde, i förhoppning att slutligen förmå honom meddela mig gåtorna; förgäfves! Med ett slugt och satiriskt leende följde ban mina blickar, då de forskande flögo omkring på hans papper och i hans lådor; ocb då jag den sista aftonen, förargad och förtviflad att ej kunna skaffa mina vänner någon upplysning, rent af bad honom visa mig det opus, sora skulle afgöra fyra menniskors öde, skrattade den sluge Jarlen mig upp i ansigtet och sade:

— Hör på, bror Senettsblad, du är mycket anfäktad af Evas nyfikenhet, ser jag, men jag är-— 209 —

ingen dufunge. Påminner du dig någonsin förr hafva narrat mig? menar du, att jag ej gissar till ditt uppdrag här? Åf de trenne brödernas skjutsbonde hörde jag, att en fjerde herre skulle anlända hit, hvilken varit tillsammans med dem ett par timmar och afstått sina hästar till dem. När ni då vid ankomsten ej låtsade känna hvarandra, blef mig allting klart, och jag har skrattat rått godt åt din ömma vänskap, din inställsamhet ocb dina forskningar ibland mina papper; du trodde väl att hos mig lura ut hvad man önskar veta, men du bedrager dig, ty jag är en gammal räf, som du minns. Jag väntar mig ett stort nöje af att se de tre verliebta herrarne stå der så dumma och förlågna, och detta nöje tänker jag ej ?tt beröfva mig genom ett förtroende till dig; ingen mera än Öfversten och jag veta gåtorna, och vi hafva dem väl förvarade för extra näsor. Men vill du, min hjertans bror, höra något mera af mina "qvicka och interessanta vers," har jag här ett skaldestycke uti tolf sånger öfver "Herda-lifvets behag," som jag är färdig att genast uppläsa, för att göra dig ett nöje.

— Jag undanbad mig denna snillrika lectyr, klagade öfver hufvudverk och smög mig ond ochw 210

skamflat utur den försmädliga Bokhållarens rum, för att gifva mina vänner del af det gäckeri, den gemena menniskan gjort af mig,! och hvaröfver hela min blod ännu var uti jäsning. Birger träffade jag i sälen, der hän var sysselsatt att med flöjten accompagnera sin sköna kusin till dess fortepiano. Jag gaf honom en vink, och så snart hon slutat spela, följde ban mig ut, då jag sade honom mitt missöde. Jag trodde han skulle kikna af skratt öfver uppträdet med Jarlen, men bad mig allt emellan om förlåtelse derför. Som hans skrattparoxysme aldrig tog slut, skyndade jag till Harald. Han satt i sitt rum med en mängd gåtböcker framför sig, hvilka ban gissade och upptecknade, för att vinna en viss vana i denna slags skarpsinnighet. Vid min berättelse, som äfven ådrog sig hans hånlöje, svarade han, att ban kände Bokhållaren nog, att ej vidare hoppas något af mina åtgärder, och hade derföre redan dagen förut börjat arbeta, att förvärfva den stora konsten att gissa gåtor, och derpå vände han sig åter titi sina funderingar.

Förargad och utskrattad, styrde jag kosan till min gamle vän Rolf, och tänkte han skulle vàl åtminstone ej skratta åt det bemödande jag af tjenst-— 211 —

villighet åtagit dig, utan Lalla mig räkning föf min goda vilja. Men här blef jag, om ej förtretad, åtminstone förvånad. Rolf kom emot. mig, alldeles utom sig, tog mig i famn, och sade att lian var den lyckligaste menniska på jorden; smekade derefter sin vackra rapphönshund, kysste hans lena panna, strök hans långa, bruna öron, medan det vänliga djuret med sina kloka ögon betraktade honom, viftade med svansen och hoppade glad omkring sin herre.

— Har du blifvit tokig, Rolf? frågade jag,

— Ja, jag är tokig af glädje, alldeles tokig! hon tillhör mig! jag segrar! förstår du min lycka, bror! hon tillhör

mig!

— Camilla? hon är ju alltid din?

— Hvem talar om Camilla? nej Ildegert, min sköna kusin.

— Är hon din? har du gissat gåtorna? frågade jag förundrad.

— Nej, men jag skall gissa dem, jag kan gissa dem! och det är hon den englagoda, den annars så blyga flickan, som för min skuld skaffat mig upplysning.

— Åb, hå! min kära Rolf, det är vàl också något litet för sin egen skuld, vill jag tro, omhon tycker mera om dig än dina bröder. Men säg mig då, hvad har händt? på hvad sätt bar bon gifvit dig underrättelser, och när?

— Sätt dig här hos mig och lofva att tiga som muren med hvad du får veta, så skall jag berätta dig den glada tilldragelsen. Redan i går afton såg jag att Ildegert ämnade säga mig något, då vi befunno oss på litet afstånd från de andra. Hon såg på mig, rodnade, började tala, men var dels för blyg att fortsätta, dels blefvo vi afbrutna af någon, som närmade sig. Ildegert, sade jag till henne, gör ditt hjerta ingen hemlig önskan för någon af oss?

— Fråga mig intet Rolf, svarade hon, jag bar lofvat att min far skall välja för mig, och jag vill hålla mitt löfte, om det också skulle tillintetgöra mina förhoppningar.

•— Du har således ett hopp, en önskan? Ack! tala Ildegert! för Guds skull! ett ord af dig skulle fördubbla mitt bemödande och bringa en säker lycka vid täflandet!

Hon svarade ej, och har i dag undvikit att tala med mig; men hennes blick har ofta varit fästad på mig, och när jag för en timma sedan gick förbi hennes fönster, ropade hon sagta mitt

namn, såg på mig med ett förtjusande leende, och sade något brydd: "lofva alt du ej dömmer illa om hvad jag gör, och gå nu en stund upp på ditt rum." Jag flög upp på min kammare, hörde att någon i trappan ropade Camilla, och straxt derpå krafsade hunden på min dörr. Jag öppnade och hade knapt kastat ögonen på det trogna djuret, föirän jag vid hennes halsband märkte ett litet sammanbundet papper. Jag löste upp det och fann deruti en ring; på papperet stod skrifvet: "Se på ringen i morgon, då du får de tre gåtorna." Nu visade han mig ringen, hvars fagon var mycket allmän. Den var af guld med en liten plåt af samma melall, hvilken var delad i trenne fält. Uti det första, som var rödt, stod ett gyldne hjerta med sin låga; det andra fältet var hvitt, med ett förgyldtankare; och det tredje svart, med ett gyldne kors. Således vet jag orden till gåtorna, som min tillbedjansvärda Ildegert på något sätt skaffat sig att veta, och nu på sä sinnrikt sätt gifvit mig tillkänna, utan alt muntli-gen förråda något.

Jag lyckönskade Rolf, men bad honom styra sin glädje framför allt, ty om den blef synbar för hans båda rivaler, skulle de säkert göra buller i— 214 =5-

saken, och derigenom blottställa den goda Ildegert, for det hon, i trots af sitt löfte, gynnat en af dem pä de andras bekostnad. Detta insåg han ganska väl, och för att ej förråda det minsta, kommo vi öfverens att han skulle förblifva på sitt rum hela aftonen, och låta säga, att ban ej mådde väl. Birger och Harald tillbringade deremot med Ildegert en ganska angenäm afton, innerligen glada att ej en tredje täflade med dem att sysselsätta den sköna kusinen. Hon frågade oroligt efter den yngre brodera och jag skyndade mig att nämna det hans opasslighet var obetydlig, samt att han säkert om några timmar skulle vara fullkomligt frisk,

Sedan sällskapet åtskiljdes, hade Löjtnanten och Häradshöfdingen den artigheten, att gå in lill Rolf, för att fråga huru ban mådde? men soin ban anat detta, hade han redan gått till sängs och låtsade sofva.

Men ban sof ej, den lycklige Rolf, han bara drömde; diömde vakande bela natten, med tro, hopp och kärlek, om ringen, om gåtorna, om Ildegert och den sällhet, som väntade honom. Gyldne drömmar! som sjelfva verkligheten ej en gång skulle kunna motsvara.

wmmmmm^mmmmmmmm

Den stora dagen var ändtligen inne. Majsolen strälade klar ocli herrlig ned på det sköna Vikinganäs, och foglarne uppstämde glada chörer till dagens ära. Ilela huset var smyckadt med festliga kransar, och öfverallt syntes glada, nyfikna ansigten; alla hade klädt sig i högtidsdrägt, hvar och en skröt med de vackraste buketter; trädgård och orangeri vore nära plundrade. Ingen syntes likväl mera belåten än Öfversten sjelf, som man bela morgonen sett uti mycken verksamhet. Klockan 10 formiddagen hade värden låtit tillsäga sina jgäster att samlas i stora salen; alla afbidade otåligt tornklockans slag, hvarefter trumpelsignalen hördes som vanligt. Jag åtföljde de trenne bröderna, hvilka alla i lysande uniformer, unga och vackra, sågo ut som brudgummar. Salen var klädd med grönt, och emellan trophéerna hängde rika kransar af hvita och gredelina syrener.

I högsätet salt Öfversten uti sin karmstol, och vid hans sida var en mindre, på hvilken II-degert i sin bländande hvita skrud var placerad. Ett lätt moln af oro hvilade på den sköna pannan, och hon nedslog rodnande sina ögon, så snart hon mötte en spiejande blick. På hennes venstra sida hade jag fått min plats; på andra— 216 —

sidan om Öfversten satt församlingens Pastor och dernäst Jarlen Sigge, som kastade triumpherande blickar på mig och de trenne bröderna, åt hvilka man anvist trenne stolar midt emot far och dotter.

Framför Öfversten sågos på bordet tre ofantligt stora och gammalmodiga silfverbägare med sina granna låck, och rundt omkring dem stodo de dyrbara dryckeshornen och föigylda silverkannorna, fyllda med vin, mjöd och öl. På båda sidor om dörren voro småsvenner och en del af husets tjenande personal.

Trumpeten hördes åter. Öfversten gjorde en lätt helsning, strök upp sina mustacher, hostade och började med hög stämma följande tal:

"Mina kära systersöner, Birger, Harald och Rolf Björnklo! J hafven gjort mig och min dotter den äran att hos mig anhålla om hennes hand, och jag har, tacksam för edert anbud, svarat att jag, först då hon fyllde aderton år, ville gifva henne en maka. Just i dag infaller hennes adertonde födelsedag, och här står hon nu vid min eida, blomstrande af ungdom, fägring och dygd, sin faders stolthet och bela hans lifs glädje. Jag tackar himlen, som låtit mig upplefva denna dag, och önskar, att den måtte intill hennes och minasednaste Sr bli oss en anledning till glad åmin-minnelse! Lydig sin fars vilja och med fullt förtroende till min ömhet och mitt val, har hon lofvat att af min hand emottaga sin maka. Men då % för eder alla tre hyser samma aktning och vänskap, och finner er lika förtjenta deraf, samt äga alla goda egenskaper, som göra en hustrus lycka, har detta val blifvit mig nästan omöjligt, och med den öfvertygelse jag äger, att en högre hand styrer alla våra öden, och uppenbarar sig i minsta handling, i allt hvad den tanklöse benämner stop, vill jag låta ödet afgöra, hvilken af er jag får kalla min son. Helst hade jag väl önskat att med käm-pabragder och bardalekar låta eder täfla om Ilde-gerts hand, och ännu, åtminstone för en dag, se Sveriges forntida seder uppblomstra inom min borg; men då detta ej i allmänhet tillåtes samt kunde ådraga er obehag, och jag är öfvertygad, att J alla tre hysen mod i bröstet; så har jag inskränkt mig till en mindre ärofull, dock ej mindre lysande täflan, då jag genom trenne gåtor tänker att pröfva eder skarpsynthet, såsom våra gamla förfäder fordom brukade. Jag är viss att J skolen uppbjuda snille och tankekraft, ty priset är ädelt;

10men innan jag går att för eder framställa gåtbr-na, skoten J i min hand aflägga ett hefligt löftej att, ehuru saken må utfalla, skall den ej störa brii-* drakärleken ocli den enighet, som hittills hemtat emellan eder. Lofven J mig med redligt handslag, att de tvenne öfverblifna skola med lugn och glädje se sin broders lycka, och lika, som förut, älska honom som brödet och Ildegert sort syster ?

Nu gingo de trenne rivalerna fram' och gåfvo honom detta löfte. Sedan de åter intagit sinä platser, fortfor Öfversten: min Jarl, Sigge ingrtiaf-son, må nu för eder upplåsa gåtorna och deraf gifva afskrifter, hvarmed J, hvar och en för sig, begifven eder in 1 särskilta rum och förblifven der en timma, till trumpeten kallar er åter. Hvar och en skall då skriftligen hafva upptecknat de trenne gåtornas ord och öfverlemna dera till inift för att pröfva innehållet.

Nü framträdde Jarlen och emottog af Öfverstens hand en af de stora silfverbägare, man såg på bordet. Utur denna

upptog Jarlen ett stort, Sammanvikot papper, och.visade att bägaren äfven innehöll ett mindre, hvarpå upplösningen förvarades, lade det sednare tillbaka i bägaren, satteäter på locket och ställde den på sin förra plats. Nu hördes trumpeten, och Jarlen uppläste med liög och tydlig röst gåtan N:o 1:

Hvad är det mången sökt att vinna-, Som ofta nog hans ofärd gjort? Hvad vill man hos en Christen finna? Hvad gynnar himmelrikets port? Det finns af hundrade fasoner,. Af' träd, af silfver och af guld, Och uti tankans regioner Står det en tröstens Engel huld. Än syns der menskiighet och dygder, För nödens barn en tillflykt är, Och någon gång det lasten bär. Det lefver i de frommas bygder, Och mången uti fordna dar Sitt lif för den uppoffrat har. Af fanatism, af ärelystnad, Hur mycket blod, har det èj spillt? Och ofta, så gudomligt mildt, Det bragt passionerna till tystnad.

Jarlen blickade under låsningen med illparig mine då och då på bröderna, samt såg mycket förnöjd ut, då han slutat Och anmärkte de oroliga blickar, hvarmed de emottogo sina exemplar. Nu=5 220 —

gick Jarlen äter till bordet, tog den andra bägaren, och iakttog dervid samma ceremonie, sora yid den föregående. Han upplästo gåtan N:o 2; Hvem är det, som talar så mäktigt om tröst, Men har icke tunga, men har icke röst? Det brukas i polska, quadriller och vals, Och mången dervid brutit ben och bals. Det är på vår dödsbädd det bästa stöd, Och lika nödvändigt i lust och nöd. Det ger åt den fattige hvila och bröd, Det ger åt den rike en sorgfri lott, Och allt hvad han önskar af skönt och godt; Åt älskarn det ägnar den skönas hand, Och flickor det leder till Hymens band; Det ger åt det saknande hjertat igen Allt hvad det förlorade genom sin vän, Det har ingen form, det har ingen färg, Det har ingen styrka, det har ingen märg, Och flyger ändå öfver haf och berg; Det gifs af så många, mångfaldiga slag, Hvar menniska har det inom sitt jag; Och fast det tillhör en mennisko-natur Så öfvas det dock af de flesta djur; Det än smög sig främ uti tysthet blott, Och ån på theatern det bifall fått;— 221 —

Olycklig den man, som det intet har! Dan äger blott sorg och förtviflan qvar. Slutligen öfverlemnade Jarlen på samma sätt den tredje och sista bägarens innehåll, sedan han förut, liksom med de båda föregående, uppläst gåtan N:o 3:

Men om jag nu till slut dig frågar: "Är jag allsmägtig eller ej?" Jag säkert tror att du ej vågar Besvara frågan med ett nej. Ty genom mig är allting vorden, Jag sjelf bar jord och himmel gjort; Så ondt, som godt, på denna jorden, Allt ändå genom mig är spordt. Jag lifvet ger, jag lifvet tager, Till dygder vänder alla fel, Med jordens narrar drifver spel Och hvar och en vid näsan drager. Jag är så falsk, som jag är stor, Jag syns i biomstersmyckad fägring, Men, vet! att det är blott en hägring, Ty inom mig det onda bor. Men mången, dårad af min villa, Med hela själen hyllar mig, Och anar ej att jag gör illa;— asa

Snart, ack! för sent! han ångrar sig Och står ett rof, med krossadt hjerta, För förebråelse och smärta.

De trenne parterne afträdde genast och fördes af Svennerne uti särskilta rum, hvarefter Jar> len frambar en stor klocka, som ban stälde uiidt på bordet. Den visade precist på elfva.

yi uppstego nu alla och samtalade med hvarandra så gladt och muntert, som vanligt, men ingen fick tillstånd att lemna salen. Jag frågade lidegert, om hon ej var orolig, men hon försäkrade, att hon var fullkomligt lugn. Ja, det tror jag, tänkte jag vid mig sjelf, hon har i all sin stora oskuld och menlöshet nog vetat ställa så till, som hon sjelf önskar. Ack! de fruntimmerna! Den bästa af dem här dock alltid sin lilla list! Vi männer äro väl ej heller utan list och svek, skulle jag tro,' men det är en helt annan sak. Yi äro ju skapelsens herrar; allting är.oss tillåtet, och hvad som hos qvinnan kallas fel och brott, är hos oss på sin höjd en liten, ganska ursäktlig svaghet. Det är ju också ganska tillbörligt.

När klockan var nära to|f, bad Öfversten oss åter intaga våra platser, pcü vid sista" tolfslaget— 223 —

ljöd den skallande trumpeten äter. De trenne dörrarne öppnades och bröderna inträdde.

Den vackre Birgers hållning var allvarsam och stolt. Han gick fram till sin morbroder och sade: Jag har, oaktadt mitt bemödande, ej gissat gåtorna, kanske just derföre att jag för mycket bemödat mig. Jag är rätt fram och brukar aldrig gåt-lika, slipade ord. Här lemnar jag allt tillbaka, och hoppas min morbror är öfvertygad, att man

kan vara en bra karl och blifva en god maka, utan alt kunna gissa gator.

— Bra! bra taladt! min gosse, sado öfversten ocli omfamnade honom; jag är nästan ledsen att lyckan svek dig, men säkert skall hon ej-göra det en annan gång, derom är jag viss.

Nu nalkades Harald. Hans ansigte utvisado liknöjdhet, och på den krökta läppen bddades ett satiriskt leende. "Som jag aldrig sysselsatt mig med det ädla yrket, att gissa gåtor, medger jag gerna att jag icke är någon mästare i konsten, i synnerhet som man dertill lemnat alldeles för kort lid. Att. gissa gåtor i galopp, vore verkligen en Sällsynt talang, men afundsvärd endast vid detta högtidliga tillfälle. (Nu vände ban sig till Jarlen). Här lemnar jag dessä snillefoster åter, förmodli-— 226 —

ning; men riäf deri gamle' Öfversten slöt dem bada i sina armar ocli välsignade sina barn, då blef det den göda dottern Omöjligt att längre uthärda tankan på sitt svek, hon utbrast i tårar, föll pä knä för sin far och bekände, att då hon dagen förut kom från trädgården, hade liori höft Öfver-sten genom den öppna salsdörreo, när han talade med Bokhållaren', läste gåtorna och nämnde orden till dem, och som hön alltid mest värderat Bin kusin Rolf, hade hon begagnat upptäckten till lians fördel, på det sättet, att då hön händelsevis Sgde en af dessa myckë< allmänna ringar, der Tron, Hoppet och Kärleken äro figurligen afbildade och emaillerade, hade hon tillsändt Rolf denna ring, med anvisning att se på' den, då ban skulle gissa gåtorna. Hon kände nu en inre förebråelse att på detta sätt hafva öfverskridit sin fars befallning och köpt sitt lifs; sällhet genom ëh list,, hvarföre hon anhöll om sin fars förlåtelse öcb sina blifvande svågrars tillgift.

Rolf förenade sina böner med sin fästmö. Öfversten upplyfte Ildegert, strök sina mustacher, och gick fram oeb, tillbaka uti galen^ brummande halfhögt: . . .Hvem kunde trott henne, det menlösa barnet, om ett sådant knep? Den satans kärleken) kommer alltid med och lurar oss! Och han sedan^ min gunstige Rolf! — det var, min själ, intet svårt alt gissa på det sättet!. — Det är, som jag säger; den gamla nordiska ärligheten finns ické mera, och om man gör sitt bästa och försöker att upplifva den, är det omöjligt, då spela de oss dylika konster. Ja, det är platt förbi med hoppet att få tillbaka de gamla Göthers vackra hemseder. Det här nya slägtet har intet sinne tör sådant, bara för veklighet och svek, och jag får aldrig den glädjen att här fira en ertda fomgötbisk högtidlighet.. Gä ut, trumpetare! du behöfs intet mera! bär bort dryckeshornen ocb bågarne'. Sigge Ingmarson, du är intet mera min Jarl. Jag har inga svenner mera — låt betjeningen bära in bålar och glas — jag sjelf dricker icke i dag.

Öfversten gick till dörren. Då tog lldegert det fyllda dryckeshornet, och besvor honom att derutur dricka hennes och Rolfs välgångsskål, samt dermed besegla sin förlåtelse.

Alla förenade sig att bestorma öfversten med böner, äfven Birger och Harald. Jag bad honom anmärka det ädla uti Ildegertø bekännelse, attfartyg, som der höjde sina master. Vid sidan syntes på en kal höjd den gamla kärnan, detta minnesmärke sedan Drottning Margarethas dagar, blicka mörk och dyster ned på det nya slägtet. Don nedgående solen förgylde sundets vågor och glittrade likt diamanter emot de sprittande lkkar, sora då och då under glada lekar gjorde ett hopp öfver vattenytan, för att se hvad sora tilldrag sig ölver deras våta rike. På andra sidan sundet låg det grönskande Seland, och Helsingör med dess väldiga murar och spiror tycktes sväfva på vattnet»

Den ena af flickorna hette Agnes Rosin, och fäste sina stora,, bruna ögon på den vackra utsigten. Sin lätta svarta florshatt hade hon upphängt på urnan och de kastaniebruna lockarne fingo obehindradt sväfva för vinden. En djup sorgdrägt omslöt flickans hulda gestalt och upphöjde ännu mera den bländande hvita hyn och kindens friska ros.

Fader- och moderlös redan i sina spädaste år, var hon uppfostrad hos sin gamla, rika farfader, Kommerserådet Rosin, hvilken hon för en månad sedan förlorat, och efter hvilken hon nu bar sorg, ej allenast till ytan, utan äfven i bjer-tat, ty med honom, föll det enda stöd, det enda— 231 —

beskydd hon ägde, och det smärtsamma uttryck, som hvilade pä hennes sköna ansigte, vittnade att hon ej snart skullo förgäta den ömma förlust, hon gjort.

Den andra flickan, Bertha Liljegren, var ert af dessa lyckliga vareteer, som tyckas danade blott : af glädje och

behag. Hon var ej hvad man kallar regelbundet vacker, hon var bättre än det, hon var intagande. Hennes mörkblå ögon voro små, men klara och lifliga, blixtrande af glädtig-bet och qvickhet; den leende munnen visade två I tandrader, utmärkt vackra, och den lilla uppnäsari gaf ett, pä en gång trotsigt och skämtsamt utseende åt sin ägarinna. Bertha var 20 år, och, uppfödd i samma pension, som Agnes, voro de sedan barndomen innerligt fästade vid hvarandra. Äfven hennes föräldrar voro döda, och hon hade nyss antagit en plats, som gouvernant i den pension, der hon sjelf fått sin uppfostran.

— Det är visst, min söta Agnes, sade Bertha^ att sorgdrägten kläder dig förträffligt, om du blott hade guldgula lockar, som en romanbjeltinna alltid måste äga, skulle du verkligen förtjena deo verkliga liknelsen uf en madonna; men nu fårdu nöja dig med att vara urbilden till en literi täck nunna.

Du glada själ, som alltid kan skämtal Du är lycklig ocb] sprider alltid trefnad omkring dig. Åldrig är jag bättre till mods än vid din sida; jag nästan glömmer mina egna bekymmer ocb njuter at att se din sorgfria varelse. Se Bertha! hvilken skön tafla, som utbreder sin rika prakt för våra blickar! jag säger nästan, som Apostelen; Eir vilje vi bygga oss en hydda.

-t— Ja, inföll Bertha, men icke, som han säger: "dig ena, mig ena" utan en tillsammans, är det icke så?

— Ack! ja! alltid tillsammans! bela vår lifstid tillsammans! Jag har nog lidit under dessa sex veckor,, du tillbringat i Wexiö hos din mostor; med dig gick min lycka bort, ty sedan började alla mina motgångar.

— Goda Agnes! ja? vill dela dina sorger, ehuru jag ej fullkomligt känner dem. Då jag i dag vid middagstiden kom till staden och något ordnat mig efter resan, utbad jag mig genast lof of Fru Dubois att tillbringa det återstående af aftonen hos dig, emedan min undervisning föfst i morgon börjas; jag mötte dig på gatan ocb vi— 233 —

begåfvo oss hit til! vårt favoritställe, der jag na sitter hos dig med den mest spända nyfikenhet, att få höra allt, som händt dig under min långa frånvaro.

— Min farfar var sjuk, redan då du for, och jag ägnade mig helt och hållet åt hans vårdande. Gubben var, som du vet, alltid mycket sluten: med ingen talade han om sina affärer och sina planer. Min kusin, Bernhard Solinder, gubbens dotterson, uppfödd hos sin morfar tillika med mig, fick öfvertaga den gamles affärer, och jag förstod att han fått det stora, vackra huset, äfvensom godset vid Lund, till skänks. Min farfar älskade honom dock ej rigtigt, och misstrodde bans karaktär, kanske utan skäl. Du Bertha, känner Solinder, hvars inbundna och hånfulla väsende alltid varit oss motbjudande. Ett par gånger under sin sjukdom, sade gubben: "du skall ej hafva något med honom att dela; han får egendomarne, du får de kontanta penningarne; din arfslott är vida större än hans. Grosshandlaren Bilde blir din förmyndare, och i höst önskar jag att du gifter dig med unga Liljegren, din Berthas bror, efter ni tycka om hvarandra, som jag nog märkt. Helst hade jag sett, om du kunnat gifva Bernharddin hand, men du kan ej älska honom, det insot jag, och Gud bevare mig att tvinga min Agnes, mitt hjertas käraste barn! Magister Liljogren bar väl ej ännu fatt Rektorssysslan här i staden, sora han süker, men lian får den utan tvifvel, skicklig och välkänd som han är; i alla fall blir du rik nog, för att din man alldeles kan umbära sysslan." — Sä talade gubben och emottog mina.hjertli-gaste tacksägelser för sin omtanka och sina välgerningar. Hans krafter aftogo märkbart, slutligen fick han ett anfall af slag, som nästan beröfvado honom målet. Jag låg på knä vid hans säng; med yttersta bemödande tog han en liten nyckel, hängande vid en silkessnodd omkring hans hals, gaf mig den, och sade stammande: "min rädbaràste egendom .... inom denna nyckel .... är din .... tillhör Agnes" .... tillade han med syii-bar ansträngning och säg på de närvarande, kramade min hand, och försökte ännu en gång, men förgäfves, att fortsatta: ban var och blef mållös; men då jag hängt nyckeln omkring min hals, tog lian den i sin vanmägtiga hand, stoppade den inom min halsduk, liksom han ville förmana mig att väl förvara den,, blickade mot himlen med sammanknäppta händer, såg ännu, e.n gång ömtpä mig med de halfbrustna ögonen — och nästa minut var den goJe ej mera till!

Min smärta var obeskriflig. Du vet, Bertha, huru innerligt jäg älskade honom; de första dagarne hade jag ej sinne för annat än saknaden, men blef småningom uppmärksammare på, huru Bernhard redan i allt var herre i huset;

bestyrt om begrafningen, afskedat några af de gamla tjen-stehjonen, men sökte på allt sått ställa sig in hos mig. Jag hade sett honom kall och känslolös vid sin välgörares dödsbädd, ban hade nästan blifvit min afsky, jag undvek lians sällskap och var beständigt på mitt rum. Bouppteckningen företogs kort derefter, och Grosshandlaren Bilde, som af den hädangångne blifvit muntligen förordnad till min förmyndare, infann sig vid arlskiftet. Der fanns intet arf att dela; egendoiuarne voro med varm hand gifna till Solinder, liksom kapitalerna till mig, men nu viste man alldeles icke, hvar dø sednare funnos. Intet papper, inga reverser, inga dokumenter stodo att finna; alla lådor, schatull och skåp genomsöktes; den lilla nyckeln försökte jag i alla låsen, men den passade ingenstädes. Bernhard låtsade att vara mycket ledsen häröfver, beklagade sin morfars glömska och min medellösa— 236 —

belägenhet, samt bad Herr Bilde framföra till mig sin önskan att erhålla min hand, med tillägg, alt jag i annat fall borde vara betänkt på något annat sätt till min bergning, emedan det ej längre kunde passa sig att jag bebodde hans hus. Med ovilja emottog jag hans förslag, hvilket jag bestämdt afslog, ehuru Bilde föreställde mig, att jag ej ägde det ringaste att lefva af. Jag kan arbeta, svarade jag; i morgon öfverger jag detta hus, der jag är uppfödd, hvars egare älskade mig mer än alla andra, och ej lemnat mig arm och beroende, derom är jag öfvertygad. Den välsignelse, han nedkallade öfver mig på sin dödsbädd, är dock ett arf, som ingen kan beröfva mig, och jag äc nöjd med detta; det skall bära frukt; jag år säker derpå. Säg Bernhard, att jag afslår hans anbud; jag köper ej mitt välstånd på bekostnad al min framtids lugn; jag kan arbeta.

Efter detta samtal gick jag genast till den gamla, beskedliga Fru Stenius, accorderade in mig lios henne, lät flytta de möbler, jag fått af min • farfar, tillika med mitt ypperliga fortepiano, till mitt nya rum, och öfvergaf min barndoms Bern utan tårar, men med en hemsk känsla, sedan jag helt korrt tagit afsked af den nya ägaren.Följande dagen lät jag i bladet annonsera, alt jag gaf lektioner uti musik och önskade elever, samt erhöll genast flera än jag kunde emottaga. Fem à sex timmar lemnar jag alla dagar undervisning och förtjenar derigenom så mycket, att jag utan svårighet kan lefva deraf, och har till Och med ett öfverskott. Eos Exellencen R. ger jag Iectioner och tillbringar då bela dagen i den glada och talrika sällskapskretsen, der alla visa mig välvilja. Af din bror har jag några gånger haft bref från Lund, och dessa hafva, tillika med dem jag fått af dig, varit min ljufvaste tröst. Men, ack Bertha! jag, som med förtjusning tänkte på den glädjen att bereda Theodor en sorgfri lott, jag är nu fattigare än han, och borde ej fästa hans öde vid mitt. Jag har velat återge honom sina löften, sin frihet, men då blef ban förtviflad, bad och besvor mig så innerligt, att mitt hjerta med dubbel ömhet förnyade sina löften. Han återkom i går till staden, tillbragte med mig aftonen hos Fru Stenius och medförde mycken ny musik, hvaraf vi sjöngo flera duetter, hvilka aldeles förtjuste min goda värdinna. Om framtiden talade Vi ej mycket; vårt valspråk är: arbete och hopp. Endast du, min älskade Bertha, fattades oss.— 240 =5-

skulle de ej blifvit! huru förtviflade slitit sig ifrån hvarandra! nu skiljdes de deremot så lugnt, nickade länge åt hvarandra, vinkade slutligen med handen ett farväl, och tänkte gladt på morgon» dagen.

O! huru väl att menniskan ej förmår att kasta en seende blick inom framtidens ogenomträngliga Isis-slöja. Om söndagseftermiddagen stod Bertha redan med hatt och parasoll hos Agnes, der brodern skulle afhända dem båda, tillika med Fru Ste« nius. Vädret var utomordentligt skönt; ej denna brännande, heta sol, som mattar både växter, menniskor och djur, men en mild, ljuf, varm, som upplifvade och fröjdade hela naturen. Gatorna hvimlade af menniskor, som dels njöto af det herrliga vädret och Söndagens hvila, dels voro i rörelse, lör att skåda den Engelska flottan, hvilken, omkring fyrahundrade segel stark, låg i sundet nära Helsingör, och i tysthet beredde sig till det lömska angreppet på Köpenhamn, som kort derefter egde rum. Vid hamnen var särdeles lifligt; en mängd Engelsmän besökte den svenska stranden, handlade i staden, och skulle om aftonen bevista brunnsbalen vid defr vackra Ramlösa. Engelska Gardes-officerarne i skarlakansröda unifor-jmor, prydda med guldgaloner, gingo skockvis upp från sina slupar och tycktes mindre besöka Helsingborg, för att se staden, än för att låta se sig |sjelfva, så vida man vågar säga att en dylik fåfänga finnes hos det manliga könet, hvilket jag tör ingen del påstår. Skulle någon svensk yngling taga sig förargelse häraf, ber jag honom i •alla fall besinna, att det är endast om de unga Engelmännen jag talar, alldeles icke om mina Iflärdfria, värda landsmän.

Fru Stenius och de båda unga damerna åskådade från fönstret detta brokiga hvimmel. Den lefnadsglada Beitha längtade att få blanda sig deruti, och betraktade uppmärksamt de ankommande, för att se om hennes bror ej fanns ibland dem. Ett !par timmar förflöto under denna väntan, hvilken började att förefalla äfven den gamla Frun nålgot lång.

— Det är obegripligt, att han icke kommer, sade hon. Magister Liljegren, som annars är så accurat, en så ordentlig ung käril Hvad kan väl uppehålla honom så länge?

— Han vet, att vi vänta honom, sade Bertha, och det är lätt obeskedligt af honom att så här pröfva tålamodet. 11
— Isynnerhet som han bör veta, att lians goda syster Bertha ej bar stort förråd af den varan, svarade Agnes litet elakt.

— Åli! lika stor portion, som du vanligtvis liar af den muntra glädtigheten,

Agnes öfvertalade ändteligen Bertha, att åtminstone lägga bort hatt och parasoll, och gick till sitt fortepiano, der hon lyckades med en intagande säng förkorta tiden för sina åbiirarinnor; men när klockan var sju, steg hon upp helt oro--lig: Jag börjar verkligen bli ängslig, sade tion, måtte ingenting olyckligt hafva träffat Theodor!

— Hvad skulle väl kunnat hända honom? inföll Fra Stenius; var ej orolig, min söta Agnes, ban har kanske fått främmande.

— Ja, men så hade han bordt skicka oss återbud, och det hade min bror säkerligen gjort i det fallet.

— Hvem vet? ban kan hafva glömt det.

— Nej, min bästa Fru Stenius, glömt oss bar Theodor icke, ehvad som händt, svarade Agnes.

— Tyst, inföll Bertha, jag skall snart veta orsaken. Jag gar till Theodors rum, och är han bemmà och glömt bort vår aftalade lustfärd, dåHilt han bereda sig pä att bli erbarmeligt Iexad, och nu, farväl.

I minuten Var hon borta, mefl återkom efter en stunds förlopp med den lodsamma underrättelsen, att brodern ej stod att finna. Föregående dagen hade han pä morgonen gått ut till en närbelägen prestgård, der Soliert i huset var hans förtrollgaste vän, Han hade dock lemnat sin kammarnyckel till värdinnan och sagt, att lian bestämdt samma afton skulle återkomma- 1 hans rum var allt ting i sin vanliga ordning. Då Bertha återvände, mötte hon dert vännen, Theodor gått att besöka, men af honom fick hod det svaret, att han sjelf förleden afton omkring klockan nio lemnat prestgfirden, att Theodor följt honom ett stycke på vägen, der tagit afsked af honom, och strandvägen fortsatt sin vandring, för att återvända till staden. Defl unga Lindbäck hade lofvat alt skyndsamt göra alla efterspaningar, och ännu Samma afton lemna Bertha svar.

Nu blef det en ångest, som var obeskriflig. Hade man förut sjungit duetter, så gret man nu, öfch den hederliga gumman Stenius hade all möda att lugna de båda flickorna.— 244 —

Klockan tio om aftonen, kom Herr Lindbäck med den bedröfliga underrättelsen, att då ban sjelf skyndat strandvägen utåt, hade ban funnit Theodors batt vid en en buske nära till vattnet. Man han föreställa sig den grufliga smärta, Agnes ock Bertha kände vid denna berättelse. Hela natten tillbragte de att gråta, och så snart morgonen randades, gick Bertha till det ställe, der hatten blifvit funnen, men ingenting der gaf henne ytterligare ljus i saken.

På ett litet afstånd var en koja, som beboddes af fiskarfolk, dit Bertha ingick, för att forska efter någon upplysning i denna mörka gåta. Stugans enda innevånare var en gammal gumma, ty hennes son, fiskaren, var nu i Malmö. Bertha frågade, om hon lördagsaftonen sett en ung herre g& der förbi?

— Ja, om morgonen såg jag en herre i svart röck och gula nankins-underkläder.

— Såg ni honom ej komma igen om aftonen, så der omkring klockan nio?

— Gumman teg och såg sig rädd omkring.

— Ack! min Gud! ni såg honom visst! svara för Guds skuld! hvad har händt? Det är min bror, min enda bror!—

— Herre Gud, min söta Mamsell lilla, tag ej så illa vid sig. Intet kan jag veta, om det var hennes bror eller hvem det var jag såg.

— I Himlens namn! säg mig allt! allt!

— Jag vet ingenting, jag gamla stackare; om vi fattigt folk tala i otid, så bli vi förföljda, och ....

— Ack! nej! nej, tala då min goda gumma! se här! och nu gaf hon henne alla de penningar, hon hade med sig. Ni skall få mera, blott ni vill yppa hvad ni vet.

— Herre Gud! hvad hon är gifmild och god, min lilla Mamsell! om hon bara lofvar mig att ej tala om det för någon, så vill jag säga henne .... för ser hon min goda Mamsell, om de få veta, att gamla Bengta sett något, så kan jag bli olycklig ....

— Hvad har du sett? säg! säg! då!

— Jo, den samma hern, som gick om morgonen — ty jag känner den unga Magistern, han har ofta gått här förbi och gifvit mig mången skilling ....

— Berätta, fort! fort!

— Ja, han kom om aftonen emellan klockan 9 och 10 åter gåendes, och jag var uti mia— 246 —

lilla bod, der dörren stod Öppen; då såg jag tvä karlar, som hade en båt vid stranden, springa upp bakom Magistern och fatta uti honom. Han gaf till ett rop, men de bundo för hans mun, kastade omkull honom, bundo händer och fötter, släpade honom ned till båten och rodde genast ganska hastigt sin kos, just bortåt den sidan, der främmande flottan ligger. Mamsell kan väl tänka, huru skrämd jag var: om de fått märka att jag sett dem, kunde de slagit ihjäl mig, gamla stackare! derföre tordes jag ej visa mig, utan stod qvar i boden ända tills de voro långt borta.

— Men kunde ni då intet ropa på hjelp?

— Ingen menniska var så nära, att de kunde höra mig, och det tordes jag ej i alla fall. Jag var så förskrämd, att bela min kropp darrade.

— Kände ni de båda fasliga karlarne?

— Nej, min lilla Mamsell, det gjorde jag visst inlet; nej, jag kände dem intet, det har jag intet sagt att jag gjorde. De mördade honom ju intet, Gud ske lof! och de torde väl släppa honom lös igen. Gråt intet, min vackra Mamsell, och var icke ond på gamla Bengta; jag Kunde ju ej hjelpa den stackars unga hera.— 247 —

Vidare kunde Bertha ej få veta af den gamla och, utom sig af ångest och förskräckelse, kom lion till staden, der hon genast hos Borgmästaren angaf gummans vittnesmål om Theodors försvinnande.

Gumman blef emellertid hämtad till staden och förhördes inför Rådstugurätten, der hon förblef vid samma omständliga berättelse, hon redan gjort, men syntes mycket förlägen, när hon tillfrågades, om hon ej kunde säga, hvilka rånarne voro? Hon sade sig väl någon gång sett den ena herrn, men hans namn visste hon ej; hon trodde dock, att ban hörde till staden, och slutligen bekände hon, att då hon, sedan båten ej mera syntes, gått ned till stranden, hade hon funnit en näsduk, på hvilken var ett namn, bon ej kunde läsa. Näsduken hade hon velat behålla, emedan den var så hjertans fin och vacker. Man lät genast hämta den, och domstolens förvåning blef ej ringa, då på den i tydliga bokstäfver med märkbläck stod skrifvet: Bernhard Solinder.

Man begrep straxt hvad som gifvit anledning till detta våld, då alla visste att Solinder begärt Agnes hand. Den illsluga menniskan nekade dock .fräckt till alltsammans; han hade tappat och för-anhållan. Den lilla snygga boningen var belägen straxt vid tullen, och Agnes följde med flickan dit. Här fann hon den gamla i sängen, ganska matt och svag.

— Ack! Gudskelof! sade Cecilia, att jag återser min älskade Mamsell, min lilla Agnes igen! jag var så rädd att

jag skulle dö, innan flickan kom tillbaka, och taga med mig hemligheten i grafven; nu, himlen vare lofvad! kan jag få öfverlemna den till er.

— Hvilken hemlighet, min goda Cecilia?

— Jo, ser hon, min lilla vän, det är en lång historia. Pernilla, sätt hit en stol åt Mamsell. Herre Gudi salig Kommerserådet, sora är död, och jag flck ej sköta honom på hans sotsäng, som jag hade lofvat den goda Herrn! men jag skulle ju gå till min son, när han miste sin beskedliga hustru. Ack! så roligt det är att se henne. min lilla Mamsell! Gud signe min lilla Agnes. Nu skall hon veta, att när Kommerserådet förliden vinter var sjuk och jag vakade hos honom, så talade jag alltid med honom om er, Agnes lilla.

— Du håller mycket af min sondotter, sade ban'; jag gör så med;] men hör på, gumma, kandu tiga med en hemlighet, om jag förtror dig

nägon?

— Ja, gubevars! det kan jag nog, svarade

jag-

— Men du skall lofva mig det säkert, och svära derpå.

— Nej, fy! svära gör aldrig, men tiga det lofvar ändå.

— Det gäller din Mamsell Agnes lycka, tillade ban.

— Ja, se då! då skall jag tiga, om jag än skulle sy ihop lapparne, svarade jag.

— Jag har funderat på, vet du min heders-gumma, att Solinder kanske skulle kunna göra Agnes någon orätt; när jag dör, som väl ej kan bli så långt till.

— Abl bevars! Nådig Kommerserådet lefver nog många Herrans år ännu, det vill både Mamsell Agnes och jag bedja Gud om.

— Ja, ja, min gumma, men deri gör vår Herre, som honom bä-^t synes. Men när jag dör, så kan det bända, som i många andra, gamla. sterbbus, att dokumenter förkomma, Gud vet p& hvad sätt; jag har derföre lagt de papper, som be-» visa Agnes rättigheter, i en liten a;sk af bläck meilkonstigt lås till; nyck&In behåller jag sjelf, men lådan kunde bli borttagen, nej bortslarfvad ville jag säga, derföre skatl du taga den i förvar, och, sedan jag är död, lemna den i Agnes egna händer, aldrig i någon annans. Du är en ordentlig och pålitlig gumma, som varit i mitt bus många år; jag känner dig och vet huru högt du älskar ågnes, dig skola de aldrig kunna muta eller narra, Jag kunde väl lemna asken uti någon Lagkarls hand; men de der herrarne tror jag intet mera än jemt, och jag talar heller intet gerna om huru mina affairer stå; det är en föresats och gammal Tana hos mig, och derföre lemnar jag oqkså asken helst till dig, som jag intet behöfver göra reda för hvad den innehåller; nog af, när Agnes får den, är hon rik, ja, vida rikare än Bernhard.

Derpå gaf ban mig asken, hvilken jag förvarat uti mitt lönnskåp här i väggen bakom min säng. Hjelp mig nu upp sparlakanet, och se der nyckeln till skåpet. Tag nu hvad som tillhör henne, min lilla Agnes; Gud välsigne henne och hennes arfvedel! jag har troget förvarat den; men nyckeln till lådan fick jag ej.

— Den bär jag i en snodd omkring min lais, sade Agnes, och visade den fina, svarta.snod-flen, som hvilade på det vackra välbildade bröstet, Agnes tackade gumman hjertligt för hennes omsorg, lofvade att följande dagen återkomma, och tog afsked af Cecilia, hvars välsignelser hon hörde ända ut i förstugan.

Arfvet var således tillrättakommet. Agnes goda farfar hade ädelmodigt sörjt för hennes framtid, och hon var nu rik, men allt detta gladde henne föga, då hon saknade Theodor, för hvars skuld hon önskat sig förmögenhet, för att dela den med honom. Agnes gick till Grosshandlaren Bilde, i hvars närvaro hon ville öppna asken, som var sorgfälligt ombunden och förseglad med farfaderns sigill. Bilde blef ganska glad, på sin myndlings vägnar, och inkallade tvänne vittnen. Inseglet bröts, den lilla nyckeln sattes i låset — nu är asken öppen — tvänne

sammanvikna dokumenter ligga der, hvardera en revers på femtiotusen mark banko, insatta i Hamburger bank.

Det är likväl en besynnerlig, en underbar känsla, att på en gång befinna sig rik ifrån att äga ingenting. Så bedröfvad Agnes var, kände hon likväl inom sig vakna en viss sjelfständighet, åt hvilken den fattiga aldrig kan öfverlemna sig. De inställsamma ansigten, som lyckönskade henne, denfördubblade ärlighet man visade henne, och dét nästan ödmjuka sätt, hvarmed den annars så dryga Grosshandlaren nu bemötte henne, gaf henne väl ett slags förakt för honom, den menskliga svag* heten ocb egennyttan, men den gaf henne tillika en smula högre aktning för sig sjelf; och (hvarföre skulle hon ej tillstå det?) en viss glädje att hädanefter icke behöfva att fortsätta musik-lektionerna och emottaga betalning för sina bemödanden, hvilket mången gång, då det ej skett på nog grannlaga sätt, förödmjukat och sårat henne.

Jag vill ej teckna Agnes bättre än hon var. All den philosophi, hvarmed Romanförfattare så frikostigt begåfva sina hjeltinnor, kan jag tyvärr ej skänka Agnes, af det goda skäl, att jag sjelf äger så litet deraf. Kanske är jag nog förmäten, att helt uppriktigt tillstå, att jag ej en gång ville äga den; philosofiska fruntimmer äro ej min sak. Jag tycker att en qvinna, som har godhet, ödmjukhet, tålamod och glädtighet är bättre philosoph, i qvinnans nuvarande ställning, àn mången karl, och om hon låter dessa goda känslor bestämma sin vandel, behöfver hon inga högtrafvande, regelbundna tankegångar eller systemer, för att vid alla tillfällen finna det rätla och uppföra sig väl. Jagåtergår från de moraliska reflexionerna (hvilka sällan behaga mina unga läsare) till Agnes och hennes nykomna rikedom, och medgifver således, att hon i sin själ verkligen började att känna en viss glädje öfver lyckans gåfvor. Månne de försämrat hennes omdöme och hjerta, hvilket oftø är guldets verkan?

— Det är dock besynnerligt, min goda Bertha, sade hon om aftonen till sin vän, sedan de uppgjort många förslager för framtiden, hvarvid de Hamburgska kapitalerna utan skonsamhet togos i anspråk, ja, det nästan förargar mig, att den lumpna penningen, som jag i min själ så gerna ville förakta, skall inverka så mycket på menniskans belåtenhet. Ack! om vi bara hade Theodor här! då först skulle arfvet rigtigt blifva mig dyrbart!

— Gudskelof! svarade Bertha, att vi ändtligen fingo reda på låset till den lilla nyckeln; jag hade annars grubblat mig till tvinsot på den saken. Jag beundrar dig verkligen Agnes, att vara så lugn och förståndig vid din lycka; om det vore jag, ack! om det vore jag, (och nu gjorde hon ett hopp af glädje vid föreställningen häraf) då hade jag på dessa timmarne redan sagt hundrade tokerier och kanske äfven gjort några. Men migtillfaller intet arf, jag förblifver alltid den fattiga Bertha! tillade hon med en lätt suck.

— Och du är dock sä rik, min älskade Bertha! detta glada lynne, som naturen skänkt dig, uppväger sannerligen mänget arf.

Följande morgon kom bud från Excellensen R., att Agnes, så fort som möjligt, skulle infinna sig hos honom. Inom några minuter hade hon klädt sig och stod med klappande hjerta och rodnande kinder inför den gamle vördnadsvärde mannen, som genast visade henne den biljett, ban nyss af Amiral Gambier erhållit, hvaruti denne berättade, att Theodor var funnen och skulle återföras, men önskade tillika att få öfverlemna honom till Excellensen sjelf, emedan en af hans Brittiska Majestäts undersåtare vore comprometterad i denna sak, och man ville veta de påståenden, som emot honom kunde göras af de förolämpade personerne, samt hvad skadestånd Excellensen fann billigt fordra för sin unga skyddling. Amiralen anhöll äfven att Excellensen i sällskap med sin familj ville taga en dejeuner hos honom, och tillika medföra den unga Svenskens fästmö, som derigenom så mycket förr blefve lugnad, och finge återse sin vän; ett återseende, som skulle skänka Amiralen och bela säll-j skåpet en ganska interessant scen. Klockan skulle en Engelsk slup komma att afhämta gästerna.

Agnes gret glädjetårar vid de goda tidningarna; rörd och erkänsam sade hon allt hvad hon vid detta tillfälle kände, och frambar till sin och Theodors ädle beskyddare de varmaste tacksägelser. På utsatt timma kom den prydliga slupen, att afbämta sällskapet. En engelsk officer medföljde till befäl öfver de åtta sluproddarne, hvilka alla voro utsökt vackert folk i prydlig drägt. Sjöresan var angenäm; inom en timma voro de framme vid det ['ingetska Amiral-skeppet, der Excellensen och de herrar, som följde honom, gingo uppför den smala, vådliga skeppstrappan, men en ländstol nedhissades åt damerna. En af dem placerades genast deruti och fästades i stolen genom långa stycken af gul ocb röd flaggduk, som lindades omkring både stolen och fruntimret, derpå hördes

signalen af en pipa, och genast svängdes stolen upp i luften samt nedsläpptes sagta på däck, der Amiralen med sina officerare stodo att emottaga damerna. Alla fördes ned uti Amiralens sa-: long, och sedan Lörd Gambier der talat sagta en stund vid Excellensen, och låtit för sig presentera M:ll Agnes Rosin, gick han ut, men återkom genastmed Theodor vid handen, förde honom fram till don rodnande flickan och gratulerade dem båda Jill det glada återseendet. Excellensen It. hade nämnt Agnes lycka med det återfunna arfvet, och delta hade troligtvis äfven hos Engelsmännen bidragit till artighetens förökande samt gaf ämne till nya lyckönskningar och complimenter.

Amiral Gambier var en sirlig gubbe, som snarare liknade en fransysk Markis, än en engelsk Sjö-officer. Han var af medelmåttig längd, gul-aklig hy, och hade små bruna ögon, som voro uppmärksamma på allt, och gerna fästades på de svenska fruntiiumren. Han var mycket pudrad och brukade stångpiska. Öfverste Wellesley (sedermera Hertigen af Wellington), som äfven var på samma skepp, var deremot en stor, ståtlig, fast något magerlagd figur och af ett allvarsamt utseende. Båda dessa herrar talade med lätthet fransyska, isynnerhet den gamle Amiralen.

Sedan man i den eleganta matsalen intagit en väl serverad dejeuner, der vinet ej sparades och nya divisioner af buteljer jemnt ryckte fram till nya skålar, föreslog Amiralen fruntimmerna ott bese skeppet. Det var ett linieskepp, som förde 106 kanoner och hette The Prince of Wallis. Da-— 259 —

merna voro förtjusta och förvånade alt se denna lilla flytande verld, der allting fanns, alla slags verkstäder, till och med en smedja, och mångp djur, hvaribland tvenne prägtiga, feta och glänr sande kor, hvilka förságo Amiralens bord med mjölk och grädda; får, höns och gäss, allt för Arnif ralens bord, såg man äfven i sina snygga afstäng-slen och burar. En Engelsk officer förde hvarje Jruntimmer, och Öfverste Wellesley var Agnes ledsagare. Alla tro däcken besöktes; den utomordentligaste snygghet och ordning lyste öfverallt, till och med i köken, och beundrades af alla. Trapporna voro belagda med mörkblått kläde, hvarpå man ej en gång såg damm efter spåren. Fruntimmerna undrade och vidrörde allt med sina små fingrar, ifrån de hvita dryckesbaljorna, bandade med blankt tenn, ända till det- alnstjocka ankartåget, sora låg öfverklädt och hvitmåladt i sina ofantliga ringlar. Ehuru öfver åttahundrade man af sjöfolk och soldater funnos om bord, hördes intet stoj, intet buller; allt var så stilla, så tyst, och hvarje förrättning skedde efter pipans signal. Ibland manskapet, som var vackert folk och snyggt klädda, voro en stor del svarta och bruna ansigten, som med sina rullande ögonstenar, der det hvitjiglänste så hemskt, betraktade de besökande ifrån älla skeppets vrår, och förstulet skrattade åt frun-timmernas nyfikenhet. Sedan man besett allt, tog det svenska sällskapet afsked af den artiga Amiralen, som erbjudit Theodor en betydlig summa i skade-ersättning, men hvilken ban alldeles afslog. På samma sätt man hissat stolen upp, hissades denna åter ned med ett fruntimmer i sender, och blott som ett bevis på den förekommande Amiralens artighet, må nämnas, att Excellensen uti slupen fann en ypperlig Chester-ost, som gåfva, emedan ban vid dejeunéen berömt denna sort.

De svenska gästerna hade låfvat att dricka caffé på ett annat Linieskepp, hos Amiralen Sir Samuel Hood, der man lika gästfritt emottogs och undfägnades med cäffé och likörer, som värden sjelf fört från Vestindien. För att roa fruntimmerna, lät ban militär-musiken från däcket spela de vackraste valser, angläser och reels.

Sir Samuel Hood var en lång, smal, mörklagd man och hade blott en arm; den andra hade ban förlorat i sjöslaget vid Trafalgar. Icke dess mindre ägde han en ung, oändligt vacker hustru, hvars porträtt ban visade oss öfver sin soffa, med tillägg, att hon målat det sjelf och gjort honom— 261 —

den öfverraskningen, att låta sätta upp det i han9 salong, utan att han vetat deraf.

Först om aftonen återkom man till Helsingborg, efter en ganska angenämt tillbragt dag, och den behagligaste sjöresa. Agnes och Theodor begåfvo sig genast till Bertha, hvars glädje blef obeskriflig, och alla tre följdes nu åt till den kära löfsalen. Theodor måste nu sätta sig emellan de begge nyfikna flickorna och för dem berätta sitt äfventyr.

På Engelska flottan var en svensk, hvilken förut varit handelsbetjent i Helsingborg, och under den tiden mycket förtrolig med Solinder. Han hette förut Jonson, men hade nu ändrat sitt namn till Johnstone, och hade rymt från

Sverige, i anledning af någon balance i sin principals kassa, samt kommit till London, der han uppfört sig väl och efter några år blifvit skeppsskrifvare, samt var mycket väl anskrifven hos sina förmän, genom sin ordentlighet och noggrannhet. När han en dag, tillika med de Engelska officerarne, besökte Helsingborg, blef ban igenkänd af Solinder, hvilken han var skyldig ett par hundrade riksdaler, och som nu ganska strängt återfordrade dem af sin fordne vän. Johnstone följde honom hem; So-— 262 —

finder låtsade att i godo vilja uppgöra allt, samt tog in ett par buteljer stark punsch, som de tömde tillsammans. När Johnstone fått någorlunda rus i hufvudet, hade Solinder sagt vilkoret för de-fas försoning, och lofvat att efterskänka hela skulden, samt gifva Johnstone dertill ännu tvåhundrade* riksdaler, om han ville föra Liljegren om bord och hålla honom dold der, till dess de återvände till London, hvarest ban med första skepp, som afgick till Amerika, borde afsända Theodor, att ställas under noga uppsigt, så att ban ej fick återvända till Sverige, hvarföre hans station skulle väljas i det inre af landet. Solinder hade målat Theodor, som den elakaste sälle, hvilken nu höll på att narra sig till Agnes hand; och sora hon var Bernhards nära slägtinge, vore det ert välgerning att rädda henne ifrån en så faslig menniska/ Solinder visste att Liljegren följande dagen tänkte gå ut på landet till en prestgård, hvarifrån hart vanligen återkom klockan nio. Solinder skulle då med en båt vänta vid stranden, och Johnstone vara honom behjelplig att öfverfalla Magistern och föra honom till flottan, När Theodor kom, hade de sprungit fram och gripit honom, samt kastat Honom i båten, oaktadt hans motstånd, hvarvid— 263 —

hatten fallit af honom; men, utkomna på sjön, ha* de Solinder förklarat alltsammans för ett skämt, och alt de endast ville enlevera honom, för att få sällskap pä en lustfärd ut till flottan, der Solinder af sin vän blifvit inbjuden att passera natten. På detta sätt lugnades Theodor och skrattade äfven åt äfventyret; men sedan de varit en stund på flottan, smög Solinder sig med sina roddare tillbaka, medan Theodor ocb Jonstone voro i kajutan, och Theodor hade under allehanda förevändningar qvarhållits hela den följande dagen, i hopp att flottan då skulle lyfta ankar, hvilket vinden ej tillåt.

Efter Excellensen P.:s bref gjordes emedlertid noggrann undersökning; Johnstone, som, sedan ruset var öfver, nästan till hälften ångrade det streck, hvartill han låtit öfvertala sig, hade genast bekänt alltsammans, gjort så många löften om förbättring, samt bedt sina förmän sä mycket om skonsamhet, att de, som föröfrigt voro nöjda med honom och ej i en hast kunde få hans syssla besatt, lofvade låta alltsammans aflöpa med 14 dagars arrest, så vida de svenska auctoriteterna ej fordrade hans utlefverering, hvarom man ville tala med Excellensen. Denne hade på allas Yägnar lofvat tillgift,— 264 —

med villkor, att Johnstone ville gifva ett skriftligt betyg, att Solinder öfvertalat honom till den elaka gerningen, hvilket den stackars skeppsskrifvaren genast uppsatte, glad att slippa ifrån saken för så godt köp.

Om detta skriftliga vittnesmål ville Excellensen genom borgmästaren låta Solinder få kunskap, med tillsägelse, att, om han hädanefter på minsta sätt sökte skada Magister Liljegren och hans blifvande fru, Agnes, skulle man genast anställa råttegång emot Solinder och behandla honom med lagens hela stränghet.

Slutet är ej svårt att Inse; Liljegren, som ville gagna med sina kunskaper, fick den lediga rek-torssyslan, men afstod lönen åt underläraren. Han erhöll samma höst, enligt den aflidne Kommerserådets önskan, Agnes hand, och hans glada syster Bertha lemnade pensionen, för att bo hos sina lyckliga syskon, der hon sjelf fann sig den lyckligaste af alla. Mången afton sutto de ännu tillsammans i löfsalen på bergets afsalts, blickade utåt sundet, der Theodor gjort sin tvungna bortresa och den glada återfärden med sin Agnes, och påminte sig skämtande hvarje omständighet af det öfyerståndna äfventyr, vi nu berättat.JULKLAPPEN.

Hvem tänker ej med välbehag tillbaka pä det skifte af lefnaden, då glädjens, oskuldens och sorglösbetens blommor beströdde våra första fjät på den hoppfulla banan? hvem älskar ej dessa glada barndomsminnen, hvilkas återkallande jemnar skrynklorna på den åldriges panna, och som intill lifvets senaste år stå klara och oförgätliga, lika en herrlig tafla, långt sedan den ystra ungdomens passionsfulla bilder hafva förbleknat i vår själ? Hvem erindrar sig -ej med rörelse dessa barndomens festliga bemärkelse-dagar, med deras sprittande lif och glädje, då en onämnbar förtjusning genomströmmade hans hjerta, och uttryckte sig i den bullrande, högljudda

fröjden? Ibland dessa var dock alltid Julaftonen den yppersta, och förgäfves skulle man sedan i lifvet någonsin känna en mera ren ocb oblandad sällhet.

12Skulle det roa dig, min läsare, att för ett ögonblick kasta ögonen pä en dylik tafla, sä vill jag måla dig den, sådan jag ännu ser den i mitt minne, sedan fyratio år tillbaka.

På Löfcik liade redan länge varit ett ifrigt stökande. Alla medlemmarna af familjen sågo betydelsefullt på hvarandra, ty hvar och en förmodade hemligheter, men isynnerhet hade de små barnen mycket att göra med frågor till sin äldsta, sextonåriga syster Carolina, som hade hjelpt sia mor och mormor alt laga i ordning de väntade skänkerna, under hvilket göromål de öfriga barnen förpassades, antingen till mormodern, som talade sagor för dem, eller till Informatorn, som klippte hästar åt gossarne och dockor åt flickorna, emellan de få lärostunJer, som deras späda ålder medgaf.

Ett litet snöfall hade några dagar före julen till allas förnöjelse inträffat, och, med tillhjelp af en frisk vinterfrost ofvanpå, åstadkommit ett hjelp-ligt slädföre. Kusken Östberg hade dragit fram a|la slädorna och satt seldonen i ordning, tillika med barnens kälkar, som redan voro försökta i brygghusbacken, hvarvid Informatorn hjelpte de små att styra. Inom hus hade man i flera dagar

sett lagande brasor i den stora bakugnen, ocli en angenäm lukt af vört- ocli saffransbröd doftade genom bela huset. Tvä dagar före Julafton hade Majoren och hans fru i räcken med foxarna värit till staden och gjort sina inköp, och barnen undrade storligen hvad det var för paketer, som Östberg vid hemkomsten tog upp ur slädan och husjungfrun Christine emottog och bar in i handkammaren.

Ändtligen bade den högtidliga dagen inträffat. Middagen hade gått för sig klockan straxt efter 1 i all knappliändighet, emedan mamma ännu hade åtskilligt alt syssla med, och bordet var afdukadt. I stora salen såg man fyra barn, som hälften oroliga, hälften glada, sprungo emot alla, som gingo ut och in, och gjorde dem nya frägor om aftonens kommande tilldragelser. Jungfru Christine kom med ett upptåndt ljus i handen och ämnade sig in i sängkammaren, hvars dörr var stängd.

— Ilå! ha! Christine, nu begriper jag hvad bon skall med ljuset, (sade Carl, en tioårig gosse merl skalkaktigt utseende) mamma skall ha det att försegla julklapparne.

— Tyst! Carl, sade Caroline, under det hon nystade ullgarn på ett litet rundt paket, för at|gifva det utseende af ett garnnystan ; tyst! duskall ej vara så nyfiken.

— Ack! den som finge följa med Christine in och se alla julklapparne! inföll lilla Erik, en sex års gosse.

— Får jag sel får jag följa med! skrek nu den fyra-årige August, och den tre-åriga Fiken klappade med sina små händer och upprepade broderns ord: får jag se! får jag se!

— Ilå! gudbevars! Så småherrskapet flyger omkring mig! ljuset flägtas ut; släpp mig då! Hennes nåd väntar.

— Mina små, snälla barn, sade Carolina alf— varsamt, nu få vi ej vara bullersamma, det tycker mamma intet om; vi måste vara tysta, medan mamma skrifver.

Erik gick till en stol vid fenstret, satte sig belt stilla och sade:

Ack! hvad det är långt till ljusen komma in! hvad är klockan, syster?

— Min lilla Erik, klockan är bara tre ännu; var tålig ett par timmar, sedan får du så roligt; då kommer julbordet.

— Julbordet! Ack! julbordet! det granna julbordet! ropade August och Fiken samfällt.

De sina salte sig sedan på hvar sin pall, viel ett litet, lågt bord, hvarpå August snart lade upp sina armar, och det lilla ljuslockiga hufvudet ofvan på armarne, och somnade, då han varit stilla en stund; Fiken hade tagit sin docka och låtsade mata henne ur en liten thékopp. Carl gick till stora systern, tog en förnuftig mine och försäkrade att ban icke alls var nyüken.

—]ag bekänner gerna att jag är det, svarade Caroline, och längtar till julbordet, fast jag är äldst. Men ack! det

blir ändå ej så roligt i 5r, då vi icke få hem Adolf från Upsala, som det var ämnadt.

— Men är han då sjuk ännu?

—• Nej, gudskelof! han är nästan frisk igen, men pappa säger, att han kunde få recidiv af frossan, om han reste i denna kölden.

— Det har pappa rätt uti.

— Ja, det har han visst, men icke får mamma roligt i jul, när Adolf fattas, som håller at henne så mycket.

Nu hade Caroline fått sitt nystan färdigt, stort som ett äpple, och steg upp.

— Du han väl säga mig, Caroline, hvad du har i ditt stora nystan, och till hvem det är?— Ja, om du bara kan tiga.

— Tiga! ja, ser du Caroline, det kan jag tättre än någon af er alla.

— Låt se då! det är en liten Smergeldyna, jag virkat af blått silke och silfver åt Mamsell Beata.

— Nå! livad har du gjort åt mig då, Caroline lilla?

— Jo pytt! fick du veta det.

Nu kom Majoren, hvars middagslur var slätad, och gick in till sin fru; lian frägade barnen i förbigående, hvarföre de sutto så stilla?

— För mamma skrifver; åh! pappa vet nog hvad bon gör, sade Carl skälmaktigt.

— Nå! nå! då går jag in ocb hjelper henne, sä blir det förr färdigt.

—• Ack! nu få vi så roliga utanskrifter! så roliga verser, sade Caroline gladt, då pappa går in och skrifver.

Emedlertid nalkades skymningen allt mera. Månan började att lysa in genom fönstern, och betjenten tände upp en stor, treflig brasa i salen. Caroline och Mamsell Beata såg man syssla med Ibébordet, som ställdes i ordning framför soffanuti förmaket, tände alla ljusen i kronan och satte flera ljus pä thébordet, jemte ett par höga blomstrande törnroskrukor, emellan brödkorgarne äf silfver, som stodo så rågade med färska kringlor och saffransbröd. I salen tändes äfven lampan i taket, och barnen började med hvarandra en glad jullek. Nu öppnades sängkammarsdörren och majorskan kom ut med en sä glad och hemlighetsfull mine. Majern följde henne skrattande, och sade: kom nu barn, så gå vi in i förmaket med mamma att dricka the.

— Jag skall först skicka bud upp till Grand-tante Agatbu, sade majorskan, och nu trippado Mamsell Beata ut genom salsdörren, för att hämta den sjuttioåriga frun, hvilken var ett verkligt original från fordna tider, något sipp och tyckmyc-ken, men en i holten hederlig gumma. Långsamt öppnades salsdörren och fru Agatha inträdde. Hennes långa, magra figur var i afton särdeles pompöst utstyrd. På en svart kamlottskjol bar hon en hvit kofta, och ofvanpå denna en slags fordom bruklig mantilj af lysande skarlakan, och med ca-puschong öfver hufvudet, en styfstärkt natthufva och ett par grå sidentofflor fulländade höglids— drägten.— 272 —

Just som hon kom in, var lilla Erik blindbock, hörde någon nära sig, fattade hastigt i gummans inantilj och ropade: här har jag en blindblock! det är Mamsell Beata!

— Släpp, Erik! släpp! ropade alla de andra; det är grandtant. sjelf! Helt skamQat släppte gossen den röda mantiljen tog näsduken från ögonen och bad vänligt: förlåt mig, söta grandtantl jag kunde ju intet so att det var du.

Men grandtant såg mulen ut. Ja, ja, när barn få vara så der yra, då går det så, stackars de gamla!

Majorn bad vidare om ursäkt och förde gumman in uti förmakssoffan, der hon prydligt tog sin plats emellan värd och värdinna. Barnen följde efter in i rummet helt tyst, och Carl hviskade till sin äldsta syster: tänk hvilken lustig blindbock Tant Agatha ändå hade blifvit!

Majorskan serverade nu och man drack med god smak hennes utsökta the. I soffan conver-serades om det dåliga föret; Mamsell Beata och Informatorn stodo vid kakelugnen, och språkade helt sagta och förnöjda med

hvarandra; Caroline skyndade att dricka sin kopp, gaf en vink åt Mamsell, och båda gingo oförmärkt ut i salen. Men— 273 —

barnen hade nog med, glädje bemärkt deras aflägsnande, och kastade oroliga blickar åt den slutna dörren emellan hvarthésked, de förtärde. Det blef slutligen helt tyst; Majorskan gick äfven ut, men återkom snart, lemnande dörren till sälen öppen.

Ett allmänt utrop af glädje skallade från stora och små: se Julbordet! hvilken angenäm anblick! Sälen var upplyst af flera dussin ljus, hvilkas sken strålade in i förmaket. Armstakarne lyste från hörnborden, och alla de sjugrenade julljusen brun-no så klart kring den stora granna tårtan, kon-fekt-tallrickarne och de uppstapplade högarne med julbullar af alla möjliga figurer, gäss, fiskar, vagnar, stjernor, hjertan &c. éCc., hvilka bildade en förskansning omkring små assietter med fikon, russin, krakmandel, äpplen och nötter. Ack! så herrligt! Ack! så roligt! Ack! så gudomligt roligt! ropade barnen och satte sig alla omkring bordet i samma ordning, som deras ålder. Sjelfva syster Carolina försmådde ej att taga sin plats, ganska förnöjd, ehuru hon allt emellanåt såg sig litet brydd omkring på grandtanten, Mamsell Beata och Informatorn. Mor och far sutto i solfan så glada, så belåtna och betraktade sina barns fröjd. Ma-— 27* —

jorn höll sin frus hand ocb sade: na Sr® do ràtl lyckliga.

— Ocb vi också, svarad» Majorskan ochlsåg honom sa ömt i ögonen. Hastigt syntes ett moln på hennes ljusa panna och en lätt suck höjda hennes bröst.

— Du suckar, Charlotte, sade hennes man.

— Ack! ja; hvad gör min Adolf i detta ögon-blick? ban är nog med sina tankar hos oss!

— Han mår väl, min lilla gumma, derföre böra vt tacka Gud ocb vara nöjda.

— lag är också både glad ocb tacksam, sade modern, ocb oförmärkt borttorkade hon ett par tårar, som smögo utföre de något bleka kinderna.

Caroli||» ocb Carl kommo nu sa glads ocb bådo att pappa och mamma ville göra dem den Sran ocb smaka på alla deras herrligheter. De goda föräldrarne togo hvar sitt äpple; grandtant tog en karamell och sade: den är så lenands för min hosta; och en pullstrut tar jag också, ty kumminsocker är så bra, när jag tar mina bäska bröst-pulfver. Ackl Herre Gudi de barnen äro ändå en Guds gåfva i verlden, fast man har mänga be-— 275 —

kvmm er för dem, både till kropp och själ! tillåd* hon andäktigt och himlade sig.

Informatorn tog ett rödt sockerbjerta och gaf Mamsell Beata, som leende bjöd honom litet »tu-dent-kafre, det vill säga russin och mandel. Pin tycker jag man kunde börja med Julklapparne* cade Majorn sagta till sin fru.

— Jag skall säga till derom, svarade bon och gick till sängkammardörren, der jungfru Christine stod och gläntade genom dörrspringan, och nu tillslöt dörren alldeles. Straxt hörde man ett bultande, dörren öppnades änyo och ett stort pa--ket flög utåt golfvet. Alla barnen ropade af glädje De små klappande händerna och skreko: till mig! Men se paketet bars af Mamsell Beata till Majo-joren, som, under det ban öppnade det, hviskade ett par ord till henne, hvarefter bon gick ut ^ förstugan.

— Hvad var det pappa fick? frågade Erik, få vi se det!

— Det ar från min snälla Carolina, svarade han gladt. Ett stickadt skärp, som är rätt välkommet, Tack min lilla flicka! och nu klappade han dotterns rosiga kind.— 276 —

I samma ögonblick hördes buller på ston salsdörren; den slogs upp —• betjenten och stalldrängen kommo inbärande med ett stort fastage som de nedsatte framför Majorskan. Det var förségladt och omslaget med starka snören. Mei hvad kan det vara? frågade Majorskan.

Det är visst en ny hatt, sade Carolina, fäi jag hjelpa mamma att öppna?

— Ja, gerna mitt barn. Hon skar af snöret bröt sigillet, tog af locket och började plåeka upp papper och en matta.

Ack min Gud! mamma! det rör sig, tror jag! ... . Och i minuten reste sig ett svartlockigt hufvud, visande ett det skönaste ansigte, der glädje och ömhet strålade, och med ett hopp var Adolf uppe ur sitt lilla fängelse och slog sina armar omkring den förtjusta moderns hals.

Se här min julklapp till dig, Charlotte lilla, sade Majorn, är du nöjd med den?UTSIGT „ INSIGT.

I.

Flyg tingen.

Det var en skön afton i Juli månad och dertill min födelsedag, då man alltid är särdeles stämd för reflexioner. Jag kunde ej sluta dagen bättre ån med betraktande af den fria naturen, som icke vet af någon födelsedag, aldrig åldras, alltid har ett lika ungt och friskt utseende. Klockan var 11, jag öppnade mitt fönster och beskådade stilla detta herrliga bloss, som under sitt tysta nattliga lopp gifvit ämne till så oändligt många philosophiska tirader och känslosamma utgjutelser

Vackra måne! började jag för mig sjelf, skola dina glänsande strålar .... men nej! jag förskonar läsaren från mina betraktelser, jag år i allmänhet ingen vän deraf; nog af — jag beun-— 278 —

drade tankfull, eller tanklös, om du sä vill, män-skenets förtjusande verkan på den lilla tafla jag hade under ögonen, nu försilfrad af Lunas strålar. Om jag skonat läsaren för mina reflexioner, tänker jag deremot ej befria honom från skildringen tf min utsigt. Den är behaglig; döm sjelf.

Jag förbigår jordgubbsängarne under mitt fön-iter och körsbärsträdet som står på vakt utanföre sdem, och jag ser der ett smalt gärde, der hvetet gungar sina gyldne ax i rika vågor, vid brynet af en mörk tallskog, hvilken uppreser sig till venster, stolt att intaga ett rum på den stora bördiga slätten. Gärdet begränsas af en mindre äng, der ån slingrar sig i mångfaldiga bugter. Den lätta spång, man kastat öfver ån, förer upp till en kulle, hvarest lemningar af murar ge tillkänna, att den nära belägna staden, i fordna, mera lysande dagar sträckt sig ända dit. Nu är det först bakom ett åkerfält, som den utbreder sina rödfärgade bus omkring den gamla kyrkan. Det åldriga templets gölbiska byggnadssätt, uddiga gafvel ocb rödgrå torn, ge åt det hela en ganska behaglig anblick. Denna utsigt är ju ej så ful? eller hvad tycker läsaren?

Under det min blick öfversäg det hela, märkte jag vid en nära staden belägen lada ett mörkt— 279 —

föremäf, som tycktes komma ut just från denna ladans öppna glugg, och derifrån med raskt sprang öfver gångstigen på gärdet och spången, skyndade in i den lilla tallskogen, passerade den och kom fram på sidan om densamma, der en torpstuga var belägen. Den flyende var en läng gestalt, klädd i jacka, som det tycktes, säg sig rädd omkring och hastade fram till stugan, men ej till dess dörr. Han nalkades varsamt, böjde sig ned vid fönstret och tycktes i månskenet b ospeja stugans inre. Förmodligen var han belåten med sin insigt, gick till dörren, bultade och blef insläppt, men dröjde endast några minuter, då han åter utkom derifrån, började springa och fortsatte vägen, som förde till en annan trakt. Det låg någonting obehagligt i karlens smygande, någonting; hemskt i denna nattliga brådska. Var det nöden? var det broitet, som förorsakade den 1 och ledsen alt denna syn stört mitt stilla åskådande af den sköna aftonen, stängde jag fönstret, gick till hvila och glömde snart i den välgörande sömnens sköte alla de föremål, hvilka nyss så lifligt, så nyfiket sysselsatt min inbillning. Sömnen är dock den yppersta gåfva! jag säger som SancboPanza: välsignad vare den, som först uppfann sömnen.— 280 —

i' II.

•Promenaden.

Jag är en stor vän af promenader. Utom deras nytta för hälsan, så betänk endast till "huru mänga roliga äfventyr promenader gifvit anledning! Huru många romanhjeltinnör bortröfvade på promenader! ja, lefve promenader! bela vårt lif är ju en promenad, ifrån den ena verlden till den andra, fast promenadvädret just icke alltid är så angenämt.

Följande afton nöjde jag mig ej med att från fönstret njuta den ljumma sommarluften. Jag gjorde en promenad

genom trädgården, gångstigen, genom det svajande hvetet, öfver ängen och slutligen öfver spången, der jag stadnade och såg i det klara grunda' vattnet, huru stimmet utförde sina lätta dansar och korta strider, hvaruti de mindre, som vanligt, fingo vika för de större, vid den lockande fångsten af en på vattnet surrande mygga eller fluga.

Efter en stund återvände jag och hade just uppnått skogsbrynet, då jag såg en flicka komma springande från staden ned till ån. Bon stadnade,— 281 —

vred sina händer, förde en näsduk till ögonen, kastade af sig hatten, föll på knä, sammanknäppte händerna, såg mot himlen, gret och jämrade sig högt. Hennes afsigt att sluta sitt lif var tydlig, fast hon ännu tvekade eller saknade mod att utföra sin olyckliga föresatts. Jag skyndade tillbaka öfver spången, och utan att flickan märkte det, stod jag vid hennes sida. Jag igenkände genast den sköna förtviflade. Hennes aflidne far hade varit Comminister i staden, och lemnade sin hustru och dotter uti brydsamma omständigheter. De försörjde sig nu till en stor del genom bandarbete, och den unga, vackra Lina Harlin var af alla känd som en väl uppfödd, utmärkt beskedlig och arbetsam flicka. Jag blef derföre högst förundrad att finna henne i en så upprörd sinnesstämning.

— Hvad tänker hon på, Mamsell Lina lilla? sade jag; hon vill väl intet dränka sig heller och sluta sitt unga lif så ohyggligt.

— Ack! jag är så olycklig! så tröstlös! jag kan intet lefva .... det är omöjligt .... Släpp mig, för Guds skull!

— Sansa sig först ett ögonblick! hvad skall er mor, er olyckliga mor säga?— Ack! roin stackars moi!

— Hvarföre vill ni öfvergifva er mor? hvad har händt? säg mig det?

Nu förde jag henne småningom från ån till en stor sten, had henne hvila der, och satte mig vid hennes sida. Hon gret bittert, och höll båda händerna för ansigtet. Slutligen berättade hon mig att den gamla, rika köpman Burg föregående natten blifvit mördad inne uti sin bodkammare, hans pulpet uppbruten och en stor summa penningar bortstulen. Om morgonen hade man funnit den gamla mannen död och blodig; men uti rummet utanföre (hvilket man nödvändigt måste passera, för att inkomma i gubbens) låg hans unga Bokhållare, Richard Palm, belt klädd, sofvande på sin säng, under hvilken man fann den blodiga knif, hvilken af-kurit hans herres lifstråd. Man väckte honom och påbördade honom det förskräckliga brottet, för hvilket ban ryste och bedyrade sin oskuld, men icke dess mindre blef han arre-iterad och förd till stadens fängelse. Richard var hennes fästman, och de skulle just följande liöslen gifta sig, då gamla Bur... lofvat Bokhållaren, hvilken ban höll mycket af, alt få bli hans companjon uti handeln.— 283 —

— Jag vet att Richard är oskyldig, fortfor flickan, hans ädla hjerta kan ej ens fördraga tankan pä ett brott, men allt sammansvärjer sig emot honom och bidrager till hans undergång. Han hade begärt lof alt fä besöka en slägting, som bor några mil ifrån staden, och skulle resa tidigt på morgonen; nu fann man hans kläder inpackado i en kappsäck, och der bredvid en blodig näsduk. Han säger att ban blüdt näsblod, och hade ämnat om natten afsluta en påbörjad räkning, hvarföre han helt klädd kastat sig pä sängen i tanka alt blot! sofva en liten stund. Han var blek som ett lik, då man förde honom förbi våra fönster, och hade afsvimnat, då ban kom in i arresten. Jag var alldeles utom mig, och bad min mor att lå gå till den olycklige i fängelset, för att trösta honom, men min mor sade det ej passade, att vi kunde bli invecklade i saken, att jag måste hafva tålamod, och att hon ej ens ville ha den skammen alt höra talas om Richard, så länge han misstänktes för det rysliga brottet. Nu blef jag alldeles tröstlös, tyckte att både Richard och jag voro öfvergifna bådo af Gud och menniskor, och att jag ej förmådde bära så mycken smärta och vanära. I min förtviflan ville jag sluta mitt lif, och' _ 284 —

sprang förvirrad och förstörd, ned till ån. Ack! jag olyckliga! jag uthärdar ej tankan på Richards belägenhet. I fängelse! anklagad för mord! Han, den milde gode Richard! var barmhertig! följ mig till honom!

— Nej, min goda Lina, ni får ej utan Er mors tillstånd besöka honom, men jag vill följa er hom, och sedan göra ett besök hos den fångne, helsa honom från er, och i morgon lemna er underrättelse om hans tillstånd. Kanske kan jag med mina råd vara honom nyttig, om ban, som jag vill hoppas, är oskyldig. Var emellertid ej så orolig; kom ihåg att det finns en Gud, som vakar öfver oskulden och kan beskydda honom bättre än vi menniskor.

Emellertid lofvar jag er att göra hvad jag kan, till sanningens uppdagande och den olyckliges räddning.

Flickan öfverhopade mig med tacksägelser, lofvade mig heligt att ej göra något försök att sluta sitt lif, och afhörde stilla de förmaningar, jag gaf henne. — Snart voro vi hos hennes mor, som jag fann ganska orolig öfver dotterns frånvaro. Den goda qvinnan försäkrade att ömt och sorgfälligt vaka öfver den bedröfvade flickan och jag lofvade att följande dagen återkomma.— 285 —

Jag besökte genast den stackars Richard. Han satt med hufvudet lutadt mot banden; en dyster skymning omgaf honom i det mörka fängelset. Dä ban blef mig varse, höll ban bäda händerna för ansigtet, och ett svagt utrop undföll honom.

— Hvarför denna förtviflan, unge man? sade jag vänligt. Ni är ju oskyldig?

— Ja, vid Gud! jag är oskyldig. Men huru kan jag bevisa det? skenet är emot mig, ingen tror hvad jag än ma bedyra, ty då hade man ej inspärrat mig i detta fasans hemvist, der jag icke har annat att vänta, än vanäran ocb döden. Hvilken förfärlig utsigt! O! min Gud! hela verlden öfverger ocb föraktar mig!

— Nej, Herr Palm, jag föraktar er ej, och den, på hvars begäran jag besöker er, hyser för er samma ömhet, som förut. För hennes skull ber jag er vara lugn. Hvad rättvisan på jorden än må dömma, så glöm ej att det gifves en domare i himmelen, hvars eviga rättvisa och godhet alltid beskyddar den lidande dygden.

Då ban blef något lugnad, gaf jag honom juridiska råd i anseende till formen af hans försvar, men som klockan var nära 11, dröjde jag blott en stund hos den olycklige. Han var djupt— 286 —

nedslagen, men med en blick så klar, så redlig, bedyrade ban ännu en gång sin oskuld, och bad mig tacka Lina tusenfallt lör hennes deltagande ömhet.

Nå, mina läsare, hvad sade jag i kapitlets början om promenader? hade jag ej rätt att prisa dem? och gjorde jag ej nu sjelf en lycklig promenad? Den hade ju tröstat tvenne olyckliga och räddat en vacker flickas lif. Ännu mera: under hemvägen påminte jag mig min syn sedan föregående aftonen. Skulle det ej kunna vara mördaren? tänkte jag vid mig sjelf, och genast styrde jag min kosa till den lilla stugan vid skogen. Den beboddes af en fattig enka med fyra barn. Hon blef myckel förundrad öfver mitt sena besök, när jag efter ett ifrigt bultande blef insläppt.

— Hör på, Mor Carin, hvem var den der karlen, som i går afton, emellan klockan 11 och 12 bultade på här och blef insläppt?

— Det vet jag ej, nådig Assessor. Jag trodde det var min bror, när jag öppnade, men ban sade sjelf, att han var en fattig vandrare, som var hungrig, och bad att få köpa ett par kakor bröd.

— Fick ban bröd af er?

...............................ra— 287 —

— Ja; jag liar visst ondt derom, men jag tordes ej neka lionom, tör lian säg sä ohygglig nt, vet nådig Assessorn; han tog tvä kakor och dem betalte ban rigtigt, fast han hade sä bråttom. Jag frågade hvad ban hette, men ban svarade bara, att han var en fattig lumpsamlare från Norrköping.

— Huru såg ban ut?

— Åh! det var en lång, stygg karl, med rödt här och enögd.

— Enögd? är det säkert?

— Ja, bevars; ban hade bara det högra ögat qvar; det venstra var borta.

— Såg ni, om ban var blodig?

— Nej, det kunde jag intet se; men när han drack der borta utur skopan, så såg jag att han tvättade sina händer, medan jag tog ned bröd från spettet i taket.

— Jaså! God natt, mor Carin; ursäkta att jag väckte er.

Den flyende hade således ej vågat stadna i staden, för att köpa mat eller bröd, utan blott om natten vägat gå in i den enstaka stugan, att förse sig med lifsmedel. Han hade tvättat sina händer, medan han väntade, kanske ban således varit blodig. Ja, det ser misstänkt ut, I morgon vill jaggä in till Borgmästaren och anmäla mitt och mor Carins vittnesmål. Tänk om jag lyckas att upptäcka don verkliga brottsligen och frälsa Richard! hvilken prisvärd promenad!

ra.

En Man af Insigt.

Borgmästaren uti den lilla staden var en åttatioårig gubbe, som trodde sig förvalta det vigtiga embetet med sin fordna ungdomskraft. I så måtto var hans tro också ganska riktig, att han äfven uti sina unga dagar skäligen odugligt be-stridt sin syssla; men ban hade så många hundrade gängor upprepat, att ban var en man af insigt, att han ej allenast trodde det sjelf, utan hade till och med lyckats alt derom öfvertyga andra. Den högloflige Magistraten hyste för sin gamla Borgmästare en blind vördnad, och på rådstugan blef hans mening alltid gällande, nästan utan betänkande eller motsägelse; en lycka, som landets högre embetschefer mängen gång skulle afundas honom i våra rabulistiska tider.

Stadens vise styresman hade vaknat vid ett särdeles godt lynne. Morgonsolen lyste så vänligt— 289 —

-in genom fönstrets blommiga nàttelduks-jalusier; kaffet var så starkt och klart, mors skorpor så möra, och mor sjelf så fryntlig och beställsam att servera sin gubbe; med ett ord, allt var bra och förträffligt.

— Vet du mor, sade Borgmästaren, att jäg har lust gå ned i trädgården en stund, vädret är så vackert, och se efter om allt är rensadt, krat-tadt och i ordning, som jag vill hafva det.

— Ja men, kära hjertandes, svep väl om dig nattrocken, ty det är litet kyligt på morgonen; annars tror jag nog att trädgården är, som den bör vara.

—Jo, jo; du torde så tycka, mor lilla, men jag är noga med trädgårdsskötseln jag, Gudskelof! jag har i den saken, som i många andra, förvärfvat litet mera insigt än de flesta; också finns här ingen trädgård, som går upp emot min i hela staden.

— Nå! nå! det är som sig bör, kära Christoffer, du år ju Borgmästare i staden och bör väl hafva det bäst och rarast af alla. Också hafva vi alltid ärtskider fjorton dagar innan Pastorns och Doctorns äro färdiga.

IS— 290 —

— Ser du, Regina, det. kommer deraf, att jag är trädgårdsmästare sjelf, och allt; hvad en man af insigt företager sig, lyckas vanligen.

Nu tog gubben sin käpp med elfenbenskryckan, sin gröna, något solblekta kaskett, och stul-tade långsamt ned i trädgården. Sedan lian med sin beronida insigt gjort en öfversigt af den lilla trädgården, märkte ban, att de turkiska bönorna voro tämligen stora, och beslöt att förvåna mor med en skänk deraf till middagen, tian tog en i korg i lusthuset och hade just slutat alt plocka, då Borgmästarinnan i detsamma inträdde i trädgården. Hon blef ej litet förvånad öfver de rara tidiga bönorna samt gubbens artighet att plocka dem, och man beslöt att placera sig i lusthuset och samfäldt rensa bönorna.

Här satt nu den lille, magre Borgmästaren i sin gammaldags stor-rosiga kaltunsnattrock, kasket-ten på hufvudet, tobakspipan i munnen, och framför honom på bordet sägs den stora snusdosan ined porträtt på af General ßliicher, stornäsig i .åminnelse.

..............o ' '

Bredvid Herr Borgmästaren satt fru Borgmästarinnan, en belt liten gumma om sjuttioåtta år.'291 —«•

Men hvad sora felades henne i längd, hade naturen rikligt ersalt uli bredd, ocli män kunde nästan tillämpa pä henne det öfverdrifna uttrycket, att vara lika tjock, som man är läng. För öfrigt var hon rätt prydligt utstyrd uli

nattmössa med gredelina band, under hvilken man såg det silfvergrå håret benadt i pannan, men på hvardera sidan elt par ofantliga, mörkbruna, så kallade kanonlockar al löshår. Hennes runda person omslöts af en karmosinfärgad röck, något kort och snäf, ofvanpå hvilken en grön ylleschawl med yf-viga fransar hängde ned och bortskymde en del af det gula silzförklädet,. hvarpå den blanka nyc-télknippan med sin hake husmoderligt prunkade: Nu tog gumman en pris utur sin silfverdosa och sade:

— Vet du, far, alt jag har intet kunnat sofva i natt heller för det ohyggliga mordet, som jemt ligger mig i tankarna, Jäg kan ändå aldrig få i min tro, ätt unga Palm, som alltid varit en så beskedlig och god gosse, har mördat sin välgörare.

. —- äo, jo, saker är han, det är intet svårt att begripa, ser du Regina, ty knifven fanns ju blodig under hans säng, och han hade redan pac-— S92 —

kat ihop sina saker, för att rymma, fast , han somnade ifrån alltsammans.

— Ban ämnade ju i alla fall resa till sin

slägt- på några dagar?

— Bara svepskäl, bara svepskäl! och det säger jag dig, mor, jag skall nog taga reda på sanningen snart. Man skall alltid gå hastigt och lustigt tillväga i sådana saker.

— Det gör mig likväl ondt både om honom och hans fästmö; skulle du ej kunna åtminstone mildra straffet, kära Christoffer?

— Mildra! nej, det går min själ intet an att mildra för den, som skipar rättvisan. Lagen måste hafva sin gång; det är mitt valspråk, och alla skickliga domares. Jag har dömt i så många brottmål, att jag har både insigt och vana. Du skulle ha hört, mor, sådan ransakning jag förde på Rådstugan i går förmiddag; det finnes, min själ, icke många Borgmästare, som göra mig den efter.

— Ja, ja, också hafva alla menniskor en sådan respect för dig, och öfverallt hör man sägas, att det finnes icke maken Borgmästare till gamla Styffelin.— 293 —

— Torde väl kanske vara sa med, fast jag just icke vill rosa mig sjelf, sade gubben, och myste, förnöjd.

När jag kom att göra mitt besök hos Borgmästaren, förde man mig ned i trädgården, der jag genom den öppna lusthusdörren såg det gamla paret, likt Philemon och Bauds, sitta vid hvarandras sida. Baucis-Regina blef mig först varse och gjorde straxt Philemon-Christoffer uppmärksam på min ankomst. Gubben reste sig upp, tog af ka-sketten och bad mig vara välkommen. Borgmästarinnan neg och makade sig med de turska bönorna något åt sidan.

— Jag kommer, för att tala med Hr Borgmästaren, angående Handelsman Burgs mord.

— En ganska oförmodad händelse, ganska ohygglig; mördaren är redan häktad.

— Jag skulle nästan tro, att den unga mannen är oskyldig.

— Nej, Hr Assessor, ban är skyldig, derpå har jag många facta.

— Ja, men penningarne, Herr Borgmästare, har man ju intet funnit hos honom.— 294 —

— Åli! lian far nog slutligen komma fram med dem, den erkoskälmen, innan ban skall mista hufvudet.

— .lag vill önska, alt ej något olyckligt misstag kommer alt äga rum, ly när man betänker saken rätt, liade ynglingen ingen fördel af alt begå en oylik gerning. Tvärtom, ban skulle i höst blifva gubbens kompagnion, och gifta 'sig me < sin fästmö, som ban nu ej kunde, äfven om ban ej vore misstänkt. Det tyckes således som hans stör-: sta interesse var, att Hr ßurg lick lefva.

— Ja? ja, det kan väl sä tyckas, men betänk den blodiga knifven, den blodiga näsduken, Hr Assessor.

— Knifven bådo ju den rätta mördaren kunnat slänga ifrån sig, under det lian smög sig nt, och näsduken hade

Palm begagnat vid näsblod.

— Besynnerligt att den just skulle inträffa då! Nej, det är bara hans konster — jag tänker att förklara honom skyldig, och lagen måste hafva sin gäng, dervid blir jag. Tro mig, Herr Assessor, jag har en mängårig erfarenhet och insigt uti sådana saker..

, — Just derföre, att jag anser Hr Borgmästaren för en man af insigt, vänder jag mig tillt- 295 --.

er med en omständighet, som jag upptäckt, och som jag. hoppas skall kasta ett nytt ljus på saken.

— Min goda gubbe, inföll nu Borgmästarinnan något stölt, plär väl annars se sä ljust i alla saker, som trots någon annan.

— Derpå tviflar jag ej, min goda Borgmästa-rinna, men jag beder endast Borgmästarn att hos honom få anmäla ett par vittnesmål.

— Ja, Gudbevars! det är en belt annan sak.

— Alldeles, min gumma; det är, som du säger, en belt annan sak.

Nu berättade jag om flyglingen, som jag sett, och nämnde tillika mor Carins vittnesmäl.

— Kuriöst! ganska kuriöst! Efter läkarens förmodan hade mordet skett just så der omkring klockan 11.

— Som jag såg den omtalta karlen komma krypandes utur ladan nära staden, faller det mig in, att ban kanske der gömt , eller lemnat nägot. Skulle ej Hr Borgmästaren vilja skicka dit ett par stadstjenare, tillika med fiskalen, för att se efter, om man der kan vinna nägon upplysning?

— Alldeles rigtigt. Jag hade just nu den tankan inom mig sjelf. Hr Assessorn förekom mig verkligen.— 2196 ~

1 Den begärda visitationen skedde genast, oob i ladan fann man en blårandig linnerock, som tycktes tillhöra en lång mansperson. Rockon var mycket blodig; i dess ena ficka fanns en trasig näsduk och ett litet stycke bröd; i den andra hälften af ett sönderrifvet bref, hvaraf utanskriften till det mästa var bibehållen, och lydde så: "till Lumpsamlaren Niklas Rusen^an."

Min glädje vid detta fynd var obeskriflig, ocb vi återvände dermed skyndsamt till den gamla Borgmästaren.

— Ja, ja, svarade han långsamt, vi skola närmare undersöka, ty huru skulle lumpsamlaren veta att gamla Burg just då hade en stor penningesumma i sin pulpet?

— Han har ju kunnat handla i boden, och då pä något vis kommit under fund dermed.

— Kanske att bodgossarne kunna veta något derom?

— Herr Borgmästaren har rätt, och slår spiken på hufvudet, med sin vanliga insigt i alla saker; vi vilja kalla hit bodgossarne.

Når de ankommo, frågade jag dem genast, om de ej sett i boden en lång, enögd karl, med blårandig röck, en af dagarne innan mordet skedde?.«— 297 —

Den ena bodbetjenten påminte sig genast, att just förmiddagen innan brottet begicks, had.e en dylik karl handlat tobak och snus, samt begärt att växla en tioriksdaler, då han följt med Handelsman Burg uti bodkammaren, men fått vänta der en god stund, under det en resande inkommit, som haft något att tala vid köpmannen.

Den andra bodgossen, som varit längre i boden, ville erindra sig. att han förut på sommaren sett samma man handla i boden-ett pär gånger.

— Huru skall man kunna få reda på den der lumpsamlaren? frågade jag vår vise Borgmästare ; det begriper jag alldeles icke.

f— Men det begriper jag ganska lätt, svarade han med en mycket myndig och värdig mine; skulle intet en Borgmästare veta det?

— Jo, jo, min gubbe plär veta att taga reda på det, som andra intet ha så lätt att förstå, inföll Borgmästarinnan triumferande.

—• Ser Hr Assessorn, jag begär helt enkelt handräckning af Landsliöfding-embelet, och låter genast gripa karlen. Lagen måste hafva sin gång.

— Emedlertid hoppas jag att Hr Borgmästaren är så god och återger den unga bokhållaren sin frihet.— 298 —

— l)ét låter sig ingalunda göra, Hr Assessor. Jag släpper ej den ena fången, förrän jag får den andra i stället; eljest vore ju ingen arresterad för det begångna brottet, ocb soin jag 6ägef, lagen måsto hafva sin gång.

— Men han kunde möjligen ställa Ilr Borgmästaren till ansvär för sitt qvarhållande i arre-sten, sedan anledning visat sig, att låta misstan-kan med större skäl falla på en annan.

— Ah! det förmodar jag den gunstiga herm låter bli, sade Borgmästarinnan, med ett förnämt löje; det är min själ icke så godt att ställa en Borgmästare till ansvar.

— Jag skulle nästan tro det också, tillade Borgmästaren, men vände sig till mig, med vänlig mine och mildare tan än förut, och fortfor: Jag skall dock icke göra så särdeles svårigheter, eftersom jag ser Hr Assessorn så lifligt interesserar sig för den unga Palms befrielse; men utan borgen vågar jag ej släppa ut honom, formaliteterna fordra det och lagen måste hafva sin gång.

— Är min borgen antaglig?

— Fullkomligt, eftersom rätten ännu icke varit tillsammans; Hr Assessorn förbinder sig ju i alla fall, att inställa langen, om jag framdeles— 299 —

skulle finna nödigt att lata kalla honom? ocb jag skall då tala vid Ilskalen.

— Ja, derpå ger jag min ovillkorliga förbindelse.

— Nå, då må Herr Assessorn i Guds namn taga unga Palm, när ban behagar, och jag hoppaj fil ser, att jag af beredvillighet mot er gjort allt bvad en högre Embetsmän kan tillåta sig att göra. Skonsamheten ligger också just uti min karaktär.

Nå, kära Styffelin, sade Borgmästarinnan, nu visade du verkligen ditt vanliga ädelmod. Jag skall säga Hr Assessorn, att jag har redan förut bedt för den stackars bokhållaren, så jag torde v«l hafva någon del i hans frigifvande också.

--Jag kunde nästan förmoda det, svarade

jag artigt; en önskan af fru Borgmästarinnan är oemotståndelig.

— Hörsamma tjenarinna! Hr Assessorn år, i sanning,i rätt belefvad. Får jag lof att bjuda en kopp caffé?

— Icke nu, min älskvärda fru Borgmästa-rinna, men en annan dag skall jag med mycket nöje begagna mig af en så angenäni bjudning.— 300 —

. , . .. J . ' .. . ; I ., v! " • . '• ,t.... ,

iv. ,

Gladare Utsigter.

Som låsaren ser, hade jag nu tvenne verkligen rätt interessanta besök att göra: frigifva och s afhemta fången, samt lugna Mamsell Lina och bereda henne på den oväntade glädjen. Men hvilketdera borde först ske? derom var jag ej fullkomligt ense med mig sjelf. Under det jag varsamt drog på mig handskarne, stadnade jag ett ögonblick i Borgmästarens port, för att rådgöra med mig sjelf, och i mitt hufvud eller hjerta (hvilket läsaren helst vill antaga eller finner låta vackrast) nppstod då följande rådslag, hvarest, ,! likhet med alla andra rådplägningar, meningarne voro delade, och hvar och en af dem sökte att göra sin egen gällande.

Medlidandet: Först bör du väl gå och afhemta den stackars fången; hans belägenhet är den sorgligaste.

Artigheten: Ja, men jag lofvade i går den vackra Mamsell Lina så säkert, att i förmiddag komma , med helsningar från hennes fästman, för att trösta och lugna henne,— 301 —

Medlidandet: Mamsell Lina sitter hos sin goda mor, hon är ej uti ett ohyggligt fängelse, ensam, öfvergifven och orolig.

Artigheten: Ack! hon är säkert lika orolig, som han, och dessutom har hon mitt löfte, och ridderligheten fordrar att man håller det; jag kan ej manquera ett fruntimmer; det vore ju fasligt att låta en så vacker flicka förgäfves vänta mig, betänk det, ma chere.

Medlidandet: Bagatell, min vän. Föreställ dig bara Richard förtviflad, blek, vridande sina händer, färdig att krossa sitt hufvud emot fängelsets galler.

Artigheten: Häll! håll! för Guds skuld! inga romaneska skildringar! jag går nu till din skydd-liog, för att slippa dina inkast.

Med fångvaktaren bakom mig, vandrade jag gatan uppföre och ärnade begifva mig till fängelset. Men bero icke menniskans föresattser och styrkan att hålla dem så ofta af tillstötande omständigheter? Jag måste nödvändigt passera det, hus, der Mamsell Harlin och hennes mor bodde. Porten stod öppen och visade mig det inre af gården. Der satt den goda frun på en gunga, hvilken stod under en lummig lönn; hon läste högt— 302 —

utur en böle för sin dotter, sora satt bredvid henne och lutade sitt sorgsna hufvud embt trädets stam. Flickan var blek, som en marmorstod, med halft tillslutna ögon och händerna sammanknäppta. Stickstrumpan hade oförmärkt halkat ulur hennes hand och låg framför hennes fötter i sanidteh. Denna anblick kunde jag ej emotstå; förmodligen var det skrifvet uti ödets bok, att jag först skulle besöka den stackars flickan, ty. utan att jag visste det, stod jag framför den hulda varelsen, som ej märkte min ankomst.

— God dag! Mamsell Lina, sade jag; nil kommer jag med mycket goda tidningar.

— Goda tidningar! O, min Gud! ropade hon, uppsprittande utur sina smärtfulla drömmar.

— Hr Richard är oskyldig, och jag går nu att hemta honom utur det förhatliga fängelset. Sansa er, goda Lina, om några ögonblick för jag honom hit till er.

Vanmäktig af glädje, föll flickan uti moderns armar.

— Gudskelof! sade gumman, pröfningens timmar ha varit svåra, men den milde Guden har gjort ett godt slut derpå, som han alltid gör.— 303 —

Med fà ord gaf jag de bada fruntimmerna del af hvad som tilldragit sig, och Lina besvor mig att genast hasta till den arma fångens befrielse.

V.

Gud välsigne Assessorn!

Inom några minuter stod jag vid fängelsets dörr. Den gamle Vaktmästaren såg skäligen missnöjd ut, ty som ban vanligen gjorde sig rätt ar-liga sportler vid arrestanternes mathållning, var det honom mindre angenämt alt nu släppa ut en sådan kund utur buren, oviss, huruvida ett dylikt tillfälle till förtjenst kunde erbjuda sig snart eller ej. Äntligen hade han tummat sin nyckelknippa tillräckligt, uppläst lås och bommar, och jag befann mig inne hos den unge Bokhållaren, hvars dystra ansigte något klarnade vid min ankomst

— Herr Assessor, sade han, jag tycker mig finna af ert glada utseende, att ni är ett tröstens budskap.

— Ja, ni har rätt. Ni kunde nästan kalla mig ett glädjens, ty er oskuld är i det närmaste uppdagad; man är den verklige mördaren på spå-— 304 ~

ren, och jag kommer nu att hemta,* er härifrån. Ni har redan alltför länge varit innesluten i detta brottets ohyggliga hemvist. -.-i

— Återfår jag min frihet? frågade han tvekande, bcli hans ansigte skiftade färg.

— Ja, ni återfår den emot min borgen. Jag har lofvat att ni skall inställa er, om så fordras, men det skall troligen ej behöfvas. Ni har redan sagt allt hvad ni vet om det olyckliga mordet.

Nu gjorde jag honom bekant med hvad som tilldragit sig, sedan mitt besök om aftonen. Om mina bemödanden förtjenade någon belöning, erhöll jag den i rikt mätt, genom den goda ynglingens obeskrifliga glädje. Han ömsom gret och skrattade, tog mig. i famn den ena gången efter den andra, och hade nära kramat min arma lekamen förderfvad i sin förtjusning.

—» Nog, nog, min unga vän, sade jag; göm de der många omfamningarne åt Mamsell Lina, som kanske tycker mera om dem än jag; vi skola just nu besöka henne, hon väntar oss nu.

— Lina! ack! min älskade Lina! hon vet då af min oskuld, min befrielse!

— Ja, derom har jag underrättat henne.»

— SOS ~

! — Huru stall jag kunna bära så mycken glädje? Gud välsigne Assessorn! min ädle välgörare! min beskyddare!

Ocb nu började s samma omfamningar på ny räkning.

— Glöm ej att Mamsell Lina väntar oss^ låtom oss gå!

— Ack! ju förr, ju beldre!

Men med detsamma sprang ban tillbaka från dörren till en liten bit af en gammal spegel, som stod i fönstret, uppsatt mot -gallret, och började ordna lockar ocb halsduk: han gick ju till sin fästmö. Hvem vill ej då visa sin person med någorlunda fördel? män må vara aldrig så stor philosoph. Jag beslöt derföre att vänta tåligt, gaf emedlertid Vaktmästarn ett par hackor till tröstegrund vid förlusten af sin fånge, och emottog Richard på trappan.

Arm i arm vandrade vi nu, begapade af en mängd folk, som af Vaktmästaren fått veta den stora nyheten, och samlat sig på torget. Alla helsade gladt den lycklige Palm; ett doft echo hördes af stads-madammernas utrop, hvilka alla började med ett: "kors!" och slutade med ett: "Gud välsigne Assessorn!"—. 306 —

Den scen, som följde, då vi ankommo till fru Bärlin, skulle jag förgäfves vilja måla. Mor och dotter, hänryckta af glädje, omfamnade den glade ynglingen; äfven jag fick, som ordspråket säger, en släng af slefven. När den första svallande glädjeyran var förbi, anmärkte jag att klockan var 3 på eftermiddagen, och ehuru lycklig man Sn må finna sig, tar hungern likväl ut sin rätt. Jag hade ej ätit någon middag; dertill hade jag ej haft tid, och Richard hade af oro ej kunnat äta. Den vackra Lina erbjöd sig alt servera oss en middag, sådan den i bast kunde fäs, och jag skickade oförmärkt pigan efter en butelj champagne. Vårt lilla bord utgjorde det gladaste fyr-väpplingsblad. Lina och Richard sågo blott hvarandra, ocb sällheten strålade utur deras vackra ungdomliga ansigten. Den goda modern betraktade dem med glädjetårar i ögonen, och var emellanåt sysselsatt att servera både dem och mig. Och jag? hvad gjorde jag då? det som man ofta vid stora bord skulle önska hvarje ledsam pratmakare gjorde; jag teg och åt.

Jag hvälfde likväl en stor plan i mitt hufvud och var sysselsatt med sättet, huru jag borde utföra den. " ,— Hörpå! Herr Palm, sade jag alfvarsamt, jag vill; begära en liten tjenst af er.

Nu bedyrade han sitt stora nit, sin erkänsla, sin skyldighet att tjena mig.

— Godt! jag tar er på orden. Jag,bar i Vestmanland, som ni kanske torde veta, ett större bruk, ehuru jag föredrager att bo i det kära Öster-göthland. Nu är händelsen den, att min bruks-inspector just för några dagar sedan lemnade denna verlden, och jag behöfver således en redlig, ordentlig och pålitlig bruksinspector i en-liast. Skulle ni ej känna någon, att föreslå till den lediga tjensten?

— Jag kan ej i ögonblicket påminna mig någon, men jag skall med största ifver höra efter någon passande person. En tjenst med så god utsigt bör ej vara svår att snärt få sökande' till.

— Jag är af samma tanka; låtom oss derföre fylla våra glas, och innan champagnens perlor förflyga, dricka min nya Bruksinspektörs, Richard Palms, skål!

Glädjen och förvåningen blefvo obeskrifliga, jag skyndade alt undandraga mig deras mångfaldiga tacksägelser, och långt ut i förstugan, trappan ochliéd på gårderi genljudade efter mig deras innerliga ocli välmenta: Gud välsigne Assessorn!

VI.

"Slutet.

Jag behöfver knappt tillägga, att man inom några dagar hade i nästa län fått reda på den enögde Lumpsamlaren, att denne i början nekade till brottet, men övertygades att rocken och knifven tillhört honom, att han veslat pengar på flera ställen i närmaste stad, och deribland ett par stora sedlar, som blefvo igenkände att hafva tillhört den mördade; att mor Carin och bodgossarne igenkände honom; att ban ej kunde göra reda för hvar han varit i staden, och att jemväl ännu ett par intorkade blodfläckar funnos i hans kläder, samt att en halsduk, som tillhört den mördade, bars af honom. Vid alla dessa sammanstämmande omständigheter, och som han förut var illa känd-, var det icke svårt för Borgmästarens insigt, att binda honom till brottet, hvaråt Borgmästarinnan gladde sig för sin mans reputation, fru Harlin, Lina, Palm och jag, derföre att Palms oskuld blef fullkomligt uppdagad,— 309 ~

c ch alla stadens snusförnuftiga innevånare, derföre att de i flera veckor bade en händelse, som störde hvardagslifvets enformighet. Den sista slutscenen, då Ruseman, efter att förgäfves hafva sökt nåd för detta ohyggliga mord, fördes till afrättsplatsen, var icke den minst vigtiga epoken i stadens, men torde deremot utan saknad kunna förbigås i min historia.Innehåll:

Priset är: 1 Rd:r Banko.